

UNYANYASAJI WA KIJINSIA (GBV): Kujitayarisha na kukabiliana na hali za dharura

KITABU CHA WASHIRIKI

SHIRIKA LA KAMATI YA KIMATAIFA YA UOKOAJI (IRC): Tangu mwaka wa 1996, IRC imetekeleza mipango yenye lengo la kukuza na kulinda haki za wanawake na wasichana katika mazingira hali za dharura ya muda mrefu. IRC imepata sifa kama kiongozi wa kimataifa kutokana na ujuzi wake wa kipekee, pamoja na utaalamu na uwezo wa kukabiliana na kuzuia Unyanyaswaji wa Kijinsia (GBV)

YALIYOMO

Utangulizi	3
Kikao cha 1: Matokeo ya Mafunzo na Matarajio	9
Kikao cha 2: Unyanyasaji wa kijinsia dhidi ya Wanawake na Wasichana, a katika Dharura....	11
Kikao cha 3: Tathmini - Utangulizi & Kuzingatia Maadili	28
Kikao cha 4: Tathmini – Zana na Mazoezi	35
Kikao cha 5: Kuzindua Mfano wa Mpango	44
Kikao cha 6: Kusimamia kesi	49
Kikao cha 7: Msaada wa Kisaikolojia	53
Kikao cha 8: Jibu la Afya	62
Kikao cha 9: Mifumo ya Rufaa	76
Kikao cha 10: Kuifikia jamii	82
Kikao cha 11: Kupunguza Hatari kwa Wanawake na Wasichana katika Dharura	85
Kikao cha 12: Kujibu Aina Zingine za GBV katika Dharura	93
Kikao cha 13: Usimamizi na Utoaji wa Habari	96
Kikao cha 14: Uratibu na Utetezi katika Dharura	103
Kikao cha 15: Kujiandaa dhidi ya dharura	112
Marejeo	117

UTANGULIZI

Tatizo la unyanyasaji wa kijinsia (GBV) katika mazingira ya kibinadamu imekuwa maarufu katika miaka ya hivi karibuni, na kuzingatia zaidi hatari na ukali wa unyanyasaji ambao wanawake na wasichana wanakabiliwa nayo kulipo na migogoro katika nchi kama Pakistan, Haiti, Libya na Côte d'Ivoire. Pole pole, hii imesababisha kutambulika kwa jinsi machafuko na majanga ya asili yanavyoweza kudhoofisha miundo ya kijamii na, kusababisha, ongezeko la wanawake na wasichana kukumbwa na unyanyasaji kwa muda mrefu.

Kuwepo kwa miongozo ya kimataifa, haswa Miongozo ya Kamati ya Kudumu ya Taasisi Mbali Mbali (IASC) ya Utekelezaji Miongozo ya Majibu dhidi ya Unyanyasaji wa Kijinsiaa katika Mazingira ya Kibinadamu, imekuwa muhimu katika kuwasaidia wanawake na wasichana ajenda ya dharura. Miongozo hii pia imeleta ufahamu mkubwa wa hatua zinazofaaa kupewa kipaumbele na viwango katika kukabiliana na GBV. Licha ya haya, wengi wanaofanya kazi katika mashirika ya kibinadamu na watunga sera hawajaona kwamba unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana ni suala linalohitaji kujibiwa kwa haraka kunapotokea dharura. Kuna kushindwa kupea mahitaji ya wanawake na wasichana kipaumbele, na kuacha GBV kutokushughulikiwa kwa wiki, miezi au miaka baada ya kutokea kwa dharura na kusababisha mathara kwa muda mrefu kwa watu binafsi, familia na jamii. Hii pia ni kutokana na ugawaji mdogo wa rasilimali kwa mipango dhidi ya GBV na ukosefu wa wataalm wa GBV ambao wako tayari ri kuongoza jitihada za kutoa majibu.

KUMBUKA: Kwa madhumuni ya kitabu hiki, suala la dharura na vitahutumiwa kwa njia tofauti na hutumika kwa majanga na majanga

katika

Katika muongo uliopita, IRC imetambua masomo muhimu katika kubuni na kutekeleza mipango ya GBV:

- Suluhisho ya aina moja wa matatizo ya aina yote katika mipango dhidi ya GBV katika dharura haina ufanisi. Ni muhimu kuwa na mifumo thabiti ambayo pia ni rahisi kubadilisha.
- Kuanzisha huduma za GBV katika hali ya dharura sio sawa na kuanzisha huduma za GBV kulipo na vita kwa muda mrefu au baada ya migogoro na hivyo, ujuzi wa wafanyakazi kuanzisha majibu katika mazingira ya dharura unapaswa kutambuliwa kuwa unahusiana lakini tofauti.
- Kunapobuniwai majibu katika hali za dharura, watoa huduma wanapaswa kuzingatia na kuanza kuweka juhudi za kukabiliana na mahitaji ya muda mrefu na haki za wanawake na wasichana.
- Mipango ya GBV zinapaswa kuanzishwa mapema iwezekanavyo ili kuwapa wanawake na wasichana tegemeo na kuwalinda kutokana na vurugu.

Kitabu hiki cha Mshiriki, GBV, Maandalizi na Majibu dhidi katika wakati wa Dharura ya GBV, ni sehemu ya jitihada za IRC kuwandaa watoa huduma na kuwapa elimu na ujuzi muhimu ili kuanzisha na kutoa majibukwa dhidi ya GBV. Maudhui katika kitabu hiki na mtaala unaoandamana nao imeundwa ili kuimarisha vifaa vya mafunzo na rasilimali zilizoandaliwa na taasisi zingine na wataalam, na kuipa ufanisi miongozo muhimu, ikiwa ni pamoja na yanayotoka IASC.

KITABU CHA WASHIRIKI

Kitabu hiki cha Mshiriki kimeandaliwa ili kurahisisha mafunzo ya Maandalizi na Majibu ya Kukabiliana na Unyanyasaji wa Kijinsia ya IRC. Mafunzo haya yatakusaidia:

- Kutumia zana sahihi za kukusanya habari ili kuongoza tathmini za haraka za GBV katika mazingira ya dharura;
- Kuzalisha na kutoa mapendekezo ya hatua zinazopaswa kuchukuliwa, kulingana na viwango vya kimataifa;
- Kubuni na kutekeleza vitendo vya kuzuia na kutoa majibu dhidi ya GBV katika hali za dharura;
- Kuboresha shughuli zilizopo ili kutoa msaada kwa wanawake na wasichana kwenye mazingira ya dharura na hali ngumu;
- Kubadilisha shughuli zisizolenga GBV katika sekta zingine ili kuhusisha na kuwapa wanawake na wasichana kipaumbele katika dharura;
- Kuimarisha maandalizi ya mashirika katika mazingira ya dharura kukabiliana na mahitaji ya wanawake na wasichana kwa kuzuia na kuchukua hatua dhidi ya GBV.

Washiriki katika mafunzo wanapaswa kuwa na ujuzi wa awali kabla ya kufanya kazi na wanawake na wasichana, hasa katika maeneo ya kazi za kijamii, kusimamia kesi, ushauri nasaha, na maeneo yanayohusiana. Washiriki wanapaswa pia kuwa na ujuzi wa msingi na / au ujuzi wa kufanya kazi na waathirika wa GBV.

MBINU

Mafunzo haya yanafuata mbinu ambazo zinasaidia kuwafunza watu wazima - haijaundwa kama mfululizo wa masomo ambapo utapewa habari iliyochapishwa; badala yake itakuwezesha kuleta ujuzi wako mwenyewe na mafunzo, kwa kuitumia kama msingi wa kupata ufahamu. Mbinu hii inahimiza sana kushiriki; mazoezi na shughuli zina lengo la kuibua maswali na kutafakari, na kusababisha kuweppa kwa maswali, kutafakari na mafunzo ya pamoja. Kwa hivyo kushiriki ni zaidi ya kusikiliza na kurudia mafunzo; unahimizwa kufikiria kwa kina kuhusu habari iliyotolewa, na kutoa maoni na kuuliza maswali yako katika kikundi mafunzo yanapoendelea. Pia inapendekezwa kuwa uchukue dakika chache baada ya kila siku ya mafunzo kutathmini ulichoandika wewe mwenyewe na mawazo yako na kuzingatia maswali yoyote uliyobaki ambayo utaweza kuuliza katika siku inayofuata.

JINSI YA KUTUMIA MWONGOZO HUU

Kitabu hiki cha Mshiriki inaambatana na mtiririko wa mafunzo. Mwongozo utatumika kama nyenzo utakapofika wakati wa kutekeleza majibu ya GBV na kufanya mpangilo wa maandalizi katika dharura.

Kila kikao kinajumuisha sehemu zifuatazo :

Malengo ya Mafunzo: matokeo yaliyotarajiwa ya kila kikao yanaonyeshwa kukuwezesha kufuata mchakato wa mafunzo na kusimamia Mafunzo kwako mwenyewe.

Vidokezo na Fikira: Nafasi hii inakuwezesha kuandika kile unachojifunza na jinsi inavyohusiana na ujuzi wako mwenyewe. Unaweza kuitumia kuandika chini habari ambazo zinaonekana kuwa muhimu kwako. Mbali na hayo, vikao vingi vitakuwa na na muda wa kujibu swali 'Hii inamaana gani kwangu' na utahimizwa utafakari jinsi taarifa iliyotolewa na kujadiliwa katika kikao inatumika katika kazi yako, au katika shirika lako.

Maswali Tata: Kwa vile mafunzo yameundwa ili kila kikao kiunganishwe ya kikao cha awali, huenda kukawa na maswali au majadiliano yaliyotokana mapema katika mafunzo na ambayo hayajadiliwi au kujibiwa hadi katika vikao vya baadaye. Ingawa unapaswa kujisikia huru kuuliza maswali wakati yanapojitokeza, unaweza pia kutumia nafasi hii ili kuyaandika ili uulize baadaye.

Kutafakari kibinafsi: Mwishoni mwa vikao, kuna sehemu kilichotengwa kwa kutafakari kwako kibinafsi (au pamoja na wengine) kuhusu jinsi habari hii inavyokuhusu, na pale ambapo mtazamo na ujasiri wako ulipo katika maandalizi na majibu katika hali za dharura

Mwisho, Marejeo yana habari za ziada, na hasa Rejeo la 3 la ina viungo vya kukuelekeza kwa rasilimali nyingine ili kusaidia Mafunzo zaidi.

KUJIWEKA SALAMA NA VIZURI

Mafunzo haya yanalenga kwa kina Unyanyasaji wa Kijinsia na migogoro; zote mbili zinaweza kuwa ngumu kwa washiriki wengine kufikiria na kujadili. Sio rahisi kuzungumza kuhusu vurugu au dhulma, hasa kama unaweza kuwa na uhusiano wa aina fulan na mtu ambaye amekumbwa na vurugu. Ni muhimu kufikiria kuhusu jinsi tunavyojitunza sisi wenyewe na tunavyowatunza wenzetu katika mafunzo haya, ili kuhakikisha kuwa tunahifadhi mazingira ya mafunzo kwa usalama.

Mafunzo haya hayalengi uzinduzi wa maelezo ya kibinafsi. Ikiwa unataka kutoa mifano wakati wa mafunzo, ni vizuri usimtaje yeyote (kwa mfano. 'Nilisikia mfano ...', au 'Ninmajua mtu ambaye ...') ili kulinda usalama wako.

Ikiwa unahisi wasiwasi wakati wa mafunzo, huenda ukahitaji kuenda nje kwa muda mfupi- hakuna tatizo. Pia unahimizwa uzungumze na msaidizi wako ikiwa utaona kuwa hujisikii huru kutokana na yanayojadiliwa. Ikiwa unahitaji msaada kwako mwenyewe au mtu unayemjua amepitia hali ya vurugu, wasiliana na msimamizi wako au msaidizi wa mafunzo kando na mafunzo yenyewe. Hii itakusaidia kupata msaada unaohitaji.

Yafuatayo ni mbinu za kujitunza mwenyewe na mazoezi ambayo yanaweza kutumika wakati wa mafunzo na pia inaweza kuwa rasilimali kwako wewe katika kazi yako (kama mtu binafsi au pamoja wafanyakazi).

Yoga Kitini

Kuzungusha Shingo

Keti wima kwenye kiti. Angalia juu na unyooshe shingo. Inamisha sikio lako la kushoto ielekeze upande wa bega lako la kushoto na ushikilie. Zungusha kichwai kuelekea sakafuni na kulegeze kichwa chako ili kielekee kifuni na ushikilie hapo. Zungusha kichwa chako na ukieleze upande wa kulia and elekeza upande wa bega lako la kulia. Vuta pumzi halafu achilia pumzi puani pole pole na udhabiti. Rudia mara

mbili.

Mlima Ulioketi

Keti wima kwenye kiti. Piga bega yako juu, nyuma na chini, mikono ikiwa imelegea pande zote. Vuta kitovu chako ukielekeza kwa uti wa mgongo ili kuyeysha misuli ya tumboni, na simama wima kwenye sakafu ikiwa inawezekana. Vuta pumzi kupitia pua na uinue mikono yako kupita kichwa. Fungua mikono yako kiwango cha mabega, halafu pumzisha mabega. Ikiwa unasikia mabega yakifika karibu na masikio yako, yapumzishe. Tazama kati ya mikono yako, yunie kuelekea darinii. Shikilia pumzi.

Mikono ya Tai Aliyeketi

Keti wima kwenye kiti. Piga bega yako juu, nyuma na chini, mikono ikiwa imelegea pande zote. Vuta kitovu chako ukielekeza kwa uti wa mgongo ili kuyeysha misuli ya tumboni, na simama wima kwenye sakafu ikiwa inawezekana. Nyoosha mkono kuelekea mbele na fanya mfano wa pembe, mikono ikiangaliana. Weka mkono wa kulia chini ya mkono wa kushoto halafu finyilia nyuma ya mikono. Pumua na nyoosha mgongo unapoketi halafu wekelea kidevu juu ya kifua halafu geuza shingo. Pumua mara tano ukishika pumzi, halafu geuza mikono na pumua tena mara tano.

Kuketi Ukining'inia Mbele

Keti wima kwenye kiti. Piga bega yako juu, nyuma na chini, mikono ikiwa imelegea pande zote. Vuta kitovu chako ukielekeza kwa uti wa mgongo ili kuyeysha misuli ya tumboni, na simama wima kwenye sakafu ikiwa inawezekana. Elekeza miguu kando na unyooshe mapaja. Achilia pumzi, ukiteremsha mikono ikielekea sakafuni (ikigusa mapaja yako). Nyoosha mgongo, inamisha kifua ukieleza katikati ya miguu na ukiinamisha kichwa na shingo. Ruhusu mabega kutlia. Pumua mara tano pole pole halafu uinue kichwa.

Paka/Ng'ombe Alyeketi

Keti wima kwenye kiti. Piga bega yako juu, nyuma na chini, mikono ikiwa imelegea pande zote. Vuta kitovu chako ukielekeza kwa uti wa mgongo ili kuyeysha misuli ya tumboni, na simama wima kwenye sakafu ikiwa inawezekana. Unapumua ndani, kunja mgongo (ukianza na kifua) na angalia juu kuelekea dari. Inua kidevu na acha mikono yako itulie kando yako. Unapoachilia pumzi, legeza uti wa mgongo na achilia kichwa kiende mbele. Kunja kidevu na uruhusu mabega yako kuenea. Rudia mara tano, na usonge ni kama maji kutoka paka hadi ng'ombe unapopumua.

Kusimama Ukielekea Mbele ya Kitii

Anza kwa kusimama nyuma ya kiti. Miguu yako inapaswa kuwa pamoja chini ya nyua zako; mabega nyuma na chini, na misuli yako ya tumbo ikinyooka. Pumua na ufikie kiti, ukiruhusu mwili wako uenee. Piga magoti yako ili kuzuia kufungana, na ruhusu kichwa kining'inie. Pumua mara tano ukishika tano, na kisha uachilie polepole.

Keti Ukiinama Kuelekea mbele ya Kiti

Keti kwenye sakafu mbele ya kiti chako na miguu yako ikiwa mbele yako, chini ya kiti. Weka kiti karibu na mwili wako ili uweze kuigusa kwa mikono yako wakati mikono imeyeyuka. Kaza tumbo ndani kuelekea uti wa mgongo wako ili kuhusisha misuli ya tumbo na kuiachilia miguu kusongeza wayo. (Kunja magoti yako

ikiwa huwezi kuifungua.) Weka mikono kwenye kiti, wekelea kidevu juu ya kifua and elekeza mgongo mbele. Pumua kuanzia mara 5 hadi 10, halafu pindua kidevu na uinue kifua.

Kuvuta Pumzi kwa kina

Fikiria kuwa una puto ndani ya tumbo lako. Weka mkono mmoja chini ya kitovu, na pumua polepole kupitia puani kwa sekunde nne, uhsi kuwa puto ikijazwa na hewa - tumbo lako linapaswa kupanuka. Wakati puto ni umejaa , pumua nje polepole kupitia mdomo wako kwa sekunde nne. Mkono wako utainuka na kuanguka wakatiuto unajaza na kupunguka. Subiri sekunde 2, kisha uachilie. Rudimara chache. Wakati unapopumua kutoka tumboni, hakikisha upande wa juu (mabega na kifua) yametulia.

Kuwaza

Tafuta sehemu ya utulivu na ufunge macho yako. Fikiria kuhusumahali tulivu, mahali pa amani ambapo umewahi kufikao Jijione mwenyewe mahali hapo. Eleza inavyofanana: sauti unayosikia, harufu , toa maelezo sahihio, kama upepo uliopo, hisia za majani au chochote kingine. Jione ukiwa hapo na pumua kwa kina mara kadhaa. Rudi hapa wakati unahisi wasiwasi au kugandamizwa.

Kulegeza Misuli

Kunja ngumi kwa mikono yote na uyafinye kabisa. Finya ... Finya ... Finya ... na Utulie. Sasa, wakati unapokunja ngummi, kaza mikono yako ili ipunguze mwili wako, .. Finya tena na tena. Sasa, ni wakati wa kufinya miguu pamoja na kukunja miguu na ukichezesha mikono yako pamoja, Finya tena na tena Rudia. Tingisha mikono yako, na miguu.

Ikiwa una muda, unaweza kufanya zoezi hili peke yako au na wengine - yaani, kuanzia na mguu wa kushoto, halafu kulia, mikono ya kushot kwenda kulia , kuenda mbele na nyuma na kadhalika.

Kuandika Chini

Jigawanyisheni katika vikundi vya watu wawili au vidogo. Eleza kuwa utawauliza waandike kuhusu tukio la kutatanisha kazini , na kisha watasoma yale waliyowaandikia kwa wenzao / wengine katika kikundi. Sio lazima wapeane nakala zao waliyoandika, na wanaweza kuchagua kutosoma yale waliyoandika kama hawataki. Waulize watumie dakika 5 kuandika kuhusu hali ngumu ya kazi na nini kilichowasaidia kustahimili hali hiyo.

Baada ya dakika 5, waambie watumie dakika 5 kusoma yale waliyoandika kwa kundi lao. Wasikilizaji hawapaswi kutoa ushauri au kuchambua kile kinachosemwa, wanapaswa kusikiliza tu. Baada ya kila mtu katika makundi madogo kupata nafasi ya kusoma, warudi kwa kikundi kikubwa. Kuripoti – Hali hiyo ilikuwa aje? Je, kuna kitu ambacho kilichokushangaza? Ni nini ilikuwangumu, ni nini ilikunufaisha?

Taarifa za Mafanikio

Wakati maumivu yanapoenea sana na mahitaji yanakuwa mengi, inaweza kuonekana licha ya yale tunayofanya, haitoshi. Zoezi hili limeundwa kuwasaidia wafanyikazi kutambua hata mafanikio madogo.

Mwishoni mwa siku ya kazi, kusanya wafanyakazi pamoja na kuuliza kila mtu azungumze kuhusu fanikio moja waliyopata siku hiyo ya wiki - bila kujali hata kama ni ndogo. Ikiwa mtu hajafanikiwa , wanachama wengine wa timu wanapaswa kumsaidia. Kufanya hivi mara kwa mara inaweza kuwasaidia wafanyakazi kutambua kile wanachotimiza, badala ya kuwaza kuhusu yale yanayopaswa kufanyika pekee. Hii inaweza kuwa mkakati rahisi and ya muhimu ya kuwasaidia- dhidi ya uchovu.

Kufinyanga

Mshiriki mmoja katika kikundi anajitolea kuwa mfinyanzi, wakati wajumbe wengine wa kikundi wanajitolea kuwa "udongo." "Mfinyanzi" huulizwa kuunda sanamu hasa katika hali ya ngumu. Mfinyanzi haelezi hadithi, lakini anawauliza waliojitolea kuchukua nafasi ambazo zinawakilisha hali ya shida. Mfinyanzi anaweza kujiunga na kuwa sehemu ya bombwe. Wanachama wengine wa kikundi wanaalikwa kukusanyika karibu na kuona "bombwe" na kuelezea kile wanachokiona. Kisha kiongozi anawauliza wale wanaotumikia kama udongo kuvunja nafasi zao.

Mfinyanzi huyo basi anaulizwa "afinyange" sanamu yao ya "uhuru kutoka kwa kugandamizwa" - kwa kutumia waliojitolea hao. Mfinyanzi pia anaweza kuingia na kuwa sanamu. Mara nyingine tena, wanachama wengine wa kikundi wanaalikwa kukusanyika karibu na kuelezea kile wanachokiona. Kisha kiongozi anawauliza wale wanaotumikia kama udongo kuvunja nafasi zao.

Hatimaye, kiongozi anauliza wajitolee kuchukua msimamo wa awali (ya dhiki), na - kama kiongozi anapohesabu moja hadi 10 - polepole watabadilisha sanamu ya awali ya dhiki na kuwa wa pili wa uhuru wa kutokana na shida.

Kiongozi anawauliza wote warudi kwa viti vyao, na kutoa habari kwa washiriki, akiuwaliza nini walivyohisi walipochukua nafasi ya awali, jinsi walivyohisi katika miili yao, na kadhalika na tofauti iliyotokana na kuondoka kwa shida na kuelekea kwa nafasi ya uhuru.

KANUNI ZA MAFUNZO

Maudhui yote ndani ya mafunzo haya yanaongozwa na kanuni zilizotajwa katika nyaraka muhimu za mwongozo, ikiwa ni pamoja na miongozo ya UNHCR kuhusu kuzuia na kutoa majibu dhidi ya unyanyasaji wa kijinsia. Hizi ni pamoja na:

Mwongozo wa Kanuni # 1: Usalama

Ulinzi na usalama wa waathirika na wengine, kama vile watoto wake na watu ambao wamemsaidia, lazima iwe kipaumbele kuu kwa watendaji wote. Watu ambao hufichua tukio la unyanyasaji wa kijinsia au historia ya unyanyasaji mara nyingi hutarishwa pakubwa ya unyanyasaji zaidi kutoka kwa wahalifu au kutoka kwa watu wengine walio karibu nao.

Mwongozo wa Kanuni # 2: Faragha

Usiri unaonyesha na imani kwamba watu wana haki ya kuchagua ambaye watamwambia au hawa tamwambia hadithi yao. Kudumisha siri ni kutotoa taarifa yoyote kwa wakati wowote kwa yeyote yule bila kibali ya mhusika. Faragha huendeleza usalama, uaminifu na uwezesaji. Katika muktadha wa mafunzo haya, kuzingatia kanuni hii ina maana ya kuwa na maagizo ya msingi kuhusu faragha ya washiriki wote, kuheshimu kanuni hii kama mkufunzi na kuwakumbusha washiriki wasitoe taarifa yoyote ya kibinafsi ambayo inaweza kufichuliwa ndani ya chumba cha mafunzo.

Mwongozo wa Kanuni # 3: Heshima

Hatua zote zinaongozwa na heshima kwa kuchagua, matakwa, haki, na heshima ya mwathirika.

Mwongozo wa Kanuni # 4: Kutokuwa na Ubaguzi

Waathirika wa vurugu wanapaswa kupokea matibabu sawa na ya haki bila kujali umri wao, rangi, dini, taifa, kabila, jinsia, au asili nyingine yoyote.

Vidokezo na Tafakari

KIKAO CHA 2: WANAWAKE, WASICHANA, NA UNYANYASAJI WA KIJINSIA KATIKA DHARURA

Malengo ya Mafunzo:

- Kuwepo kwa ufahamu kwa pamoja kuhusu unyanyasaji wa kijinsia.
- Kutambua hali za dharura – majanga ya asili na yanayosababishwa na binadamu - na jinsi hali hizi zinavyoathiri na kuleta hatari maalum kwa wanawake na wasichana.

Kufikia ufahamu kwa pamoja kuhusu GBV inaweza kuwa ngumu; lakini kutokuwepo wa ufahamu mara nyingi kuleta kuchanganyikiwa kati ya wale wanaofanya kazi ili kuitatua. Ufafanuzi ulio hapa chini umebadilishwa kutoka kwa Miongozo ya IASC ya Hatua dhidi ya Unyanyasaji wa Kijinsia katika Mipangilio ya Kibinadamu::

UNYANYASAJI WA KIJINSIA ni istilahi yanayojumuisha kwa tendo lolote la kudhuru linalofanywa dhidi ya hiari ya mtu, na inalingana na tofauti za kijamii (yaani, jinsia) kati ya wanaume na wanawake. Inajumuisha vitendo vinavyosababisha madhara ya kimwili, ya kimapenzi au kwa akili au mateso, vitisho vya kufanya matendo fulanio, kulazimishwa, na aina nyingine ya kunyima uhuru. Vitendo hivi vinaweza kutokea kwa umma au kwa faragha.

Istilahi unyanyasaji wa kijinsia inaangazia mwelekeo wa kijinsia wa aina hizi za vitendo; au kwa maneno mengine, kuwekwa chini kwa wanawake na wasichana katika jamii na kuongezeka kwa hatari ya unyanyasaji dhidi yao.

GBV inaweza kuwa asili ya kimapenzi, kipigo mwilini, kisaikolojia na kiuchumi, na inajumuisha vitendo, jaribio au vitisho, vinavyofanywa kwa nguvu, kudanganywa, au kulazimishwa kufanya chochote bila hiari ya mwathirika.

MWATHIRIKA mtu ambaye amkumbwa na unyanyasaji wa kijinsia.

Katika muktadha fulani, inaweza kukubalika and muhimu zaidi kutumia neno "unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana," au VAWG, ingawa baadhi ya washirika wa GBV hawaipendi kwa vile haiwahusishi wavulana. Kwa vile idadi kubwa ya waathirika wa GBV ni wanawake na wasichana, kitabu hiki kinawalenga zaidi. Hata hivyo muhimu kutambua, kuwa wavulana wanatishiwa katika hali ya dharura na kwamba washiriki wa dharura wanapaswa kuelewa mahitaji ya kipekee ya wavulana ambao wanapitia GBV.

KWA NINI TUANGAZIE UNYANYASAJI WA KIJINSIA?

Kwa kihistoria, kazi ya GBV katika dharura imeelekezwa kwa kiasi kikubwa unyanyasaji wa kimapenzi wakati wa kutoa majibu ya haraka. Hata hivyo, Mwongozo wa IASC unaelezea kwa nini watendaji wa kibinadamu wanazingatia unyanyasaji wa kimapenzi wakati wa kuto majibu ya haraka katika hali za dharura:

Kwa sababu ya athari kwa afya inayoweza kuhatarisha maisha, pamoja na uwezekano wa kuzuia matokeo haya kwa kutoa matibabu, kutatua unyanyasaji wa kijinsia ni kipaumbele katika mipangilio ya kibinadamu. Wakati huo huo, kuna kutambua kwamba watu walioathirika wanaweza kukumbwa na aina mbalimbali za GBV wakati wa vita na majanga ya asili, wakati wa kuondolewa, na baada ya kurudi. Unyanyasaji wa mpenzi wa karibu inazidi kutambuliwa kuzua wasiwasi wa GBV katika mipangilio ya kibinadamu.

Aina hizi za ziada za unyanyasaji-ikiwa ni pamoja na **unyanyasaji wa mpenzi wa karibu na aina nyingine za unyanyasaji nyumbani, kulazimishwa na / au kushurutishwa kufanya ukahaba, ndoa ya watoto au ya kulazimishwa, ukeketwaji wa uzazi wa kike, kuuwawa kwa wasichana na wanawake, dhulma za kimapenzi, au kulazimishwa kufanya kazi /kazi za nyumbani** - inapaswa kuzingatiwa katika jitihada za kuzuia na kuzuia GBV kufanya jitihada kulingana na hali ya unyanyasaji na mahitaji yaliyotajwa katika mazingira yoyote ile.

Kwa sababu kitabu hiki na mtindo wa mpango zinalenga kikao cha kukabiliana na dharura kali – kuanzia kunapotoke vitahadi wiki 12 - kuna msisitizo tofauti kuhusu kukabiliana na kuzuia unyanyasaji wa kijinsia. Ni muhimu, hata hivyo; kuhakikisha kwamba aina nyingine za vurugu zinazingatiwa na kutatuliwa popote iwezekanavyo, na kuwa mpango unaambatana na mazingira.

MIFUMO YA HAKI ZA BINADAMU

Matendo ya GBV yanakiuka kanuni kadhaa za haki za binadamu ziizo katika mikataba ya kimataifa ya haki za kibinadamu na mikataba na sheria za ndani. Baadhi ya haki hizi ni pamoja na:

- Haki ya uzima, uhuru na usalama .
- Haki ya kiwango cha juu cha kufikia afya ya kimwili na ya akili.
- Haki ya uhuru kutokana mateso au ukatili, adhabu, au kudharauliwa au adhabu.
- Haki ya uhuru wa kutoa maoni na kujieleza.
- Haki ya kupata elimu na kujiendeleza kibinafsi.
- Haki ya ulinzi dhidi ya aina yote ya kutokushughulia , ukatili na dhuluma.

Haki hizi, zilizo ndani ya haki za kimataifa za binadamu na haki za kibinadamu, zinahakikishiwa kwa wanaume na wanawake, "bila kutofautisha watu kwa asili, rangi, jinsia, lugha au hali nyingine." Hata hivyo, matumizi hayaambatani na hutofautiana kati ya sehemu na nchi tofauti

Azimio la Kimataifa la Haki za Binadamu (UDHR), iliyoipitishwa na Baraza Kuu la Umoja wa Mataifa mnamo mwaka wa 1948, inatambua "heshima ya asili na haki sawa na zisizoweza kutolewa kwa wanachama wote wa familia ya wanadamu" na inaashiria kwanza ya haki za kimataifa ambazo zote wanadamu wana haki ya asili. Ingawa UDHR haifai, kukubalika kwa nchi zote za Umoja wa Mataifa hutoa uzito mkubwa wa maadili kwa kanuni ya kimsingi ambayo wanadamu wote wanapaswa kutibiwa sawa, bila ubaguzi na kwa heshima ya thamani yao ya asili kama wanadamu.

Mikataba mengine tofauti zinaimarisha haki za wanawake. Kati yao ni Mkataba wa **Kuondoa Aina zote za Ubaguzi dhidi ya Wanawake (CEDAW)**, iliyoipitishwa na Baraza kuu la Umoja wa Mataifa mwaka 1979, pamoja na itifaki yake. CEDAW ilikuwa mkataba wa kwanza wa kisheria wa kimataifa iliyo na nguvu za kisheria ili kuweka kanuni kuhusu haki za wanawake katika nyanja zote, ikilenga vitendo vya unyanyasaji katika umma na maisha binafsi na hutoa mapendekezo maalum kwa nchi wanachama, ikiwa ni pamoja na kuzuia, kuripoti na pia kutoa ulinzi wa kisheria.

³Kamati ya Kudumu ya Taasisi Mbali Mbali, Miongozo ya Majibu dhidi ya Unyanyasaji wa Kijinsia Jinsia katika Mipangilio ya Kibinadamu: 2005.

Kuzingatia kuzuia na kutoa majibu dhidi ya nyanyasaji wa kijinsia katika hali za Dharura , 2005

⁴ Azimio la Kimataifa la Haki za Binadamu, 1948.

⁵Azimio la Kimataifa la Haki za Binadamu, 1948

⁶ UNICEF, Mkataba wa Haki za Mtoto. http://www.unicef.org/crc/index_30160.html

Kamati ya CEDAW husoma ripoti za kitaifa iliyowasilishwa mashirika ya Kiserikali na pia hutoa mapendekezo kuhusu suala lolote linaloathiri wanawake ambao linaamini kwamba mashirika ya Kiserikali yanapaswa kutatuazaidi. Mwaka wa 1992, Kamati ya CEDAW ilipitisha **Ushauri Mkuu nambari 19**, ambayo inataka taarifa za kitaifa zinazotumwa kwa Kamati ya CEDAW zijumjische za takwimu kuhusu matukio ya unyanyasaji dhidi ya wanawake, taarifa kuhusu utoaji wa huduma kwa waathirika, na hatua za kisheria na nyingine zinazochukuliwa ili kulinda wanawake dhidi ya unyanyasaji katika maisha yao ya kila siku, kama vile kusumbuliwa kazini, dhuluma katika familia na unyanyasaji wa kijinsia.

Azimio la Kumaliza Ukatili dhidi ya Wanawake, iliyopitishwa na Baraza kuu la Umoja wa Mataifa katika mwaka wa 1993, haina nguvu za kisheria lakini hata hivyo imekuwa na ushawishi mkubwa. Kilikuwa chombo cha kwanza cha kimataifa cha haki za kibinadamu ambacho kililenga kwa njia ya pekee na wazi suala la unyanyasaji dhidi ya wanawake na kinasema kuwa unyanyasaji dhidi ya wanawake hukiuka, huharibu au kudhoofisha haki za kibinadamu na uhuru wa msingi. Azimio pia linafafanua unyanyasaji wa kijinsia, na likielezea kuwa ni, "tendo lolote la unyanyasaji wa kijinsia linalosababisha, au linaweza kusababisha madhara ya kimwili, ya kimapenzi au ya kisaikolojia au mateso kwa wanawake, ikiwa ni pamoja na vitisho vya kutenda maovu hayo, kulazimishwa au kunyimwa uhuru, katika umma au katika maisha ya kibinafsi. "

Azimio la Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa nambari 1820 inatoa mwito kwa pande zote zilizo na silaha: "kulinda wanawake na wasichana kutokana na unyanyasaji wa kijinsia, huswa ubakaji na aina nyingine za unyanyasaji wa kijinsia, katika hali ya vita." Ilikuwa hati ya kwanza rasmi na ya kisheria kutoka kwa Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa lililotaka pande zote zilizo na silaha kuheshimu haki za wanawake na iliunga mkono kushiriki kwa wanawake katika juhudi za amani na ujenzi.

SCR 1325 inasisitiza "umuhimu wa kushiriki kwa njia sawa kwa wanawake na juhudi zao kamili katika jitihada zote za kuhifadhi na kuendeleza amani na usalama, na umuhimu wa kuongeza kushiriki kwaokatika kufanya maamuzi kuhusiana na jinsi yakuzuia na kutatua migogoro. " Pia inatoa mwito pia ushiriki zaidi kwa wanawake na kuwekwa kwa mitazamo ya kijinsia katika juhudi zote za amani na usalama wa Umoja wa Mataifa, ikiwa ni pamoja na kuvunja na kuharibu silaha za uharibifu na juhudi za maridhiano na za kuboresha usalama.

Azimio la Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa nambari 1820, iliyopitishwa mwaka wa 2008, linathibitisha uhusiano kati ya kuhifadhiwa kwa amani ya kimataifa na usalama na unyanyasaji wa kijinsia katika hali za migogoro. Kwa mujibu wa Kifungu cha 7 cha Amri ya Roma ya Mahakama ya Jinai ya Kimataifa , Azimio la 1820 linakumbusha Mataifa wanachama wa Umoja wa Mataifa kwamba "ubakaji na aina nyingine za unyanyasaji wa kijinsia zinaweza kueleweka kama uhalifu wa kivita, uhalifu dhidi ya binadamu, au kitendo kinachoambatana na mauaji ya kimbari, "na inasisitiza" hoja ya uhalifu wa kijinsia kutokusamehewa katika michakato wa kutatua migogoro. "

Mkataba kuhusu Haki za Mtoto (CRC) ni chombo cha msingi cha kisheria cha kimataifa kuhusu haki za watoto. Vipengele kadhaa katika CRC zinawataja watoto katika vita, ikiwa ni pamoja na Kipengele nambari 38 kuhusu mapambanano na silaha na Kipengele nambari 39 kuhusu malezi na matibabu kwa watoto walioathirika katika mapambano na silaha.

¹ Global Governance Watch, Mkataba juu ya uondoa Aina zote za Ubaguzi dhidi ya Wanawake.

[Inapatikana mtandaoni: http://www.globalgovernancewatch.org/human_rights/the-convention-on-the-elimination-of-all-forms-of-discrimination-against-women.]

¹ Umoja wa Mataifa, Azimio la Kuondoa Ukatili dhidi ya Wanawake, , A/RES/48/104, 1993.

¹ Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa 1325, 2000.

Haki za kibinadamu lazima zitekelezwe zinapojumuishwa katika mikataba, maagano au mapatano, au zinapotambuliwa kuwa sheria za kimila ya kimataifa.

UDHR, CEDAW na CRC zote zinatambua haki na uhuru za kibinadamu ambazo watia saini wote wanapaswa watambue na walinde.

Azimio za Umoja wa Mataifa nambari 1325, 1612, 1820, 1882, 1888, 1889 na 1960 zinawajibisha nchi zote wanachama wa Umoja wa Mataifa na zinawashurutisha kuchukua hatua za haraka na kuwaadhibu wahalifu wote wanaosababisha unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana wakati na baada ya migogoro.

Katika **Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa** la 1612, iliyopitishwa mwaka wa 2005, Baraza la Usalama ilitoa mwito kwa utekelezaji wa miundo na mifumo kadhaa ili kufuatilia vizuri na kutatuaukiukwaji wa haki za watoto zilizofanywa na vikosi na vikundi vilivyojihami. Hasa, Baraza la Usalama lilimwomba Katibu Mkuu aanzishe Mfumo wa Ufuatiliaji na Taarifa (MAMM) kuhusu watoto na migogoro ya silaha ili kutoa habari za kuaminika inapohitajika kwa Baraza kuhusu ukiukaji wa haki sita za watoto katika hali ya vita, ikiwa ni pamoja na ubakaji na unyanyasaji mwingine mkali wa kijinsia dhidi ya watoto. Leo, katika nchi nyingi zilizoathiriwa na migogoro, Vikundi vya Umoja wa Mataifa

kutoka nchi mbalimbali vimeanzisha kazi za ufuatiliaji na taarifa (MRM), na sana sana huongozwa na UNICEF au shughuli za kulinda amani, kukusanya na kuchambua habari na kuituma kwa Afisi ya Katibu Mkuu.

Katika Azimio la 1820, iliyopitishwa mwaka 2008, Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa ilitoa mwito kukomeshwa kwa matukio katili ya unyanyasaji wa kijinsia dhidi ya wanawake na wasichana kama mbinu ya kupigana vita na vitendo vya wahalifu kutojali adhabu ya sheria. Ilimwomba Katibu Mkuu na Umoja wa Mataifa kutoa ulinzi kwa wanawake na wasichana katika jitihada za usalama za Umoja wa Mataifa, ikiwa ni pamoja na makambi ya wakimbizi, na kuwaalika wanawake kushiriki katika nyanja zote za mchakato wa amani.

Azimio la Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa 1888, iliyopitishwa mwaka 2009, hatua za kuwalinda wanawake na watoto kutokana na unyanyasaji wa kijinsia katika hali za mgogoro, kama kumuomba Katibu Mkuu amteue wakilishi maalum wa kuratibu kazi, kutuma timu ya wataalam kwa sehemu zilizo na wasiwasi mkubwa, na kuwapa walinda usalama mamlaka ya kulinda wanawake na watoto.

Azimio la Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa la 1889, ambalo lilipitishwa mwaka wa 2009, na kusisitiza Azimio nambari 1325, likilaani kuendelea kwa unyanyasaji wa kijinsia dhidi ya wanawake katika hali za migogoro, na kuhimiza nchi wanachama wa Umoja wa Mataifa na mashirika ya kiraia kuchunguza umuhimu wa ulinzi na uwezesaji wa wanawake na wasichana, ikiwa ni pamoja na wale waliohusishwa na vikundi vilivyo na silaha, katika mpango wa baada ya vita.

Katika Azimio nambari 1960 la Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa, iliyopitishwa mwaka wa 2010, Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa lilimhimiza Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa kujumuisha taarifa za kina kuhusu vikundi vinaozozana yanayoshukiwa kuwa walihusika katika unyanyasaji wa kijinsia na linaonyesha nia ya Baraza la Usalama la kutumia habari hizo pamoja na taratibu za Umoja wa Mataifa, ikiwa ni pamoja na vikwazo. Ilimwomba Katibu Mkuu atumie habari zilizokusanywa kutokana na

unyanyasaji wa kijinsia uliotokana na migogoro ili kutafuta suluhisho itakayoweza kutekelezwa ndani ya kila nchi. Pia, iliwahimiza Taifa Wanachama kutoa wahudumu wa kijeshi na polisi ili kutoa mafunzo ya kutosha kuhusu unyanyasaji wa kijinsia na wakimapenzi na kutuma wafanyakazi zaidi wa kike kwenye ujumbe wa Umoja wa Mataifa na kuimarisha sera ya adhabu dhidi ya vikosi vya kulinda amani wanaohusika katika unyanyasaji wa kimapenzi.

Kupitia **Azimio la Baraza la Usalama 2242** la 2015, Baraza liliamua kuambatanisha matatizo ya amani na usalama yanayowakumba wanawake katika nchi tofauti ndani ya ajenda yake. Katika hali ya kulinda amani, Baraza hilo lilihimiza Idara ya Uendeshaji wa Amani na ya Mambo ya Kisiwa kuhakikisha kwamba uchambuzi wa kijinsia na ustadi wa kijinsia yalijumuishwa katika hatua zote za mipango, kuendeleza mamlaka, utekelezaji, mtazamo na kupunguzwa kwa walinda amani. Ilimwomba Katibu Mkuu kuanzisha mkakati uliorekebishwa, kwa kutumia rasilimali zilizopo, kuongeza mara dufu idadi ya wanawake katika shughuli za kulinda amani katika kikao cha miaka mitano ijayo.

KUMBUKA: JUKUMU LA SERIKALI KATIKA KULINDA HAKI

Kulinda na kuimarisha haki za kibinafsi za kibinadamu ni jukumu la msingi la serikali ambapo watu hao wanaishi. Hii ni kweli hata katika nchi tete au zisizo na serikali. Majukumu haya yanaweza kugawanywa katika vikundi viwili vya vitendo: Hatua zinazoweza kuzuia unyanyasaji wa kijinsia katika siku zijazo na kupunguza uwezekano wa wanawake na wasichana kuhatarishwa na unyanyasaji wa kijinsia, na vitendo vya kuhakikisha kuwa kuna hatua za dhidi ya unyanyasaji wa kijinsia unaporipotiwa.

Mara nyingi i, kuna pengo kati ya kile serikali inapaswa kufanya na kile kinachotokea katika hali za kawaida. Kunao wakati ambapo serikali yenyewe inaweza kuwa mkiukwaji wa haki za binadamu.

Kutotaka au kutoweza kwa serikali ku kulinda haki za watu wake na ukosefu wa sheria na taratibu wakati wa migogoro na dharura huleta mazingira ya wanyanyasaji wa kijinsia kufanya lolote watakalo bila kuogopa adhabu. Wakati mataifa hayataki ama hawawezi kuheshimu wajibu wao chini za sheria ya kimataifa, jamii ya kimataifa, kupitia Umoja wa Mataifa na Mashirika yasiyo ya kiserikali (NGOs,) hutoa ulinzi na kulinda haki za msingi za binadamu.

¹ Kamati ya Kudumu ya Taasisi mbali mbali, Miongozo ya Majibu dhidi ya Unyanyasaji wa Kijinsia katika Mipangilio ya Kibinadamu: Ikiangazia Kuzuia na Kutoa majibu dhidi ya Unyanyasaji na Kijinsia katika Dharura, 2005

Jedwali hili chini linatoa maelezo ya jumla ya Azimio kuu ya Baraza la Usalama kuhusu wanawake, amani na usalama, na watoto katika hali ya migogoro iliyo na silaha.¹

Azimio	Uongozi wa Wanawake katika Kutafuta Amani na Kuzuia Migogoro		Kuzuia na Kutoa Majibu dhidi ya Unyanyasaji wa kijinsia unaohusiana na migogoro			Watoto & Migogoro ya Silaha	
	1325 (2000)	1889 (2009)	1820 (2008)	1888 (2009)	1960 (2010)	1612 (2005)	1882 (2009)
Maelezo	Azimio la kwanza kujumuisha wanawake katika ajenda ya amani na usalama; inashughulikia madhara ya vita katika maisha ya wanawake na mchango wao katika kutatua migogoro na amani endelevu	Inahusu kutokuwepo kwa wanawake katika mipango na taasisi za kujenga amani, na ukosefu wa fedha za kutosha za kukidhi mahitaji yao, ikiwa ni pamoja na usalama na huduma	Azimio la kwanza kutambua unyanyasaji wa kijinsia kuhusiana na migogoro kama suala la amani na usalama wa kimataifa, ambayo inahitaji majibu ya kulinda amani, haki, majibu ya kuafikiana	Inaimarisha zana za kutekeleza azimio nambari 1820 kwa kutambua uongozi, kuunda ujuzi wa majibu ya kisheria, kujaza mapengo yaliyopo katika uzuiaji na kukabiliana na utaratibu wa kutoa ripoti	Inazidisha mamlaka ya kutatuakikamilifu unyanyasaji wa kijinsia inapotumiwa katika migogoro au kusababisha migogoro; inaimarisha usanifu wa kuwawajibisha wahalifu kwa kuandaa orodha ya wahalifu, na kuwa na maandalizi ya uchambuzi na mipangilio ya taarifa	Inaanzisha mfumo wa ufuatiliaji na utoaji wa ripoti kuhusu ukiukwaji mkubwa haki sita watoto katika vita vilivyo na silaha – kuwaua na kuwajeruhi watoto; kuajiri au kuwatumia watoto kama askari; mashambulizi dhidi ya shule au hospitali; ubakaji au unyanyasaji mwingine mkali wa kijinsia dhidi ya watoto; kutekwa nyara kwa watoto; na kuwanyama watoto usaidizi wa kibinadamu.	Inaimarisha utaratibu wa ufuatiliaji na mfumo wa utoaji wa taarifa kwa kuonyesha “visababishi” vya ukiukwaji' (mauaji, kujeruhi, ubakaji na unyanyasaji wa kijinsia ni visababishi chini ya mfumo wa azimio la Umoja wa Mataifa SCR 1612 wa ufuatiliaji na kuripoti)

¹ Ilimetoka kwa UN Women

DHARURA

Jibu la dharura ni wakati mgumu sana kutekeleza mpango kwa kuweka mikakati na kwa ufanisi. Kuelewa aina tofauti za dharura ni muhimu ili kujibu GBV kwa ufanisi. Inaathiri uwezo wetu wa kukabiliana na udhaifu na mahitaji ya wanawake na wasichana katika mazingira mbalimbali, na kutambua aina mbalimbali pingamizi zilizopo dhidi ya upatikanaji wa huduma ya kuokoa maisha.

Sehemu hii itasaidia kuelewa jinsi ya kutambua aina mbalimbali za dharura na vile zitakavyoathiri utoaji wa majibu. Ni muhimu kukumbuka wakati wote kwamba kila dharura unayokumbana nayo ni ya kipekee na itahitaji uchambuzi unaoendelea ili kuhakikisha kuwa njia yako ya kukabiliana na kuzuia ni sahihi na ina ufanisi.

Katika mwongozo huu, tunafafanua DHARURA jinsi maisha au ustawi wa raia walioathiriwa na majanga ya asili, migogoro au zote mbili inatishwa au itatishiwa pasipochukuliwa hatua ya haraka na sahihi, na ambayo yanahitaji majibu ya vipimo vya kipekee²

Ufafanuzi huu wa dharura ni pana na unajumuisha majanga ya kiasili na ya kibinadamu, pamoja na mazingira ambapo wote wanaohusika. Jedwali hili hapa chini linaonyesha mambo ya kawaida na tofauti kati ya majanga ya asili na migogoro. Unapoisoma, fikiria jinsi hali za dharura zinaweza kuathiri uwezekano wa wanawake na wasichana kuhatarishwa.

Hali	Janga la asili	Migogoro
Hatari kwa maisha	Ndani ya masaa au siku iwapo msaada itachelewa	Mara nyingi hukawia na kuongezeka
Urefu wa majibu ya kwanza	Wiki kadha; ikifuatwa na kupona	Miezi au miaka; inaweza kubadilika na kuwa ujenzi na urejesho
Upeo	Inaweza kuathiri nchi kadhaa, au majimbo kadhaa ndani ya nchi moja, na kusababisha watu kutoroka makwao Inahitaji uratibu wa watendaji wengi	Inaweza kuathiri nchi kadhaa na kusababisha kusababisha watu kutoroka makwao, Inahitaji uratibu wa watendaji wengi
Wajibu wa serikali za kitaifa	Msaada wa kimataifa unapatolea wakati serikali iliyoathiriwa inapoitisha Jitihada za kutoa usaidizi zilizobuniwa ili kusaidia serikali inayoathiriwa kutoa majibu	Inaweza kuhusisha hali ya nchi isiyo na serikali au ambapo uhalali wa serikali unapingwa Serikali huenda ikakataa au kuwa na uhasama dhidi ya juhudi za kutoa msaada Inahitaji diplomasia na kuboresha uhusiano na vikundi vinaozozana
Wajibu wa watendaji wa kijeshi	Jeshi inaweza kuwa na jukumu kubwa katika utoaji wa vifaa na wa msaada wa moja kwa moja	Watendaji wa jeshi la serikali na / au wasiounywa na serikali na wenye silaha wanaweza kuzuia msaada au kujaribu kupata uhalali na kutambuliwa kimataifa.

² Jedwali linatoka kwa: Afisa Mkuu wa Umoja wa Mataifa anayeshughulikiwa hali aha Wakimbizis, Kitabu cha Dharura, Chapisho la Tatu, Julai 2007.

	Majeshi huwa hawapei kipaumbele kanuni za msingi wa msaada ya kibinadamu Kuzuia unyanyasaji wa kijinsia na dhuluma ni muhimu kutokana na uwezekano wa kutokuwepo au kutofuata kanuni za kukubalika katika ngazi za kimataifa	Uwezekano uwezekano wa nguvu za nje kama walinzi wa amani Majeshi huwa hawapei kipaumbele kanuni za msingi wa msaada ya kibinadamu Kuzuia unyanyasaji wa kijinsia na dhuluma ni muhimu kutokana na uwezekano wa kutokuwepo au kutofuata kanuni za kukubalika katika ngazi za kimataifa
Wajibu wa mashirika yasiyo ya kiserikali (NGOs) na mashirika ya kiraia	Huenda pia wakapoteza wafanyakazi wengi, miundombinu na rasilimali	Inaweza kuwa dhaifu au kukosa uwezo wa kujibu kutokana na kutokuwa na usalama Inaweza kukabiliwa na vitisho vya moja kwa moja au vikwazo kutoka kwa watendaji kwenye vita Kuzuia unyanyasaji wa kijinsia na dhuluma ni muhimu kutokana na kutokuwepo kwa au kutofuatana na kanuni zilizokubalika kimataifa
Jibu La wafadhili	Jibu la wafadhili yanaweza kuelekezwa moja kwa moja kwa serikali	Jibu la wafadhili mara nyingi linaelekezwa moja kwa moja na mashirika ya msaada Umoja wa Mataifa inaweza kuwezesha mchakato

Dhiki katika maeneo yaliyoathiriwa na migogoro kama vile mashariki ya Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Darfur na Afghanistan mara nyingini kawaida hudhihirishwa na vurugu kubwa na kupoteza maisha; wakazi wengi kukimbia makwao; kizuiliwa kutokuruhusu wa usaidizi wa kibinadamu na pingamizi za kisiasa na kijeshi; uharibifu mkubwa wakijamii na kiuchumi; haja ya msaada mkubwa wa kibinadamu; na hatari kubwa za usalama kwa wafanyakazi wa kibinadamu katika maeneo kadhaa.

Majanga ya asili, kama migogoro, yanaathari pakubwa ustawi wa wakazi na jamii. Majanga kama vile tetemeko la ardhi nchini Haiti wa mwaka wa 2010 na tsunami katika mwaka wa 2004 nchini Indonesia yalisababisha vifo vingi; kutengwa kwa familia; maelfu ya watu kupoteza makwao; na uharibifu wa hali ya maisha, nyumba na miundombinu ya kitaifa. Hatari za "asili" hugeuka na kuwa "majanga" wakati mifumo ya kukabiliana hazitoshi na jamii haziwezi kustahimili athari zao. ¹⁴ Mabadiliko kataika ya hali ya hewa yamesababisha ongezeko la majanga ya asili duniani kote, suala ambalo huenda lisibadilike katika siku za usoni.

Mazingira ya michafuko katika migogoro ya muda mrefu mara nyingi huzorota kunapotokea na majanga ya asili na maradhi pia huwa tatizo kubwa dhidi ya usalama wa wanawake na wasichana. Udhaifu uliopo tayari katika mazingira haya huzoroteshwa athari za majanga ya asili katika maisha, hali ya maisha, miundombinu, uchumi, uwezo wa watoa huduma waliopo, na miundo ya jamii.

¹ Ofisi ya Kuratibu Masuala ya Kibinadamu, Kitabu cha Mwelekeo wakati wa Dhiki Katika Mazingira, 1999.

"Mara nyingi haki za binadamu za waathirika wa majanga hazizingatiwi kikamilifu. Kutotolewa kwa msaada kwa usawa, ubaguzi katika utoaji wa msaada, kuhamishwa kwa nguvu ... unyanyasaji wa kijinsia, kupotea kwa nyaraka, kuajiriwa kwa watoto na vikosi vya wapiganaji, kurejeshwa kwa wakimbizi bila usalama au kinyume cha hiri yao, na masuala ya kurejeshwa kwa mali ndio baadhi ya matatizo ambayo mara nyingi yanawakumba wale walioathirishwa na matokeo ya majanga ya asili."

- Mradi wa Brookings-Bern kuhusu wakimbizi wa ndanii, Haki za Binadamu na Majanga ya asili: Mwongozo wa Uendeshaji na Fadhi ya Ulinzi wa Haki za kibinadamu kulipo na Majanga ya asili, 2008 "

Ni muhimu kukumbuka kuwa hali za dharura huwaathiri wanaume na wanawake, vijana na wazee, kwa njia tofauti pamoja na uwezekano wa mtu binafsi kuhatarishwa na unyanyasaji, dhuluma na vurugu.

VIWANGO NA MIONGOZO

MRADI WA SPHERE

Wafanyakazi wa kibinadamu kwa hiari yao wenyewe hufuata kanuni na miongozo inayojumuisha viwango vya kushiriki kibinadamu katika kukabiliana na dharura. Viwango hivi viliundwa na watendaji wa kibinadamu, mashirika yasiyo ya kiserikali (NGOs) na Shirika la Msalaba Mwekundu / Hilali Nyekundu mwaka wa 1997 na kwa pamoja huitwa *Mkataba wa Kibinadamu wa Sphere na Viwango vya Kutumika dhidi ya Majanga*. Sasisho la hivi karibuni lilichapishwa mwaka wa 2011.

Mradi wa Sphere ulikuwa shirika la kwanza kuanzisha viwango vya haki waliyo nao watu walioathirika na majanga wakati wanapopokea huduma kutoka kwa watendaji wa kibinadamu. Makala mawili ya msingi ya kibinadamu yanaongoza Mradi wa Sphere:

1. Hatua zote zinapaswa kuchukuliwa kadiri iwezekanavyo ili kupunguza mateso kwa wanadamu yaliyotokana na msiba na mgogoro.
2. Wale walioathirika na majanga wana haki ya kuishi kwa heshima na hivyo haki ya kupokea msaada.

Mkataba wa kibinadamu unathibitisha umuhimu wa msingi wa kanuni tatu zifuatazo:

- Haki ya kuishi maisha kwa heshima;
- Haki ya ulinzi na usalama;
- Haki ya kupokea msaada wa kibinadamu.

Hakuna viwango maalum kuhusu GBV ndani ya Viwango vya Sphere. Hata hivyo, kila kiwango kinatambua mpangilio wa unyanyasaji wa kijinsia na asili ya jinsia kama masuala yanayohusiana. Mwongozo maalum zaidi kuhusu mpangilio wa unyanyasaji wa kijinsia inapatikana ndani ya viwango vya Huduma za Afya. Pia kuna mwongozo katika kila sura katika sehemu inayoitwa "Kuhatarishwa na na kuwezesha kwa watu walioathiriwa na majanga." Sehemu kadhaa kutoka kwa viwango vya Sphere vya kukabiliana na majanga vinavyohusiana na GBV zinapatikana katika jedwali hili hapa chini.

VIWANGO KATIKA KUTOA MAJIBU WAKATI WA MAJANGA YANAYOHUSIANA NA GBV	
Kanuni za Ulinzi	<u>Kanuni ya Ulinzi nambari 3: Kulinda watu kutokana na madhara ya kimwili na kisaikolojia yanayotokana na vurugu na kulazimishwa</u> Watu wanalindwa dhidi ya vurugu, dhidi ya kulazimishwa au kushuritishwa kufanya matendo kinyume cha hiari yao na kwa hofu ya unyanyasaji huo. Mwongozo 13: Wanawake na wasichana wanaweza kuhatarishwa na unyanyasaji wa kijinsia. Wakati mnachangia kwa usalama wa vikundi hivi, mashirika ya kibinadamu yanapaswa kuzingatia hatua zinazoweza kupunguza hatari, ikiwa ni pamoja na watu kuuzwa, kulazimishwa kufanya ukahaba, ubakaji au unyanyasaji nyumbani. Wanapaswa pia kuchukua hatua ili kuzuia na kumaliza dhuluma na unyanyasaji wa kijinsia. Hii hali isiyokubalika inaweza kuwahusisha watu walioathiriwa na walio na udhaifu maalum, kama wanawake waliotengwa au walio

	na ulemavu ambao wanalazimishwa kufanya ukahaba ili kupokea usaidizi wa kibinadamu. <u>Kanuni ya Ulinzi nambari 4: Kuwasaidia watu kudai haki zao, kufikia tiba zilizopo na kupona kutokana na madhara ya unyanyasaji</u> Watu walioathirika husaidiwa kudai haki zao kwa kupokea habari, nyaraka na msaada ya kuwasilisha mada. Watu wanasaidiwa kwa usahihi katika kupona kutokana na majeraha ya dhuluma za kimwili, kisaikolojia na kijamii na aina nyingine ya unyanyasaji. Mwongozo wa 7: Usaidizi wa afya na urejesho: Watu wanapaswa kusaidiwa ili wapate huduma sahihi za afya na msaada mwingine wa urejesho kufuatia mashambulizi, unyanyasaji wa kijinsia na matatizo yanayohusiana
Viwango vya msingi	<u>Kiwango cha msingi nambari 6: Utendaji wa wafanyakazi wa kutoa msaada</u> Mashirika ya kibinadamu hutoa usimamizi sahihi, mwelekeo na msaada wa kisaikolojia, kuwezesha wafanyakazi wa msaada kuwa na ujuzi, uhodari, tabia na mtazamo wa kupanga na kutekeleza huduma ya kibinadamu kwa kuwa na utu na heshima. Vitendo muhimu: Kuweka kanuni za mwenendo wa kibinafsi wa wafanyakazi wa kutoa msaada ambao huwalinda watu walioathiriwa na majanga kutokana na unyanyasaji wa kijinsia, ufidadi, matumizi mabaya na ukiukwaji mwingine wa haki za binadamu. Toa kanuni kwa watu walioathiriwa na majanga (angalia mwongozo wa 3). Mwongozo wa 3: Wafanya kazi wa kutoa msaada wanapokuwa na udhabiti wa kusimamia ugawaji wa rasilimali za msaada muhimu hupapa mamlaka juu ya watu walioathirika na majanga. Nguvu hiyo juu ya watu wanaotegemea usaidizi na ambao wameoteza kinga ya mitandao ya kijamii ambayo imevunjika au kuharibiwa inaweza kusababisha dhuluma na ufidadi. Wanawake, watoto na watu walio na ulemavu mara kwa mara hujipata katika hali ya kulazimishwa kudhulimiwa kimapenzi. Kufanya mapenzi haifai kuhitajika ili mtu apate usaidizi wa kibinadamu (wanaotoa msaada, na maafisa wa kijeshi, serikali au sekta ya binafsi) hawapaswi kuhusika na ufidadi, ulaji rushwa au dhuluma za kimapenzi. Kazi ya kulazimishwa kwa watu wazima au watoto, matumizi ya madawa na kuuza bidhaa za kutoa huduma za kibinadamu na kufanya biashara na watoa huduma za kibinadamu pia ni marufuku.
Viwango katika Utoaji wa Maji, Ukuzaji wa Usafi mazingira na afya njema	Matumizi ya maji ya jamii na vyombo vya usafi, kwa mfano katika hali ya wakimbizi au waliotoroshwa makwao, yanaweza kuongeza hatari ya kudhulumiwa kimapenzi na kunyanyswa kwa wanawake na wasichana na aina nyingine za unyanyasaji wa kijinsia. Ili kupunguza hatari hizi, na kuhakikisha ubora wa majibu, ni muhimu kuhakikisha kwamba wanawake wanashiriki katika mpango za maji na usafi wa mazingira. Ushiriki wa usawa kati ya wanawake na wanaume katika kupanga, kufanya maamuzi na usimamizi wa ndani itasaidia kuhakikisha kuwa watu wote walioathirika wanapata huduma za maji na usafi wa mazingira kwa urahisi, na huduma hizo zinatoshia. <u>Kiwango cha 2 Nafasi za kujituliza: Vyoo vya kutosha</u> Mwongozo wa 5: Vifaa salama: kutokupata vyoo kwa urahisi unaweza kuwahatarisha wanawake na wasichana na kuwafanya washambuliwe, hasa wakati wa usiku. Hakikisha kuwa wanawake na wasichana wanajihisi kuwa salama wakati wa kutumia vyoo vilivyotolewa. Kadiri iwezekanavyo, vyoo vya jamii vinapaswa kuwa na mwangaza au nyumba kupewa. Pembejeo la jamii linapaswa kutafutwa kuhusiana na jinsi ya kuimarisha usalama wa watumizi.
Viwango vya Usalama	<u>Tathmini na Uchambuzi Kiwango cha 1: Usalama wa Chakula</u> <u>Usalama wa chakula – usafirishaji wa chakula kiwango cha 5: Kulenga na kusambaza</u>

Chakula, Lishe na Msaada ya Chakula	Mwongozo wa kumbuka 3: Usambazaji wa mgawo wa chakula 'kilichokauka': ... uteuzi wa wapokeaji mgawo uanapaswa kuzingatia athari za mzigo wa kazi na hatari inayotokana na vurugu, ikiwa ni pamoja na vurugu za nyumbani. Mwongozo wa 4: Mbinu za usambazaji wa mgawo wa chakula 'kilichopikwa': Kwa kawaida, usambazaji wa chakula unaweza kuwa chakula kilichopikwa kilicho tayari katika kikao cha kwanza cha wakati wa dharura. Mgao huu unaweza kufaa wakati, kwa mfano, watu wako njiani, kuna hali mbaya ya ukosefu wa usalama na kubeba chakula nyumbani huenda ukawahatarisha kwa ya wizi au vurugu. Mwongozo wa 6: Kupunguza hatari za usalama: Usambazaji wa chakula unaweza kuleta hatari za usalama, ikiwa ni pamoja na kupotezwa na vurugu ... Hatua maalum za kuzuia, kufuatilia na kukabiliana na unyanyasaji wa kijinsia, ikiwa ni pamoja na dhuluma za kimapenzi unaohusishwa na usambazaji wa chakula, unapaswa kutekelezwa. Hizi ni pamoja na kuwagawanya wanaume na wanawake, kwa mfano kwa njia ya kizuizi cha kimwili au kwa kutoa nyakati tofauti za usambazaji, kuwajulisha wasambazaji wote wa chakula kuhusu mwenendo sahihi na adhabu za dhuluma za kimapenzi, na pia kuwa na 'walinzi wa kike' kusimamia usajili, usambazaji na huduma za baada ya usambazaji wa chakula. <u>Usalama wa chakula – viwango vya kujimiliki kimaisha nambari 2: Mapato na ajira</u> Mwongozo wa 5: Hatari katika mazingira ya kazi: ... Mazoezi ya kuongeza usalama katika usafiri ni pamoja na kupata njia za kupata salama za kuenda kazini, kuhakikisha kuwa njia zina mwangaza, kupeana tochi, kutumia mifumo ya kutoa onyo mapema (ambayo inaweza kutumia kengele, firimbi, redio na vifaa vingine) na kanuni za usalama, kama vile kusafiri kwa makundi au kuepuka kusafiri baada ya giza. Kipaumbele kikubwa kinapaswa kupewa wanawake, wasichana na wengine ambao huenda wakabakwa. Hakikisha kwamba washiriki wote wanajua taratibu za dharura na wanaelewa mifumo ya kutoa onyo mapema.
Viwango vya chini katika vituo vya makaazi, makaazi na yasiyo ya Chakula	<u>Hifadhi na makazi kiwango cha 4: Ujenzi</u> Mwongozo wa 1: Ushiriki wa wakazi walioathirika: Kushirikishwa kwa wakazi walioathirika katika shughuli za ujenzi na makaazi lazime ziambatane na mazoea ya sasa yanayohusu upangaji, ujenzi na uhifadhi wa nyumba na makazi Utoaji wa msaada kutoka kwa timu za ujenzi za jamii za kujitolea au kazi kupitia mkataba inaweza kusaidia kushiriki kwa familia binafsi. Msaada huo ni muhimu ili kusaidia nyumba zinazoongozwa na wanawake, kwa kuwa wanawake wanaweza kuhatarishwa zaidi kutokana na dhuluma za kimapenzi wanapotafuta msaada wa ujenzi wa makazi yao.
Viwango vya chini katika Huduma za Afya	<u>Mfumo wa afya bora 5: Usimamizi wa habari za afya</u> Mwongozo wa 4: Faragha: Uangalifu wa kutosha unapaswa kuwepo ili kulinda usalama wa mtu binafsi, pamoja na takwimu yenyewe. Wafanyakazi hawapaswi kamwe kutoa habari za mgonjwa na yeyote asiye husika moja kwa moja katika huduma ya mgonjwa bila idhini ya mgonjwa. Uzingatiaji maalum unapaswa kupewa watu walio na upungufu wa akili, utimamu au hisia, ambayo huenda ikaathiri uwezo wao wa kutoa idhini sahihi. Takwimu zinazohusiana na majeruhi yanayotokana na mateso au ukiukwaji wa haki za binadamu ikiwa ni pamoja na unyanyasaji wa kijinsia lazima zitibiwe kwa uangalifu mkubwa. Lazima uzingatie kutoa taarifa hii kwa watendaji sahihi au taasisi ikiwa mtu ametoa idhini yake. <u>Huduma muhimu za afya - kiwango cha afya uzazi Kiwango cha1: Afya ya uzazi</u>

	Mwongozo wa 1: Mfuko wa Msingi wa Huduma ya awali (MISP): MISP inafanua huduma hizo ambazo ni muhimu zaidi kwa kuzuia magonjwa na vifo vinavyohusiana na afya ya uzazi kwa wanawake, wanaume na vijana katika mipangilio ya majanga . Inajumuisha uratibu wa huduma za afya ya uzazi zinavyostahili kupewa kipaumbele ambazo zinapaswa kutekelezwa ili kuzuia matokeo ya unyanyasaji wa kijinsia, kupunguza maambukizi ya GBV, kuzuia maradhi na magonjwa watoto wachanga, na kuanza kuandaa mipango ya huduma za afya ya uzazi (RH) punde tu hali inapotulia. Kupangia kujumuishwa kwa wa shughuli bora za afya ya uzazi (RH) katika huduma za msingi za afya wakati wa dharura ni muhimu ili kuhakikisha kuendelea kwa huduma. Huduma kamilifu ya afya ya uzazi (RH) inahusisha kuboresha huduma zilizopo, kurejesha huduma zinazokosa na kuboresha ubora wa huduma. Mwongozo wa 3: Vurugu za kijinsia: Wahusika wote katika kukabiliana na majanga wanapaswa kufahamu hatari ya unyanyasaji wa kijinsia ikiwa ni pamoja na dhuluma ya kimapenzi na unyanyasaji wa wahudumu, na lazima wazuie na wakabiliane nayo. Maelezo ya jumla kuhusu matukio yaliyoripotiwa yanapaswa kutolewa kwa njia salama na maadili kufuatwa yaliyoandaliwa na yatolewe ili kujulisha kuhusu juhudi za kuzuia na kukabiliana. Matukio ya unyanyasaji wa kijinsia yanapaswa kufuatiliwa. Lazima kuwe na hatua za kuwasaidia waathirika katika vituo vyote vya afya ya msingi na zijumuishe wafanyakazi wenye ujuzi ili katika usimamizi wa kliniki unaohusisha uzazi wa mpango, matibabu ya dharura ya kuzuia GBV (post-exposure prophylaxis), matibabu ya kupinga ya magonjwa ya zinaa, kuponya majeraha, kuzuia tetanasi na kuzuia hepatitis B. Matumizi ya uzazi wa mpango wa dharura ni uchaguzi wa kibinafsi ambao unaweza tu kufanywa na wanawake wenyewe. Wanawake wanapaswa kupaata ushauri bila kubaguliwa ili wafikie uamuzi sahihi. Waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia wanapaswa wasaidiwe wapage huduma za kliniki na wapate huduma za afya ya utimamu wa akili na msaada wa kisaikolojia. Kufuatana na ombi la waathirika, wafanyakazi wa ulinzi wanapaswa kutoa ulinzi na msaada wa kisheria. Uchunguzi na matibabu unanapaswa tu kufanywa baada ya kutolewa kwa idhini ya mwathirika. Faragha ni muhimu katika hatua zote.
--	--

Mashirika yote ya kibinadamu na watendaji wanahimizwa kufuata kanuni za "Sphere" na wafadhili wengi wanahitaji. Mradi wa Sphere unawahimiza watendaji wote wa hali za kibinadamu kushiriki katika mchakato mpana wa ushirikiano na kuonyesha kujitolea kuleta ubora na uwajibikaji.

MIONGOZO YA IASC KUHUSU GBV

Kikosi cha wataalamu cha IASC kilitoa *Miongozo ya Kukabiliana na Unyanyasaji wa Kijinsia wa Jinsia katika Mipangilio ya Kibinadamu* kama jitihada za kuboresha uwajibikaji wa watendaji wote wa kibinadamu ili kukabiliana na GBV. Majadiliano ya awali ya kikosi cha wataalamu yalihitimisha kwamba kulikuwa na haja kubwa ya kuunganisha hatua za kukabiliana na GBV katika mipangilio yote ya kibinadamu, kukiwa na lengo la uwajibikaji wa sekta mbalimbali kwa pamoja. Miongozo hiyo ilirekebisha na kuboreshwa kupitia mchakato wa ushirikiano wa miaka mingi, ikitamatiwa na kutolewa kwa 'Miongozo ya Kuunganisha Utekelezaji wa Makabiliano dhidi ya

Kamati ya Kudumu ya Taasisi mbalimbali ilianzishwa mwaka 1992 ili kuimarisha uratibu wa usaidizi wa kibinadamu. IASC ni mfumo mkuu wa kurahisisha maamuzi baina ya taasisi mbalimbali katika kukabiliana na hali za dharura tata na majanga ya asili. Waakilishi wa mashirika ya Umoja wa Mataifa na yasiyo ya Umoja wa Mataifa wanaotoa msaada wa kibinadamu wanaunda IASC.

Kwa maelezo zaidi:

Unyanyasaji wa Kijinsia (GBV) katika Hatua za Kibinadamu: Kupunguza hatari, kukuza ustahimilifu na kusaidia kusaidia uponyaji' kuchapishwa mwaka 2015: Miongozo ya IASC ya GBV:

- Ni mkusanyiko wa matendo mazuri ambayo yanakuza na kuwezesha uratibu na ubadilishanaji wa habari;
- Zinasisitiza dhuluma ya kijinsia katika awamu ya mwanzo ya dharura yoyote – na wakati huo huo kukabiliana na aina nyingine za GBV; na
- Kutoa mwongozo kuhusu hatua maalum, za msingi, za kuokoa maisha ili kuzuia na kukabiliana na GBV katika dharura za kibinadamu.

Miongozo ya IASC ya GBV imejengwa kwenye nguzo ya msingi kwamba watendaji wote wa kibinadamu wanapaswa kuchukua hatua, tangu mwanzoni mwa dharura yoyote, kuzuia unyanyasaji wa kijinsia (GBV) na kutoa msaada sahihi kwa waathirika. Wanalenga haswa hatua za mwanzo za dharura na zinaweza kutekelezwa bila mafunzo maalum au maandalizi ya kukabiliana na unyanyasaji wa kijinsia GBV. Hata hivyo, miongozo hii hayakabiliani tu hali za dharura bali zinaweza kusaidia kujenga msingi wa kutoa hatua kwa muda mrefu.

Miongozo hutumika katika mipangilio yoyote ya dharura, bila kujali kama kuenea "unaojulikana" wa unyanyasaji wa kijinsia ni sana au kidogoi. Ni muhimu kukumbuka kuwa unyanyasaji wa kijinsia hairipotiwi ipasavyo hata katika mazingira mazuri duniani kote, na itakuwa vigumu kupata kipimo sahihi cha ukubwa wa shida kwa dharura.

"Ni muhimu kukumbuka kwamba GBV inatokea kila mahali. Hairipotiwi ipasavyo duniani kote kutokanana na hofu ya unyanyapaa au kulipiza kisasi, idadi mdogo au kutokkupatikana kwa watoa huduma wa kuaminika, wahalifu kutokuheshimu sheria, na ukosefu wa ufahamu wa faida za kutafuta huduma. Kusubiri au kutafuta takwimu ya kiwango cha uzito wa unyanyasaji wa kijinsia (GBV) sambamba na watu haipaswi kupewa kipaumbele katika dharura kutokana na changamoto za usalama na kimaadili wakati wa kukusanya takwimu hizo. Kutokana na hayo, wafanyakazi wote wa kibinadamu wanapaswa kudhani kudhani kuwa GBV inatokea na kutishia wakazi walioathiriwa; kuitibu kama shida kubwa na ya kutishia maisha; na kuchukua hatua ... bila kujali kuwepo au kutokuwepo kwa 'ushahidi' halisi.

Majibu ya dharura katika kukabiliana na GBV kwa muda mrefu umelenga migogoro ambayo ubakaji unatumiwa kama mbinu ya vita. Hii imeonekana katika migogoro katika nchi kama Sierra Leone, Liberia, Darfur na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, yote yakiwa na sifa mbaya ya watendaji walio na silaha, unyanyasaji ulioenea wa kijinsia na serikali zisizofanya kazi. Unyanyasaji wa kijinsia pia ni kanuni inaleta wasiwasi katika kukabiliana na hali za majanga ya asili, ambayo mara nyingi hufuatiwa na machafuko na kusambaratika kwa kijamii. Uzoefu unaonyesha, hata hivyo, kwamba sababu za kimuktadha zinazohusiana na migogoro na majanga ya asili huwahatarish wanawake na wasichana katika hatari vibaya sana sio tu kutokana na unyanyasaji wa kijinsia, bali aina zote za unyanyasaji (GBV).

Katika majanga ya asili ikiwa ni pamoja na Kimbunga Nargis huko Myanmar mwaka 2008 na tetemeko la ardhi la mwaka wa 2010 nchini Haiti, polisi na mashirika ya kibinadamu yaliripoti ongezeko la **kusafirishwa ya binadamu** baadaye. Watoto wa kike na wasichana chipukizi walihatarishwa sana na biashara hii, hasa kwa vile walikuwa wametengwa na familia zao na jamii wakati wa majanga. Nchini Myanmar, polisi waliripoti kwamba wasafirishaji walijifanya kuwa watoa msaada na walitoa ahadi za kazi nje ya nchi ili kuwashawishi waathiriwa wao (uliripotiwa na Associated Press, 3 Julai 2008).

Kuongezeka kwa vurugu za mpenzi wa karibu imeripotiwa kutokana na majanga ya asili ikiwa ni pamoja na Mlipuko wa mlima Pinatubo nchini Ufilipina na kibunga kilichoitwa huko Nicaragua. Katika hali kama hizo, wanawake wanaoishi katika uhusiano zilizo na vurugu kabla ya janga wanaweza kupitia ongezeko la vurugu majanga yanaposababisha kuteseka kwingi, iwapo watatengwa na mifumo ya msaada ambayo hapo awali yalitoa kiasi ulinzi. Wasiwasi na kutokuwa na nguvu unaowakumba watu waliotoroka makazi yao baada ya majanga pia huchangia kuongezeka kwa vurugu za familia.

Katika hali ya kuhamishwa unaotokana migogoro au majanga ya asili, uhaba wa vituo na upungufu wa rasilimali pia huwahatarisha wanawake na wasichana kwa dhuluma za kimapenzi na kiuchumi, usafirishaji wa binadamu na aina nyingine za GBV. Kuhatarishwa kwa wanawake na wasichana unatokana na mila na desturi zinazobainisha majukumu ya kijamii na ya ubaguzi wa kijinsia. Wanafikia rasilimali chache, bila kuwa na uhibitaji wa mkuu wa kiuchumi, elimu, mafunzo ya ujuzi, ajira, makazi salama, usafiri, taarifa, kutoa maamuzi, mitandao ya kijamii na ushawishi. Wakati huo huo, mara nyingi wanawake huwatunza watoto na wengine katika familia, wanawajibika kuwashughulikia watu wengi katika wakati wa dharura licha ya kuwa na fursa ndogo ya kupata rasilimali na za kiuchumi. Hii inaweza kuongeza hatari za unyanyasaji wa kijinsia na kiuchumi, biashara ya kusafirisha watu, dhuluma za kimapenzi na aina nyingine za vurugu.

Licha ya kutambua jinsi migogoro na majanga ya asili na matokeo yao yanavyoongeza hatari kwa wanawake na wasichana na kukumbwa kwao na vurugu, hatua bora dhidi ya GBV bado hazipo. Yanazuiwa, kwa sehemu, na kushindwa kwa jamii ya kimataifa kutambua GBV kama suala la kutishia maisha, afya ya umma na haki za binadamu zinazostahili jibu majibu ya haraka wakati wa dharura. Hii ni kweli hasa wakati wa majanga ya asili, wakati lengo la msingi katika awamu ya mgogoro ni kutoa msaada ya chakula, maji masafi, na makazi, na watendaji wengi wa kibinadamu hawatambui haja ya kukabiliana na GBV. Ni bayana kuwawatendaji wa kibinadamu wanapendelea kuamua na kutatua unyanyasaji wa kijinsia na aina nyingine za GBV wakati wa migogoro kuliko wakati janga ya asili linapotokea.

UNYANYASAJI WA KIMAPENZI

Vurugu za kijinsia ni suala kubwa, linalohatarisha maisha ya wanawake na watoto. Ingawa waathirika wa unyanyasaji wa kimapenzi wanaweza kuwa wanaume, katika hali nyingi, waathirika ni wanawake kwa sababu katika tamaduni nyingi, nchi nyingi na jamii nyingi, ambapo wanawake wana nafasi duni wakilinganishwa na wanaume. Wakati wa vitendo vya unyanyasaji wa kimapenzi, uhusiano usio wa mamlaka zinazotoshana kuna dhuluma ka kutumia nguvu au njia nyingine za kulazimisha au tishio. Katika hali ya unyanyasaji wa kimapenzi, mwathiriwa hana uwezo wa kukataa au kufuata njia nyingine bila matokeo mabaya ya kijamii, kimwili, au kisaikolojia.

Katika hatua za mwanzo za dharura, unyanyasaji wa kijinsia ndio aina ya hatari ya haraka ya GBV. Hii ni pamoja na ubakaji na kuwa na uhusiano wa kimapenzi kwa ajili ya chakula, huduma au ulinzi. Aina na kiwango cha unyanyasaji wa kijinsia inategemea dharura. Vurugu za kimapenzi dhidi ya wanawake na wasichana imeripotiwa mara nyingi katika mipangilio ya migogoro na watu kutoroka makwao. Unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana inaweza kuongezeka kama mifumo na miundo inayopaswa kuwalinda - kama familia, jamii zao, sheria, taratibu za jamii, au kanuni za kidini - zinaharibiwa au kuzorota.

Ushahidi unazidi kuonyesha kwamba aina mbalimbali za unyanyasaji wa kijinsia pia zinazidishwa katika mazingira ya dharura, ikiwa ni pamoja na unyanyasaji wa mpenzi wa karibu, kulazimishwa kufanya ukahaba, ndoa ya mapema / kulazimishwa, kukeketwa uzazi wa kike / kukatwa, na dhuluma za

kimapenzi. Aina nyingi ya vurugu hizi zinaweza kujumuisha, au kudhihirishwa na vurugu za kimapenzi, na inapaswa pia kutiliwa maanani katika mipango ya kutoa majibu, kulingana na muktadha.

Ni muhimu kukumbuka kuwa unyanyasaji wa kijinsia huwa haripotiwi inavyopaswa hata katika mazingira mazuri yaliyohifadhiwa duniani kote, na ni vigumu kupata kipimo sahihi cha ukubwa wa shida hii katika hali za dharura.³

UNYANYASAJI WA KIMAPENZI KATIKA MAZINGIRA YA MIGOGORO

Historia ndefu ya uhusiano kati ya ubakaji na vita, inadai kuwa kuna uhusiano wa dhati kati yao. Hakuna nadharia moja kuelezea kwa nini ubakaji umekuwa kipengele thabiti cha migogoro na uhamisho.

Unyanyasaji wa kimapenzi umetumiwa dhidi ya wanawake katika wakati wa vita kwa sababu nyingi, ikiwa ni pamoja na kuwa kama aina ya mateso, kusababisha majeraha, kuharibu kiini cha jamii, kutafuta habari, kulazimisha watu kutoroka, kutiwa mimba kwa nguvu, kudharau na kutoa vitisho, na kama aina ya adhabu kwa vitendo wanawake wanadaiwa kufanya au familia zao. Kwa mfano, wanawake wanaweza kutengwa kwa unyanyasaji wa kimapenzi ili kuwafikia ndugu zao wa kiume ambao wamekimbia au wamejiunga na majeshi au vikundi vilivyo na silaha. Kuwalenga wanawake kwa njia hii ni dhihirisho kuwa wanaume hawawezi kuwalinda wanawake na kwamba unyanyasaji wa kimapenzi kwa wanawake Fulani imeleta "aibu" kwa familia nzima au jamii.

Kuwepo kwa unyanyasaji wa kijinsia katika migogoro unaweza kutazamwa katika makundi mawili makuu:

1. Unyanyasaji wa kimapenzi hutumiwa kama mbinu ya kupiga vita; na
2. Unyanyasaji wa kimapenzi kwa kubahatisha ni tokeo la migogoro na kuhamishwa.

¹⁷Utangulizi wa Ulinzi kwa Watoto katika Dharura: Pakiti ya Mafunzo ya Iliyoandaliwa na taasisi mbali mbali, CD-ROM.

¹⁸Kamati ya Kudumu ya Taasisi Mbali mbali, Miongozo ya Kukabiliana na Unyanyasaji wa Jinsia Katika Mipangilio ya Kibinadamu: Kulenga Kuzuia na Kukabiliana na Unyanyasaji wa Kijinsia katika Dharura, 2005.

¹⁹ Shirika la afya duniani, Mapendekezo ya Kimaadili na Usalama wa Utafiti, Kujitayarisha na Kufuatilia dhidi ya Unyanyasaji wa Kijinsia katika Dharura, 2007.

UNYANYASAJI WA KIMAPENZI KATIKA MAJANGA YA ASILI

Ingawa kawaida hupuuza, unyanyasaji wa kimapenzi mara nyingi hufuatia baada ya majanga ya asili, ambao (kama vile migogoro) husababisha kuvunjika kwa mitandao ya kijamii na mifumo inayowalinda wanawake na wasichana wakati wa amani na utulivu. Wafanya kazi wa kibinadamu wanaobuni majibu dhidi ya majanga ya asili mara nyingi hawachukui hatua za kupunguza hatari hii ya unyanyasaji wa

³ Shirika la afya duniani, Mapendekezo ya Kimaadili na Usalama wa Utafiti, Kujitayarisha na Ufuatiliaji wa Unyanyasaji wa Kimapenzi katika Dharura, 2007.

kimapenzi na suala hilo kwa ujumla hupokea kipaumbele kidogo kutoka kwa jamii ya wanaotoa misaada ya kibinadamu, vyombo vya habari, wafadhili na wadau wengine.

Mapungufu katika kutambua na kukabiliana na unyanyasaji wa kimapenzi mwanzoni mwa dharura inamaanisha kuwa mifumo muhimu ya ulinzi na huduma za kukabiliana hutekelezwa muda mrefu baada ya siku za kwanza za mgogoro. Baada ya majanga ya asili kama vile Kimbunga Katrina huko Marekani na tsunami ya 2004, jamii zilihamishwa na kupelekwa kwa makao ya dharura ya muda mfupi. Makaazi haya mara nyingi hayakuweza kujumuisha hatua za kuzupunguza hatari ya unyanyasaji wa kimapenzi kwa wanawake na wasichana.

Jamii ya kibinadamu mara nyingi huyapa kipaumbele huduma za afya, maji na usafi wa mazingira, pamoja na makazi kuanzia kunapotokea janga la asili, na mara nyingi husubiri mpaka baadaye katika dharura ili kukabiliana na unyanyasaji wa kimapenzi. Hii huwaacha wakazi wengi hususan wanawake na wasichana katika hatari kubwa ya vitendo vya kuzuia unyanyasaji wa kimapenzi, ikiwa ni pamoja na ubakaji, dhuluma za kimapenzi na dhuluma na vurugu nyumbani. Wakati jitihada za kukabiliana na kurejesha yanapoendelea, watu waliokimbia makwao hubakia katika hali zisizo za uhakika. Hii inaweza kusababisha kuongezeka kwa aina nyingine za unyanyasaji wa kijinsia (GBV), kama vile vurugu nyumbani, kwa vile majukumu ya kijinsia na mwelekeo wa mamlaka kati ya wanaoishi pamoja hubadilika.

Vidokezo na Tafakari

Maswali tata

KIKAO CHA3: TATHMINI - TUNAHITAJI KUJUA NINI ILI KUANZA MPANGO?

Malengo ya Mafunzo:

- Kuelewa ni kwa nini na jinsi tunavyokusanya taarifa ili kujulisha hatua za GBV katika dharura.
- Kuelewa mambo ya kiutendaji wakati wa kubuni na kufanya tathmini.

Tathmini ni mchakato uliofanywa ili kukusanya na kuchambua habari ili kuelewa vizuri suala fulani. Katika mazingira ya kibinadamu, mashirika yasiyo ya kiserikali na mashirika ya Umoja wa Mataifa hutathmini ili kutambua mahitaji ya jamii na mapungufu, na kisha kutumia habari hii ili kuunda hatua za ufanisi. Kihistoria, suala la GBV limeachwa nje ya tathmini ya mahitaji ya kibinadamu.

Tathmini maalum ya GBV inaweza kufanyika ili kuboresha ufahamu wetu wa asili au upeo wa unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana, kutathmini mpango au huduma, kutambua mapungufu katika msaada, au kutambua mtazamo wa mitaa na tabia zinazohusiana na unyanyasaji wa kijinsia na aina mengine ya GBV. Tathmini ya kuaminika na ya kufikiriwa ni chombo cha thamani sana kwa juhudi za utetezi wa ndani na nje, na inaweza kuongeza ufadhili na hatua za kukabiliana na unyanyasaji wa kijinsia katika dharura. Tathmini ikiwa sahihi zaidi, majibu yatakuwa na fanaka zaidi majibu; Tathmini nzuri huleta hatua nzuri.

Maswali manne ya msingi ambayo wafanyakazi wa GBV hufaa kujibu katika tathmini ni yafuatayo:

1. Ni nini kinachotokea ?
 - Ni nini tatizo na vipaumbele ni gani?
 - Ni nini hatari za unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana?
 - Kuna vurugu ya aina gani dhidi ya wanawake na wasichana?
 - Kuna vurugu ya aina gani inayotokea? Kwa nini kinachotokea?
 - Je, wanawake na wasichana wana mahitaji ambayo hayajafikiwa?
2. Ni hatua gani zitaweza kutatua shida?
3. Ni nini kinachofanywa tayari ili kutatua tatizo na ni nani ni nani anayefanya?
4. Ni nini tunapaswa na tunaweza kufanya ili kuboresha juhudi hizi?
 - Ni uwezo gani wa kutekeleza hatua hizi?
 - Ni rasilimali gani zinazopatikana?

Taarifa zote zilizokusanywa hatimaye zinatakiwa kutumika kutengeneza na kuboresha hatua au kutetea hatua bora kwa niaba ya wanawake na wasichana; kukusanya taarifa ambayo haitatumiwa ni kupoteza muda wa watumishi na wafadhili, ambao hauwezi na ni utovu wa maadili katika mazingira ambayo wafadhili wanajikaza. Ingawa kuna habari nyingine zinazokuvutia, tathmini bora hukusanya taarifa ambazo zinaweza kutumika kwa ajili ya mpango na utetezi **pekee**.

Tathmini za GBV hujaribu kutambua na kuboresha ufahamu wa watendaji wa GBV kuhusu hali ya unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana, vizuizi na hatari za vurugu, na pia huduma zilizopo. Ni muhimu sana kwa washiriki wa dharura na wafanyakazi wa GBV kutambua kwamba lengo la tathmini

sio kutambua kama GBV inatokea au iwapo kuna waathirika. Tunajua GBV, na hasa dhuluma za kimapenzi, iko katika hali vita na wakati wa amani, katika jamii zilizoathirika, mazingira ya wakimbizi na makambi ya wakimbizi wa ndani. Tathmini inalenga kupima jinsi wanawake na wasichana wana hatarishwa na GBV-wapi na jinsi unyanyasaji wa kijinsia unatokea na ikiwa unyanyasaji wa kijinsia unatumiwa kama mkakati kimakusudi au la- na kama wafanya kazi dhidi ya GBV wana kiwango cha kutosha cha rasilimali na uwezo wa kujibu.

Jitihada ya Kupima Kiwango

Katika mwanzo wa dharura na miezi inayofuata, waandishi wa habari, watendaji wa Umoja wa Mataifa, wafadhili na mashirika yasiyo ya kiserikali yanaweza kutilia mkazo swali moja: Ni wasichana wangapi na wanawake waliobakwa au walioathiriwa na dhuluma za kimapenzi?

Mahojiano ya yanayojiri hayasaidii mno katika dharura na kuhesabu kuenea kwa matukio ya dhuluma za kimapenzi ni changamoto, hata katika mipangilio iliyohifadhiwa vizuri. Mahojiano haya yanaweza kuwa na madhara zaidi kuliko manufaa kwa kuhatarisha usalama na maadili ya wanawake na wasichana. Mahojiano haya pia yanaweza kuelekeza rasilimali muhimu za kibinadamu na fedha mbali na vipaumbele vingine, kama vile kuboresha ubora na upatikanaji wa huduma za afya.

Kutoa idadi ya waathirika waliopatwa na unyanyasaji wa kijinsia kamwe haitatoi picha kamili ya kiwango na upeo wa unyanyasaji wa kijinsia katika hali ya dharura, kwa vile mamia na maelfu ya wanawake na wasichana hawawezi kutoa taarifa za matukio ya unyanyasaji, kwa sababu ya usalama wao au hawana namna ya kupata msaada na huduma bora.

Njia bora zaidi na ya kimaadili ya kukusanya habari kuhusu unyanyasaji wa kijinsia ni kupitia watoa huduma maalum. Kwa kuanzisha huduma za afya na kisaikolojia na kukabiliana na vikwazo kwa huduma hizi, waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia wanaweza kupata huduma bila kuhatarisha usalama wao. Mashirika ya kiraia pia zina jukumu muhimu katika kutoa huduma kwa siri na zinazofaa kwa waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia na kujenga mazingira ambapo haki za wanawake na wasichana zinasisitizwa na kuheshimiwa. Wafanyakazi wa kibinadamu hawapaswi kungoja takwimu kabla ya kuanzisha huduma hizi.

MUHIMU! "GBV inatokea kila mahali. Hairipotiwi inavyofaa duniani kote, kwa sababu ya hofu ya unyanyapaa au kulipiza kisasi, upatikanaji mdogo wa watoa huduma wa kuaminika, wahalifu kutokujali adhabu, na ukosefu wa ufahamu wa faida za kutafuta huduma bora. Kusubiri au kutafuta takwimu ya watu waliokumbwa na GBV haipaswi kuwa kipaumbele katika dharura kutokana na changamoto za kiusalama na kimaadili katika kukusanya takwimu hizo. Kwa kuzingatia haya, wafanyakazi wote wanaotoa huduma za kibinadamu wanapaswa kudhani kwamba GBV inatokea na kutishia wakazi walioathiriwa; uitibu kama shida kubwa na ya kutishia maisha; na kuchukua hatua ... bila kujali kuwepo au kutokuwepo kwa 'ushahidi' halisi.⁴

⁴Kamati ya Kudumu ya Uingilianaji, Mwongozo wa Kuunganisha Utekelezaji wa Vurugu kwa Ukimwi katika Hatua za Kibinadamu: Kupunguza hatari, kukuza ustahimilifu na kusaidia kuokoa, 2015.

Madhumuni ya tathmini ni kuamua jinsi wanawake na wasichana wanahatarishwa na GBV, ni hatua gani zitaweza kutatua matatizo yaliyotambuliwa, na kama watendaji wa GBV wana kiwango cha kutosha cha rasilimali na uwezo wa kujibu. Sio kamwe kudhihirisha iwapo GBV inatendeka au haitendeki inatendeka.

USALAMA NA MAADILI⁵

Katika dharura nyingi, masuala ya kimaadili na usalama yanaweza kupuuzwa wakati wa kufanya tathmini, hasa kwa mashirika au watendaji ambao hawaelewi mpango za GBV. Upungufu huu mara nyingi huwahatarisha wanawake na wasichana na watenda kazi wa GBV; ulinzi na usalama wa wanawake na wasichana haipaswi kamwe kusahuliwa ili kukusanya na kuchambua habari.

Mapendekezo ya Kimaadili na Usalama wa Shirika la Afya duniani (shirika la afya duniani) ya Kutafiti, na Kufatilia Dhuluma katika hali ya Dharura ina vidokezo nane muhimu ya kuongoza zoezi lolote la kukusanya taarifa kuhusiana na dhuluma za kimapenzi katika dharura.

"Hali nyeti ya asili ya dhuluma za kimapenzi hutoa changamoto ya za kipekee katika shughuli yoyote ya kukusanya takwimu inahusu suala hili. Masuala mbalimbali ya kimaadili na usalama lazima yafikiriwe na yatatuliewe kabla ya kuanza kwa uchunguzi wowote. Kushindwa kufanya hivyo inaweza kusababisha madhara kwa ustawi wa kimwili, kisaikolojia na kijamii wa wale wanaoshiriki na wanaweza hata pia kuhatarisha maishai.

"Kwa hivyo ni muhimu, kuhakikisha kwamba kesi ya kukusanya takwimu ni halali. Zaidi ya hayo, wakati wa kukusanya na kutumia habari kuhusu dhuluma za kimapenzi lazima iwe kwa njia inayozuia madhara zaidi kwa wale ambao ni washiriki. Hii sio tu waathirika na familia zao na watoa msaada, lakini pia jamii, mashirika ya kufanya kazi na waathirika, na wale wanaohusika katika ukusanyaji wa habari. .

"Kwa kuungana pamoja, mapendekezo haya yanatakiwa kuhakikisha kuwa usalama na uhifadhi wa maadili unahitajika kabla ya kuanza kwa zoezi lolote la kukusanya taarifa kuhusu unyanyasaji wa kijinsia katika dharura."

Swali muhimu, la kwanza wakati wa kuzingatia ukusanyaji wa habari ni iwapo taarifa inayotafutwa inahitajika. Katika hali fulani, kuna hatari ya kuwa unyanyasaji wa kijinsia unatafitiwa. Katika hali nyingine, hii imesababisha madhara ambayo yanaweza kuepukwa na wanawake na wasichana, bila kutoa taarifa yoyote mpya au ya ziada ili kuelewa kuhusu tatizo. Kutokana na kwamba unyanyasaji wa kijinsia unatukia katika mipangilio yote, ikiwa ni pamoja na dharura, ukosefu wa takwimu maalum kuhusu unyanyasaji wa kijinsia katika mazingira maalum haitoshi kuwa sababu ya kukusanya habari kuhusu unyanyasaji wa kijinsia.

Mapendekezo ya shirika la afya duniani ni mwanzo wa tathmini yoyote ambayo inajumuisha vipengele vya GBV, na hasa kwa yale yanaofanywa kama sehemu ya majibu ya kwanza dhidi ya dharura. Hayo ni :

1. Faida za kunakili matukio unyanyasaji wa kijinsia lazima yazidie hatari kwa waathirika na jamii.

⁵Iliyotokana na: Shirika la afya duniani, Mapendekezo ya Kimaadili na Usalama wa Utafiti, Kujitayarisha na Ufuatiliaji wa Ukatili wa Ngoni katika Dharura, 2007

2. Kukusanya na kunakili habari lazima zifanyike kwa namna inayozuia hatari ya chini kwa waathirika / washiriki, ya maana, na juu ya misingi ya ujuzi na matendo thabiti.
3. Hakikisha kuwepo kwa huduma za msingi ya kuwasaidia waathirika kabla ya kuuliza maswali yoyote kuhusu dhuluma za kimapenzi katika jamii.
4. Ulinzi na usalama wa waathirika, wanaojibu maswali, washiriki, jamii na timu ya kukusanya taarifa ni ya muhimu zaidi na inahitaji ufuatiliaji na tahadhari katika mipangilio ya dharura.
5. Linda siri ya waathirika wote, wahojiwa, na washiriki.
6. Kila mhudumu / mhojiwa / mshiriki lazima atoe kibali chake kabla ya kushiriki katika shughuli za kukusanya takwimu.
7. Wanachama wote wa timu lazima wachaguliwe kwa makini na kupokea mafunzo maalumu na ya kutosha na msaada unaoendelea.
8. Sera za ziada, vitendo, na ulinzi lazima yawe iwapo kama watoto – yeyote aliye na chini ya miaka 18 - wanapaswa kushiriki katika kukusanya habari.

MUHMU! Tathmini na timu za kutathmini zisiziendeleze unyanyapaa kwa kushiriki kikamilifu na kuhusisha GBV na watu binafsi au vikundi wanaokutana nao. Wanachama wote wa timu ya tathmini wanapaswa kuelewa namna ambayo tathmini inaweza kuongeza vurugu dhidi ya wanawake na wasichana na kamwe hawafai kuwalenga waathirika wakati wa kukusanya habari kutoka kwa wanajamii.

MIONGOZO YA KIMAADILI YA KUKUSANYA HABARI KUHUSU UNYANYASAJI WA KIJINSIA UNAOHUSISHA WATOTO NA VIJANA

Miongozo hii inalenga kuwalinda watoto na vijana na kukuza mazoea ya kimaadili ya kukusanya taarifa kutoka kwa watoto na vijana katika mazingira ya dharura. Hatimaye, swali la kwanza kabisa utakabiliwa nalo ni: kwanza kabisa **kukusanya habari kuhusu unyanyasaji wa kijinsia kwa watoto shughuli inayokubalika?**

Unapaswa kutafuta ushauri maalum wa kiufundi na msaada kutoka kwa watendaji wengine - Ulinzi wa Watoto, Afya, Ulinzi na wengine - wakati wa kutambua iwapo inakubalika kuwahusisha watoto katika maswali kuhusu dhuluma za kimapenzi, na kama hivyo inapaswa kufanywa aje. Kutokana na haya, unapaswa kuwa na ujuzi sio tu kwa Miongozo ya shirika la afya duniani, lakini pia vigezo maalum vya kuamua kukubalika kwa kukusanya taarifa zinazohusisha watoto na ambao, mbali na wataalam wa kiufundi wa GBV wanapaswa kujumuishwa katika mchakato wa kufanya maamuzi.

Kwa ujumla, wasiwasi wa msingi katika shughuli zote za kukusanya habari lazima iwe daima kulinda maslahi bora ya watoto na vijana. Miongozo iliyotajwa hapa inatuonyesha mchakato wa kuhakikisha hii.

Kuamua Kukubalika kwa Ukusanyaji wa Habari na Kuhakikishia Kutambua Maadili

Watendaji wote wanapaswa kuchunguza kwa uangalifu katika kuamua watoto watajumuishwa au la katika shughuli za kukusanya habari. Lazima kuwe na **kesi kali** kwa kuanzisha shughuli za kukusanya taarifa, kutokana na udhaifu wa watoto. Hatari ya madhara kwa watoto ni kubwa zaidi kuliko watu wazima, hasa wakati dharura inapoanza. Shughuli za kukusanya taarifa za awali na watoto na vijana zinahitaji kuwa ushawishi mkubwa zaidi. Hii inaweza kupimwa kwa kuzingatia vigezo vifuatavyo, ambavyo vinavyopaswa pia kuzingatiwa wakati wa mchakato wa kukusanya habari:

- Tumeamua kuwa faida za kukusanya habari zinazidi hatari.

- Tuna rasilimali za kutosha za kibinadamu na kifedha ya kutuwezesha kukusanya taarifa kwa njia ya kimaadili. (Angalia hapa chini, Ujuzi unaohitajika kwa Wafanyakazi wanajowahoji Watoto)
- Tunajua kuwa habari zinazohitajika haziwezi kukusanywa mahali pengine. Yaani ni kusema e, haijawahi kuwepo katika tathmini za zamani na haiwezi kukusanywa kwa usahihi na washauri wa zamani (watu wazima).
- Tunaweza kutekeleza taratibu maalum za kuhakikisha kuwa usaidizi na usalama wa watoto wakati wa mchakato wa mahojiano (kwa mfano., kuzingatia mahali pa kuhojiwa, umri unaofaa kwa mahojiano, maswali sahihi ya kutumia, na kadhalika).
- Tunaweza kuhakikisha msaada wa msingi na huduma za utunzaji ikiwa mtoto atapatikana kuwa na mahitaji.
- Tumezingatia kwa kutosha kuepuka matokeo mabaya. Tumeshauriana na wanachama wa jamii na wazazi, walezi au watoa huduma kwa kutarajia kuwa matokeo yote yanayowezekana kwa watoto waliohusika katika mchakato wa kukusanya taarifa.
- Tumejitahidi sana kusikia wasiwasi i wa jamiii, na tumeshauriana na washiriki wa jamii ili kupata ruhusa ya kuhojiana na kuhusu masuala ya ulinzi wa watoto.

Ikiwa unatambua vigezo vilivyofuata wakati wa mashauriano na watendaji wengine, unapaswa kuhimiza sana **dhidi** ya kukusanya habari na / kwa / kuhusu watoto:

- Usalama wa watoto na ustawi wa watoto utahatarishwa.
- Huduma za msingi na huduma za usaidizi hazipo kwa watoto.
- Wanaohojiana wenye ujuzi hawapatikani.
- Taarifa inaweza kukusanywa mahali pengine.

Ustadi Unahitajika kwa Mahojiano ya Ustadi Yanayowalenga Watoto Pekee

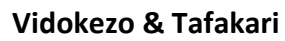
Watu wanaowahoji watoto kuhusu maswala nyeti, kama vile unyanyasaji wa kijinsia, wanahitaji mafunzo maalum. Haikubaliki kuwa na watu wasio na ujuzi kukushanya habari. Uwezo maalum inayohitajika ili kuwahoji ni pamoja na:

- Kuweza kushirikiana na watoto kwa usahihi, kulingana na viwango vya umri na maendeleo;
- Kuweza kutoa malezi na faraja ya kihisia na ya msingi ikiwa inahitajika;
- Kuweza kutambua na kujibu mahitaji ya mtoto na kufuatilia;
- Kuweza kugundua iwapo mtoto yuko kwenye hatari;
- Kuweza kutambua iwapo mtoto anayehitaji huduma za msingi na msaada na kutoa rufaa;
- Kuelewa mazingira ambapo faragha inafaa kuvunjwa;
- Kuelewa ni nani anayeweza kutoa kibali wakati wa kufanya kazi na watoto na vijana;
- Kuelewa maelezo muhimu kuhusu kutoa kibali na kuwasiliana na kuwasiliana na watoto.

Mwongozo wa Miaka Halali ya Kuhojiwa

Watoto wenye umri wa miaka 12 na chini hawapaswi kushiriki katika taarifa ya kukusanya habari kuhusu unyanyasaji wa kijinsia wakati wa dharura. Njia / mbinu nyingine za kukusanya taarifa zinazohusiana na unyanyasaji wa kijinsia kwa watoto ni pamoja na matumizi ya vyanzo vya sekondari vya habari (walimu, wafanyakazi wa huduma za jamii, wafanyakazi wa afya, viongozi, makundi ya wazazi husika, makundi ya wanawake, na kadhalika).

Vijana wa umri ya juu (15 na zaidi) wanaweza kushiriki katika mazoezi ya kukusanya habari na kibali cha wazazi iwapo inahitajika, na kama vigezo zilizo hapo juu zinatumizwa. Kuamua umri unaokubalika na sahihi wakati vijana wakubwa wanaweza kutoa idhini bila kuhusika kwa wazazi inahitaji kuelewa sheria, utamaduni, na mazingira pamoja na tathmini ya usalama na mambo mengine katika mazingira.

[illegible]

KIKAO CHA 4: KUFANYA TATHMINI

Malengo ya Mafunzo:

- Anzisha aina tofauti za tathmini.
- Tambua zana gani za tathmini za GBV zakutumia katika mazingira tofauti ya dharura.

Kuunda na kutekeleza tathmini ya GBV inahitaji hatua kadhaa za msingi:

1. Kuratibu pamoja na watendaji wa GBV na mashirika mengine ya kibinadamu ili kuamua taarifa gani iliyopo na kama tathmini zingine zilizopangwa.
2. Kuanzisha malengo, vigezo na upeo wa tathmini yako, ikiwa ni pamoja na watu na jamii.
3. Kutambua rasilimali zilizopo kwa minajili ya tathmini yako, ikiwa ni pamoja na rasilimali za kibinadamu na fedha pamoja na muda unaopatikana kwa tathmini yako.
4. Na, kuanzisha mbinu yako, ya kupima kiwango na ubora.

Kwa maneno rahisi, hatua hizi zinaweza kufupishwa kulingana na kile tunachojua tayari, kile ambacho hatukijui na jinsi tunavyopata habari hii.

KUTAMBUA KUSUDI NA UPEO WA TATHMINI

TUNAJUA NINI TAYARI?

Kabla ya kutumwa nje, wafanyakazi wa GBV wanapaswa kukusanya taarifa ili kusaidia taarifa za tathmini na mpango katika nchi. Ingawa habari za msingi zinaweza kupatikana kwenye mtandao-kwa mfano kutoka kwa tovuti kama International Crisis Group, Reliefweb au AlertNet-kumbuka kwamba taarifa nyingi zinazofaa mara nyingi hubakia bila kuchapishwa, hasa katika siku za kwanza za dharura.

Tathmini ni moja ya hatua muhimu zaidi katika kubuni mpango kwa usalama na kwa za kufaa ili kukidhi mahitaji ya wanawake na wasichana. Katika hali ya dharura, unaweza kupata kwamba mashirika mengi na watendaji tayari wamefanya aina fulani ya tathmini inayohusiana na ustawi wa wanawake na wasichana lakini matokeo yametolewa tu kwa kikundi cha wafanya kazi au watafiti.

Usirudie kazi iliyofanywa tayari! Jumuisha mawasiliano mengine katika nchi, kikundi cha GBV au kikundi cha kazi, na watendaji wengine wa GBV na watetezi wa kukusanya habari na kuamua kile ambacho tayari kinajulikana kuhusu unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana, kuepuka kurudia na kupunguza idadi ya tathmini katika kanda au eneo. Mara nyingi, utakuwa na uwezo wa kuamua ni watendaji wagani ambao hutoa huduma zinazohusiana na GBV, ni nani ambaye amefanya tathmini zinazohusiana na GBV na matokeo ya tathmini hizi, na mifumo ya jumla na matokeo ya unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana katika - kabla ya wewe kufika katika nchi.

TUNAHITAJI KUJUA NINI?

Kuendeleza zana nzuri ya tathmini inahitaji kutambua kile tunachohitaji kujua kuhusu tunachotaka kujua. Ni muhimu kuhakikisha kuwa habari unayotaka kukusanya kupitia tathmini zitatumika kuboresha juhudi za mpango na utetezi zinazoleta mabadiliko halisi na msaada wa kweli kwa wanawake na wasichana.

Majibu ya dharura huwapa uwezo wanawake na wasichana ili wapate huduma za kuokoa maisha, kama huduma za afya na huduma za kisaikolojia, na inalenga kupunguza vitisho a vya vurugu. Kulingana

na maelezo ambayo tayari umekusanya kutoka kwa vyanzo tofauti na watendaji wengine wa GBV, unaweza kupata taarifa nyingi kuhusu huduma zinazopatikana lakini taarifa pia inaweza kutokana na ujuzi wa wanajamii kuhusu huduma hizi. Ikiwa inawezekana, habari zote za kiwango na ubora wa tathmini zinapaswa kukusanywa na kuchambuliwa.

Ni muhimu kutambua upeo na malengo ya tathmini yako kabla ya kuanza. Tambua kile unachohitaji kujua na kwa nini, uhakikishe kwamba taarifa yoyote unayokusanya itatumika ili kuendeleza hatua za ufanisi.

Kupunguza vigezo vya tathmini yako pia inamaanisha kutambua maeneo ya lengo na wakazi unaotaka kutathmini. Fikiria kwa makini kuhusu kwa nini unachagua kufanya tathmini katika jamii yoyote ile. Jamii hii tayari imeshatathminiwa? Kuna hatari kubwa zaidi dhidi ya wanawake na wasichana katika eneo hili? Kuna watendaji wengine walioonyesha kuwa kuna upungufu au ukosefu wa msaada kwa waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia katika jamii hii? Unapaswa kueleza kwa nini shirika lako linalenga watu katika eneo fulani.

Wafanyakazi wanapaswa pia kupima uwezo uliopo ili kutatua unyanyasaji wa kijinsia. Utafiti zaidi unaweza kusaidia na kutambua watendaji muhimu na mashirika ya kiserikali yanayokabiliana na unyanyasaji wa kijinsia na taarifa hii inaweza kuthibitishwa kupitia mazungumzo zaidi.

TUNAWEZAJE KUPATA MAELEZO HAYA?

Habari nzuri, halali, ya kuaminika ni msingi wa tathmini ya mafanikio inayoleta utetezi na mpango bora. Kukusanya habari sahihi inategemea masuala mawili muhimu: kutumia zana za ufanisi zaidi na kuhakikisha kuwa zana hizo hutumiwa kwa njia taratibu na thabiti.

Kuamua jinsi ya kutathmini kwanza inahitaji ufahamu wa rasilimali zilizopo na vikwazo. Fedha zinapatikana ili kufidia gharama za wafanyakazi waliofanywa kutekeleza hatua za tathmini na uzinduzi? Wafanyakazi wanapatikana na wamefunzwa kufanya tathmini? Ni muda gani unaohitajika na inapatikana ili kupata ufahamu wa kutosha kuhusu tatizo kabla ya kuingilia kati? Ingawa unaweza kuhisi kwamba wakati hauwezi kuokolewa katika hali ya dharura au vizuri kuwafunza wafanyakazi wa mtaani kuhusu mbinu za uchunguzi wa dharura, wafanyakazi hao wanaozungumza lugha ya jamii zilizoathirika wanaweza kukusanya habari isiyo rahisi kupewa wafanyakazi wa kimataifa.

Kuna njia kadhaa za kukusanya taarifa kwa ajili ya tathmini ya kiasi na kiwango bora. Kadiri iwezekanavyo, wafanyakazi wa GBV wanapaswa kujitahidi kukusanya **takwimu ya chanzo cha kisekondari** na habari ili kupunguza muda wa kutathmini ya mahitaji ya jamii au watu. Katika dharura nyingi, mashirika ya kibinadamu hutuma timu za tathmini kwa kambi na maeneo mengine yanayoathiriwa na dharura ili kukusanya habari ambazo huenda tayari zinajulikana.

Hali iliyvo mashinani mara nyingi huwa tofauti na ile iliyoelezwa katika ripoti na nyaraka zinazotolewa kwa umma. Unapaswa kufanya mfululizo wa mikutano ya utangulizi na watendaji wa mtaani na wa kimataifa, ikiwa ni pamoja na watendaji muhimu wa GBV na wakuu wa vikundi. Hii itakuwezesha kutoa habari kuhusu mipango yako ya tathmini na kukusanya taarifa zinazofaa kuhusu huduma zilizopo, mapungufu, na hatari za unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana. Mikutano hii inaweza pia kutumika kama njia ya kutetea na kuelimisha kuhusu GBV.

AINA YA TATHMINI

Kuna aina mbalimbali za mbinu za tathmini na zana ambazo zinapatikana ili kuelewa vurugu dhidi ya wanawake na kubuni njia zinazofaa kuwasaidia wanawake na wasichana. Ingawa baadhi ya zana za tathmini zinaweza kuwa na manufaa baada ya migogoro au mipangilio imara, njia hizi zinaweza kuwa zisizofaa katika mipangilio ya dharura.

Unapoangazi funzo hili, kukumbuka kuwa sio zana zote za tathmini zitafaa kwa mipangilio yote. Ili kufanya mahojiano ya hatua kwa hatua, ukiheshimu maadili unahitaji rasilimali nyingi za kiufundi na kifedha, kwa mfano, na mara nyingi hazifaii katika hali ya dharura ambapo kipaumbele ni kukidhi mahitaji ya afya, kisaikolojia na usalama wa wanawake na wasichana. Katika mipangilio ya dharura, tathmini za haraka na za aina mbali mbali in njia ya kawaida ya kukusanya taarifa kwa usalama na kwa haraka.

TATHMINI YA MAHITAJI YA SEKTA MBALIMBALI

Tathmini ya mahitaji ya sekta mbalimbali inalenga kutambua hatari na mahitaji mengi ya jamii zilizoathiriwa na migogoro. Mashirika tofauti hutumia zana tofauti na mbinu za kutathmini mahitaji ya watu katika mazingira ya dharura. Kwa kawaida, timu ya wafanyakazi wa kibinadamu na utaalamu tofauti itaongoza tathmini ya kwanza ya sekta wakati wa kukabiliana na dharura.

Katika kufanya uchunguzi wa sekta mbalimbali, mashirika hukusanya taarifa kuhusu:

- Maji na Usafi
- Usalama
- Ulinzi kwa Ujumla
- Ulinzi wa Watoto
- Mwendo wa Watu
- Dhuluma za kimapenzi
- Afya
- Upatikanaji wa huduma za kibinadamu

Kwa ujumla, tathmini mbalimbali za sekta zinajaribu kuchunguza: asili na kiwango cha mgogoro mahitaji yaa watu; iwapo shirika fulani linapaswa kuingilia kati na thamani ya shirika hilo; upeo na kiwango cha kuingilia ufanisi, kutokana na rasilimali zilizopo.

Wafanyakazi wa kiufundi wa GBV hawawezi kushiriki katika tathmini ya kwanza ya sekta mbalimbali na katika kesi hizi, wafanyakazi wengine wa dharura wanaweza kukusanya habari za msingi zinazohusiana na unyanyasaji dhidi ya wanawake. Hii inaweza kutoa habari muhimu kuhusu hatari za vurugu ambazo wanawake na wasichana wanakabiliwa nayo na huduma na mipango inapatikana.

Hata hivyo, ni muhimu kwa wafanyakazi wote wanaofanya tathmini ya haraka au sekta mbalimbali kujumuisha vipengele vya GBV, kuelewa masuala ya kimaadili na usalama yanayohusiana na ukusanyaji wa taarifa za unyanyasaji wa kijinsia na jinsi ya kupunguza hatari hizi kabla ya kufanya tathmini. Wafanyakazi hawa wanapaswa pia kutumia msaada wa kiufundi wa GBV wakati wa kukusanya na kuchambua taarifa ili kuhakikisha kuwa habari zilizokusanywa zitatumiwa kutangaza hatua za baadaye.

Ukosefu wa takwimu za kuaminika kuhusu unyanyasaji wa kijinsia kutoka kwa sekta mbalimbali huenda ikatarajiwa na mara nyingi inahitaji tathmini maalum ya GBV. Bila kujali utamaduni, dini au

mkoa wa kijiografia, unyanyasaji wa kijinsia huwa hairipotwi inavyopaswa na haijadiliwa kwa uwazi. Uchunguzi wa haraka wa sekta mbalimbali haiwezi kutoa matokeo sahihi wa jinsi unyanyasaji wa kijinsia unavofanyika katika dharura lakini viashiria vinaweza kuonyesha in uchunguzi zaidi unapohitajika. Tofauti na matokeo mengine kutoka kwa sekta nyingine, tathmini ya kwanza ya haraka mara chache tu hutoa takwimu inayotambua mapengo yanayohusiana na unyanyasaji wa kijinsia.

Inawezekana pia kuwa watu hawatambui neno "GBV". Ikiwa kuna ujuzi mdogo kuhusu unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana au ikiwa suala hili ni la kijamii, mtathmini anaweza kusababisha madhara kwa waathirika ndani ya jamii au kuleta hali inayohatarisha upatikanaji wa takwimu kuhusu unyanyasaji wa kijinsia.

TATHMINI YA HARAKA YA MAHITAJI

Sambamba na ratiba ya wakati, GBV na tathmini za sekta mbalimbali zinaweza kujulikana kama tathmini ya haraka kama vile huwa zinafanywa kwa siku chache. Tathmini ya haraka:

- Ni mdogo katika upeo na inaangazia hasa unyanyasaji wa kijinsia, kinyume na aina zingine za unyanyasaji wa kijinsia ambazo zinaweza kuwepo katika mazingira ya aina yoyote
- Ina maana kulingana na muda na rasilimali zinazopatikana za kukusanya habari
- Zinafuata viwango vya kimataifa vya maadili na usalama kwa kukusanya habari kuhusu unyanyasaji wa kijinsia katika wakati wa dharura.

Vifaa zifuatazo vinaweza kuchangia katika **tathmini ya haraka ya mahitaji**

- ukaguzi wa usalama
- Mpangilio wa huduma
- Mahojiano ya kibinafsi
- Majadiliano ya kikundi

Kuamua zana unayotumia italingana na mazingira maalum, pamoja na muda gani na rasilimali zinapatikana.

Katika dharura, tathmini za haraka zinapaswa kuzingatia zaidi unyanyasaji wa kijinsia. Hii ni pamoja na ubakaji, dhuluma na vurugu za kimapenzi. Kuondolewa kwa aina nyingine za GBV, hata hivyo, haimaanishi kuwa hazipo au sio kali. Siku za mwanzo za dharura, unyanyasaji wa kijinsia ndio tisho kubwa kwa maisha. Hii ni pamoja na ubakaji na kutakikana kufanya mapenzi ili kupokea chakula, huduma au ulinzi.

Tathmini ya haraka hutambua matatizo, mapungufu, na 'mahitaji ya watu ambayo hajatatuliwa'. Hii inajumuisha habari kuhusu mahitaji ya afya, kisaikolojia na usalama wa wanawake na wasichana, huduma za matibabu na kisaikolojia zinazopatikana, ubora wa huduma hizi, na taarifa ya jumla kuhusu hatari za usalama kwa wanawake na wasichana. Tokeo moja la haraka kutoka kwa tathmini ya haraka ya GBV ni kutetea na kusaidia katika kuendeleza hatua za uzuiaji msaada kibinadamu unapotolewa. Tathmini ya mahitaji pia huwapa watendaji wa GBV taarifa muhimu ili kuamua iwapo na jinsi wanapaswa kutatua dharura na kuzindua hatua zinazofaa.

Katika kufanya tathmini ya haraka, wafanyakazi hucusanya kiasi kidogo cha habari zinazohitajika ili kuzindua majibu ya dharura. Kunaweza kuwa na taarifa nyingi ambazo ungependa kujua, kwa mfano kuenea kwa ubakaji, viwango vya utumishi wa huduma, imani na tabia za kitamaduni kuhusu jinsia na unyanyasaji dhidi ya wanawake. Hata hivyo, kutokana na wakati mdogo wa kuruhusiwa kwa tathmini za haraka na mazingira ya dharura, habari hii huenda isipatikane, iwe ngumu kupatikana au isiwe ya muhimu. Kumbuka, tathmini za haraka hucusanya taarifa muhimu za kuzindua hatua za dharura ili

kukidhi mahitaji ya haraka. Muda unapozidi kuendelea, kunaweza kuwa na fursa zaidi za kukusanya maelezo ya ziada, ama kupitia utoaji wa huduma au kwa majadiliano inayoendelea na wanajamii.

Mashirika yalitumia **ukaguzi wa usalama** kwa haraka kuchunguza hatari za usalama katika makazi ya pekee karibu na Port-au-Prince, Haiti, baada ya tetemeko la ardhi la 2010. Katika muktadha huu, matokeo yalitumiwa kutetea makundi mengine ili kuwepl kwa mwangaza, kutenganishwa kwa vyoo, na upatikanaji bora wa huduma za afya.

Katika mazingira kama vile Darfur na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, ukaguzi wa usalama ulisaidia kutambua hatari zinazohusiana na kukusanwa kuni.

Taarifa kuhusu ukaguzi wa usalama: Katika hali ya dharura na ambapo kuna makambi ya wakimbizi, wafanyakazi wanaweza kuchagua kutekeleza ukaguzi wa ulinzi na usalama. Ukaguzi wa usalama hufanyika kwa kawaida katika makambi au makazi lakini inaweza kutumika kutathmini ulinzi na usalama katika eneo lolote la kijiografia na mipaka maalum. Zana ya ukaguzi wa usalama inategemea uchunguzi peke yake kama njia ya kugundua hatari zinazohusiana na mpangilio wa kambi, upatikanaji wa rasilimali na utoaji wa huduma za kibinadamu na usaidizi. Hii ni pamoja na taarifa kuhusu utoaji na hatari zinazohusiana na maji na usafi wa mazingira, vifaa vya afya, utoaji wa bidhaa zisizo za chakula, usalama wa kambi, usambazaji wa chakula na upatikanaji wa

mafuta.

Matokeo ya ukaguzi wa usalama inaweza kutumika kutetea usimamizi wa kambi au utoaji wa bidhaa zisizo cha chakula au shirika za kuratibu ili kuboresha mpangilio wa kambi, usambazaji wa huduma, au usalama ndani ya kambi.

Watendaji wa GBV wanaweza pia kutambua vitendo vinavyoweza kufanywa mara moja ili kutatua matatizo ya usalama.

GBV HALI YA UCHAMBUZI

Kama dharura inavyoendelea na wakati unaruhusu, wafanyakazi wa GBV wanaweza kuchagua kutekeleza uchambuzi wa hali. Huu ni mchakato wa kina zaidi wa kukusanya na kuchambua habari zote za kiasi na ubora ili kuendeleza ufahamu wa kina na wa kisasa wa hali ngumu.

Ingawa tathmini za haraka zinalenga kukusanya habari za msingi zinazohitajika ili kutoa majibu sahihi, uchambuzi wa hali hukusanya maelezo zaidi kuhusiana na msingi wa kijamii, kiuchumi na kitamaduni vinavyochangia unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana katika nchi au mazingira fulani. Uchunguzi wa hali pia unalenga kufafanua zaidi jinsi unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana unavyotokea kutokana na utafiti na kuchambua watu pamoja na utamaduni, kisiasa, kisheria, kimwili na mazingira ya kijamii ambapo watu wanaishi.

Hii inaweza kujumuisha uchambuzi wa taarifa za kiasi na viashiria ikiwa ni pamoja na hali ya makazi, mapato ya nyumba na viwango vya umaskini, ushiriki wa kisiasa, majukumu ya kijinsia katika nyumba, na upatikanaji wa huduma za kijamii. Takwimu ya habari zinaonyesha kiwango na uongozi wa mabadiliko na maelezo ya sehemu -ambayo inaonyesha vikundi mbalimbali ndani ya inaweza kutumika katika uchambuzi wa hali. Maelezo ya ubora yanaweza pia kukusanywa kutoka kwa makundi muhimu ya watendaji wengine ikiwa ni pamoja na watoa huduma, wanasayansi wa kijamii, wachambuzi wa sera, viongozi wa serikali, watendaji wa Umoja wa Mataifa na wajumbe wa jamii. Mara nyingi, mahitaji ya habari yanaweza kupatikana kupitia vyanzo vya sekondari; ambapo unaweza kuchagua kutekeleza majadiliano ya kikundi au mahojiano na vikundi muhimu na watendaji.

Kuchambua taarifa zilizokusanywa kunamaanisha kulinganisha katika kanuni na viwango vya huduma, sheria na sera, kutambua mapungufu katika utoaji wa huduma, mifumo ya kisheria na miundo, na upatikanaji wa huduma kwa wanawake na wasichana, faida na fursa.

Hili jedwali linatoa maelezo ya jumla kuhusu mbinu za msingi zinazotumiwa kukusanya habari na faida zao:

Uchambuzi wa hali uliotumika kukusanya na kuchambua takwimu ngumu na tofauti ili kuendeleza mipango ya ufanisi. Inaandaa makundi mengi ya takwimu na habari [ili] kuwezesha uchunguzi wa utaratibu wa masuala ya GBV na mpango.

- Majibu ya Afya ya Uzazi katika Ushirikiano wa Migongano, Mwongozo wa Kitengo cha Vurugu vya Vurugu kwa ajili ya Tathmini na Mpango wa Mpango, Ufuatiliaji & Tathmini katika Mipangilio Yanayoathirika na Migogoro, 2003

N jumla ya mbinu za msingi zinazotumiwa kukusanya habari

ZANA	MBINU	FAIDA
UKAGUZI WA USALAMA	- Uchunguzi kwa kujionea katika ziara za maeneo yaliyoathiriwa na dharura - Inalinganisha hali dhidi ya viashiriaa	- Inatoa nafasi ya kutambua mapungufu, hatari au matatizo - Inaweza kutumika kwa kawaida (kila siku, kila wiki, na kadhalika) hivyo mabadiliko na hatari mpya zinaweza kutambuliwa
MPANGILIO WA HUDUMA	- Mahojiano ya kiufundi na watoa huduma tofauti, ikiwa ni pamoja na afya, kisaikolojia, kisheria, na kadhalika - Kulinganisha majibu kutoka kwa washiriki tofauti - Kushiriki katika mikutano ya ushirikiano na jitihada nyingine za umma	- Inatoa ufahamu kuhusu kiwango cha huduma zinazopatikana na kutolewa kwa waathirika - Inatoa nafasi ya kutambua mapungufu, hatari au matatizo - Inatoa fursa ya kuthibitisha habari kutoka kwa vyanzo vingine
KIKUNDI CHA WATAALAM	Majadiliano kulingana na mada muhimu, kama vile upatikanaji wa huduma za afya, usalama na mahitaji ya msingi	- Inakusanya maoni kutoka kwa makundi mengi na watu wengi - Inasaidia kuendeleza hali ya jumla ya mtazamo wa jamii kuhusu masuala muhimu ya wasiwasi

	- Vikundi vidogo vya watu (10-12 watu) kutoka kwenye hali kama hiyo, kwa mfano, jinsia, umri, kabila au taaluma - Mpangilio wa jamii unaweza kuingizwa kwenye kundi la wataalam, hasa katika maeneo yenye utamaduni wenye nguvu	
MAHOJIANO YA MTU BINAFSI	- Kulingana na maswali kabla ya kufanya uamuzia, wa asili ya kina au kiufundi - Kulinganisha majibu kutoka kwa washiriki tofauti	- Inaruhusu uchunguzi wa kiufundi wa masuala yaliyotolewa katika majadiliano ya kundi - Inatoa fursa ya kuthibitisha na kutambua zaidi mapungufu, hatari au matatizo
KUNAKILI MAONI	- Rekodi za mtoa huduma, au takwimu nyingine na habari - Taarifa za ufuatiliaji wa ulinzi katika mazingira ya kambi	- Hutoa hisia ya masuala ambayo yamenakiliwa au yanayoripotiwa na watu - Inatoa nafasi ya kutambua mapungufu, hatari au matatizo
TATHMINI YA TAKWIMU ZILIZOPO	- Ofisi za takwimu za kitaifa - Takwimu kutoka kwa usimamizi wa kambi, mashirika ya Umoja wa Mataifa, viongozi wa utafiti	- Inatoa maelezo ya asili ya watu - Inasaidia kutambua makundi yaliyohatarishwa na hatari za vurugu

Mbinu fulani ni bora zaidi kuliko zingine, kulingana na muktadha, kikundi kinacholengwa na maelezo yaliyohitajika. Katika baadhi ya matukio, majadiliano ya vikundi inaweza kuwa njia muhimu ya kukusanya taarifa kutoka kwa vikundi vya wanawake na wasichana, wanaume, viongozi wa jamii, au wafanyakazi katika kituo cha afya. Katika hali nyingine, unaweza kuamua kufanya mahojiano ya kila mmoja na viongozi wa jamii muhimu, watoa huduma, watendaji wa GBV au mashirika mengine ya kibinadamu, kuchunguza mada fulani kwa undani zaidi.

Ingawa habari nyingi zilizokusanywa katika tathmini ya haraka ya GBV inalenga ubora hali ya juu, takwimu ya kiwango cha juu inaweza pia kuwa na manufaa. Mara nyingi, takwimu inayopatikana moja kwa moja zinazohusiana na GBV hazipatikani lakini aina nyingine za takwimu zinaweza kutueleza zaidi kuhusu hali ilivyo kuhusiana na GBV, kama vile habari ya hali ya awali, uchumi, idadi ya watu kabla ya dharura au asilimia ya vifaa vya kutoa huduma zinazohusiana na GBV.

Wafanyakazi wa GBV wanapaswa kuwa makini wakati wa kuuliza wanawake na wasichana moja kwa moja kuhusu unyanyasaji wa kijinsia na kuzingatia desturi na mila wakati wa kujadili suala hilo na wanawake. Katika hali nyingine, wanawake wanaweza kukabiliana na hatari kubwa ya unyanyasaji na washirika wao ikiwa wanaonekana wakizungumzia vurugu na wafanyakazi wa kibinadamu. Tafuta wakati katika mafunzo ya wafanyakazi ili kuwaandaa kwa ajili ya tathmini.

Kuna baadhi ya maswali na hali ya kuuliza maswali ambayo yanaweza kusababisha wanawake na wasichana kutoa habari kuhusu unyanyasaji wa kijinsia bila ya kujibu maswali kuhusu waliyopitia. Kuyapanga maswali kwa njia sahihi unaweza kuleta habari bora zaidi, kwa mfano kwa kuuliza maswali kwa ujumla kuhusu huduma za afya na masuala ya usalama kwa wanawake. Ikiwa ni wanawake wanahojiwa wanajisikia huru kuongea na wafanyakazi wa GBV watawasilisha matatizo yao bila uoga. Mara nyingi, jinsia ya mhojiwa katika muda wa tathmini inaweza kuleta tofauti kubwa kwa vile wanawake na wasichana hujisikia huru zaidi kujadili unyanyasaji wa kijinsia na wanawake wengine.

KABLA YA KUTATHMINI: MAMBO MUHIMU NA HATUA!

Fomu za kutathmini au zana zozote zile lazima ziambatanishwe na na mazingira ya mitaa. Taarifa zilizokusanywa kabla ya tathmini kutoka kwa washirika, rekodi za mradi, wafanyakazi wengine na vyanzo vya habari vya umma zinaweza kurahsisha ubora wa zana za tathmini. Hata hivyo, kiwango ambacho zana za tathmini zimebadilishwa i lazima pia kilingane na viwango vya kimataifa vya utafiti kuhusu unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana.

Kabla ya kufanya tathmini yoyote, wafanyikazi wanapaswa kuhakikisha kuwa ruhusa sahihi zinapokelewa na inapaswa kuheshimu itifaki yoyote kuhusiana na kukusanya taarifa kutoka kwa jamii zilizoathiriwa na dharura. Hii inaweza kujumuisha kukutana na kupokea ruhusa kutoka kwa serikali au mamlaka za mitaa, usimamizi wa kambi, au wakuu, ikiwa ni pamoja na usimamizi wa kambi na makundi ya ulinzi na vikundi vingine vya GBV. Timu za tathmini zinapaswa pia kupangilia huduma zilizopo ndani ya nchi kabla ya kufanya tathmini ili kuhakikisha kwamba waathirika au washiriki wanaohitaji msaada wa haraka wa kisaikolojia au wa ulinzi wanaweza kupata huduma hizi.

Wafanyakazi wanaofanya tathmini katika mazingira salama wanapaswa pia kuelezewa kikamilifu kuhusu mifumo ya usalama kabla ya kuanza shughuli za tathmini. Eneo ambalo mashirika yanafanya kazi yanaweza kuwa tete, na kuwepo kwa watendaji wenye silaha kunaweza kuongeza uwezekano wa mapigano yasiyo yasiyotarajiwa. Wafanyakazi wanapaswa kuelewa jinsi ya kujibu na kujilinda na wale wanaohojiana ikiwa mapigano yatatokea.

Wafanyakazi wa GBV wanaendesha majadiliano ya makundi a na mahojiano wanapaswa kujitambua vizuri; jamii na washiriki wanapaswa kukujua vizuri na yeyote yule unaefanya kazi naye. Unapaswa kufafanua kwa nini unazingatia hasa wanawake na wasichana na kuwafafanua kuwa washiriki hawawajibiki kutoa habari au kushiriki katika vikundi vya kujadili au mahojiano. Wathibitishie washiriki kwamba taarifa yoyote iliyokusanywa haitatokana na itahifadhiwa kwa siri.

Wafanyakazi lazima pia wachangie kuwepo kwa mazingira ya uaminifu na usawa na wanawake na wasichana katika jamii inayolengwa na kukuza mazingira salama. Watumishi wa GBV wanaweza kuwasiliana na wanawake kwa kawaida kwa kuunda vikundi vidogo, kwa mfano wakati wa kuchota maji, kuandaa chakula au kutunza watoto au wanapoenda kwa miguu, kukutana na jamii na kuzungumza na wanawake katika nyumba zao. Katika kufanya tathmini ambapo ushiriki wa wanawake katika shughuli na mashirika yasiyo ya kiserikali za kimataifa zinaweza kuongeza vitisho au hatari ya vurugu na washirika wao, wafanyakazi wa GBV wanaweza kuwasiliana na viongozi wa jamii kuomba ruhusa ya kujadili 'masuala ya wanawake' wakiwa na wanawake pekee. Nia sio kuwadanganya wanaume katika jamii bali ni kukuza kwa njia isiyo ya kutishia. Kutumia afya ya umma kama hatua ya kuingia imesaidia wafanyakazi kukusanya taarifa kuhusu vurugu katika jamii za kihafidhina.

CHANGAMOTO ZA TATHMINI

Majadiliano ya vikundi vya makundi katika mipangilio ya umma inaweza kusababisha changamoto kwa usalama wa wanawake na wasichana na uhalali wa taarifa wanayoyatoa. Watoto, vijana au wanaume wanaweza kutaka kujua ni kwa nini wafanya kazi wa shirika lisilo la kiserikali (NGO) wanazungumza na wanawake. Kuna mipangilio ambapo kuwepo wa wanaume tu hubadilisha aina ya habari ambayo wanawake huwapa wafanyakazi wa shirika lisilo la kiserikali (NGO).

Mashirika yasiyo ya kiserikali (NGOs) au mashirika katika mashinani yanaweza kuwa muhimu katika kuwezesha au kupanga makundi ya wanawake na wasichana. Hata hivyo, hii ina uwezo wa kuathiri habari zinazokusanywa, kutokana na ushawishi wa kisiasa wa vikundi hivi, kazi yao na jamii zilizoathiriwa na dharura, maoni yao kuhusu dharura na jamii zinazohitajika.

Katika hali nyingine, serikali au watumishi wa usalama wanaweza kutoruhusu waathiriwa waa dharura au wanaweza tu kuruhusu tu wakati wawakilishi wa serikali wanaopoandamaa timu za tathmini.

Matokeo ya tathmini yanaweza pia kuongeza hatari za unyanyasaji dhidi ya wanawake katika mazingira ya kijeshi au yasio salama, hasa ikiwa matokeo ya tathmini yanaathiri vikundi vilivyo vya silaha au wafanyakazi wa serikali wamezusha vurugu dhidi ya wanawake na wasichana au kukiuka haki za binadamu. Tahadhari kubwa inapaswa kuchukuliwa katika matukio haya ili kuhakikisha kwamba tathmini za GBV hazidishi hatari ya vurugu dhidi ya wanawake na wasichana.

Katika mazingira mengine ya dharura, bila kujali ujuzi wa wafanyakazi wa GBV, sio salama au haikubaliki kwa wanawake na wasichana kuzungumza kuhusu unyanyasaji wa kijinsia na wafanyakazi wanaweza kutegemea vyanzo vingine vya habari, kama vile mifumo ya habari za afya au takwimu za usajili za wananotoa huduma za kibinadamu. Wafanyakazi wa GBV wanapaswa kutambua njia bunifu za 'kusikia' sauti za wanawake na wasichana na kuhakikisha kuwa watendaji wa kibinadamu hawaelekezi wanawake na wasichana katika nafasi zisizo salama.

KIKAO CHA 5: KUENZISHA MFANO WA MPANGO

Malengo ya Mafunzo:

- Tangaza mfano wa mpango wa dharura wa IRC ambao unaongoza majibu ya kutatua mahitaji ya wanawake na wasichana katika dharura.

MAMBO YA KIMSINGI KATIKA KUBUNI MPANGO

Wafanyakazi wa kibinadamu mara nyingi huendesha shughuli ambazo zina lengo la kukabiliana na GBV bila kufikiria wazi kuhusu uhusiano kati ya shughuli hizi maalum na malengo ya jumla ya kuwasaidia wanawake na wasichana. Inaweza kuwa vigumu kufikiria zaidi kuhusu shughuli za mradi, hasa wakati wa kufanya kazi kwa dharura. Njia moja ya kukusaidia kufikiria kuhusu malengo ni kufikiria shughuli za mradi, kama vile "mafunzo ya walimu na kujenga vyumba vya darasa" au "kufanya kazi na halmashauri za mitaa ili kujenga maeneo ya maji na masoko yaliyoharibiwa katika vita." Chochote unachofikiria, jiulize "kwa nini ni muhimu?" Na baadaye, jiulize tena, "kwa nini ni muhimu?" Endelea kuuliza "kwa nini ni muhimu," na utanza kupata majibu yako yanayolenga hufikia zaidi shughuli zako.

Kuboresha hali wa maisha ni hatua; ni lengo ambalo shughuli hii inachangia. Kwa shughuli zote za GBV, ni muhimu kutafakari kuhusu uhusiano legevu unaounganisha shughuli za mradi na lengo la mradi kwa ujumla. Kufikiria mantiki ya shughuli zako itaboresha matokeo.

Unapofikiri kuhusu kubuni mpango, unaweza kutumia jedwali hili hapa chini kama mwongozo. Kila safu, au ngazi, inawakilisha kipengele muhimu cha mpango.

MKAKATI WA MPANGO	VIASHIRIA	NAMNA YA KUDHIHIRISHA	DHANA MUHIMU
Lengo: Kusudi la jumla ambayo mpango huchangia. Taarifa hii inapaswa kuelezea suluhisho la muda mrefu ambalo mradi unashiriki.	Hakuna	hakuna	hakuna
Lengo: Sehemu ya lengo ambalo mpango utafikia.	Viashiria vya athari	Mbinu ya kukusanya takwimu	Madai katika kusonga kutoka lengo la lengo
Matokeo: Mabadiliko ambayo mpango unataka kufikia. Hii inaweza kuhusisha mabadiliko katika ujuzi wa watu au mtazamo.	Viashiria vya matokeo	Mbinu ya kukusanya takwimu	Madai katika kusonga kutoka matokeo ya lengo
Ncha: Bidhaa na huduma ambayo mpango utazalisha. Kama vile watu kuhitimu.	Viashiria vya ncha	Mbinu ya kukusanya takwimu	Mawazo katika kusonga kutoka matokeo outcomes

Shughuli kuu: Kazi zinazofanywa na wafanyakazi wa mpango na washirika.	Kumbuka: Pembejeo kubwa huenda isiwe viashiria. Pembejeo nyingi ni rasilimali kuu zinazohitajika kutekeleza shughuli.	hakuna	na / au kuhamia kutoka shughuli kuu hadi matokeo.
---	--	--------	---

KUMBUKA: MWONGOZO KUHUSU UFUATILIAJI NA TATHMINI

Ingawa mipangilio ya dharura imepunguza muda wa kutosha kubuni na kutekeleza mpango, hatua zote zinapaswa kuanzisha viashiria na mfumo sahihi wa ufuatiliaji, ukaguzi na uchambuzi. Ufuatiliaji na tathmini ya hatua za dharura huongeza uwajibikaji, inaboresha usimamizi wa matokeo, na hatua za baadaye kwa kutambua na kuandika masomo yaliyojifunza.

Mfumo wa mantiki, unaweza kusaidia mwendaji wa shirika katika malengo na dhamira o ya kuingilia kati na kujua ni wapi kuelekeza juhudi. Tumia alama ya mraba ili kufafanua viashiria muhimu ili kuonyesha utendaji na kuonyesha kama mabadiliko haya yamependekezwa.

Njia za kuthibitisha zinaonyesha jinsi unakusanya maelezo muhimu kufuatilia kiashiria fulani. Kila kiashiria lazima kiwe na njia inayoambatana ya thibitisho. Wakati unapofanya kazi, ni muhimu kutambua njia za ukaguzi wakati huo huo. Hii ni kwa sababu kama njia sahihi haipatikani kiashiria lazima kiachwe na chaguo mpya kuchaguliwa. Kiashiria bila njia ya kuthibitisha kinaonyesha kuwa hakuna njia ya kukusanya takwimu kwenye kiashiria hicho.

Ni muhimu kuchunguza wakati na juhudi zinazohusika katika kukusanya takwimu. Viashiria vingine vitafulutiwa mara kwa mara katika maisha ya mradi huo, kupitia ufuatiliaji wa kawaida. Vipengele vingine vinatambuliwa kwa muda mrefu au mwisho wa tathmini ya mradi.

Matokeo yanapaswa kufuatiliwa mara kwa mara. Hii inamaanisha kuwa unafaa kuchagua viashiria na njia za uhakikishaji ambazo hutumia njia ya kukusanya takwimu ambayo sio ya matumizi ya muda au iliyo na gharama kubwa. Unapoendelea viwango vya lengo, kiashiria chako na njia za kuthibitisha zinaweza kuhusisha mbinu za kukusanya takwimu ambazo ni ngumu zaidi, zinazohitaji muda na zilizo na gharama kubwa. Hii inakubalika kwa sababu katika hali nyingi, huwezi kupima viashiria na matokeo na madhumuni ya lengo mara kwa mara kama viashiria vya mapato (kwa ubaguzi usio wazi wa viashiria fulani vya athari za afya vinavyozingatiwa mara kwa mara).

Unapozidi kuendelea, kukumbuka kwamba ili kuwe na ulinzi wa muda mfupi na wa muda mrefu kutokana na vurugu kwa wanawake na wasichana, hatua lazima zichukuliwe katika viwango vitatu muundo, mfumo na za kibinadamu. Viwango hivi ni:

- Viwango vya kimaadili: hatua za kuzuia kuhakikisha haki zinatambuliwa na kulindwa (kupitia sheria za kimataifa, sheria na jadi)

Ngazi ya utaratibu: mifumo na mikakati ya kufuatilia na kujibu wakati haki hizo zinapovunjwa (mifumo ya kisheria na ya jadi / ya haki, mifumo ya huduma za afya, mifumo ya ustawi wa jamii na utaratibu wa jamii)

- Opereshenii: huduma za moja kwa moja ili kukidhi mahitaji ya wanawake na wasichana ambao wameteswa

MFANO WA MPANGO WA GBV YA MAJIBU DHIDI YA DHARURA

Majibu dharura unapaswa kuhamasisha upatikanaji wa huduma za kuokoa maisha kwa wanawake na wasichana, kama vile huduma za afya na huduma za kisaikolojia, na kutafuta kupunguza vitisho vya haraka vya vurugu. Katika hali nyingine, inaweza kuwa sio mpango wa pekee, lakini inaweza kuunganisha huduma muhimu katika mpango zilizopo. Katika hali nyingine, inaweza kusaidia taasisi za mitaa au kitaifa kutoa huduma na msaada kwa wanawake au wasichana au kutoa msaada wa kiufundi kwa mpango zilizopo za GBV ambazo zinaanza kuwa dharura.

Kurasa zifuatazo zinaonyesha mfano wa mpango wa IRC ya kukabiliana na GBV katika dharura. Mfumo huu wa mpango, inatokana na uzoefu wa miaka katika kukabiliana haraka kwa GBV wakati wa mgogoro, unazingatia wiki 12 za dharura. Huu ni wakati muhimu wa kutoa majibu, na ni wakati watendaji wa kibinadamu mara nyingi hujadili mahitaji na masuala ya wanawake na wasichana; hata hivyo, uongozi unaotolewa pia ni halali kwa muda mrefu, muda mfupi, au mazingira tofauti ya dharura.

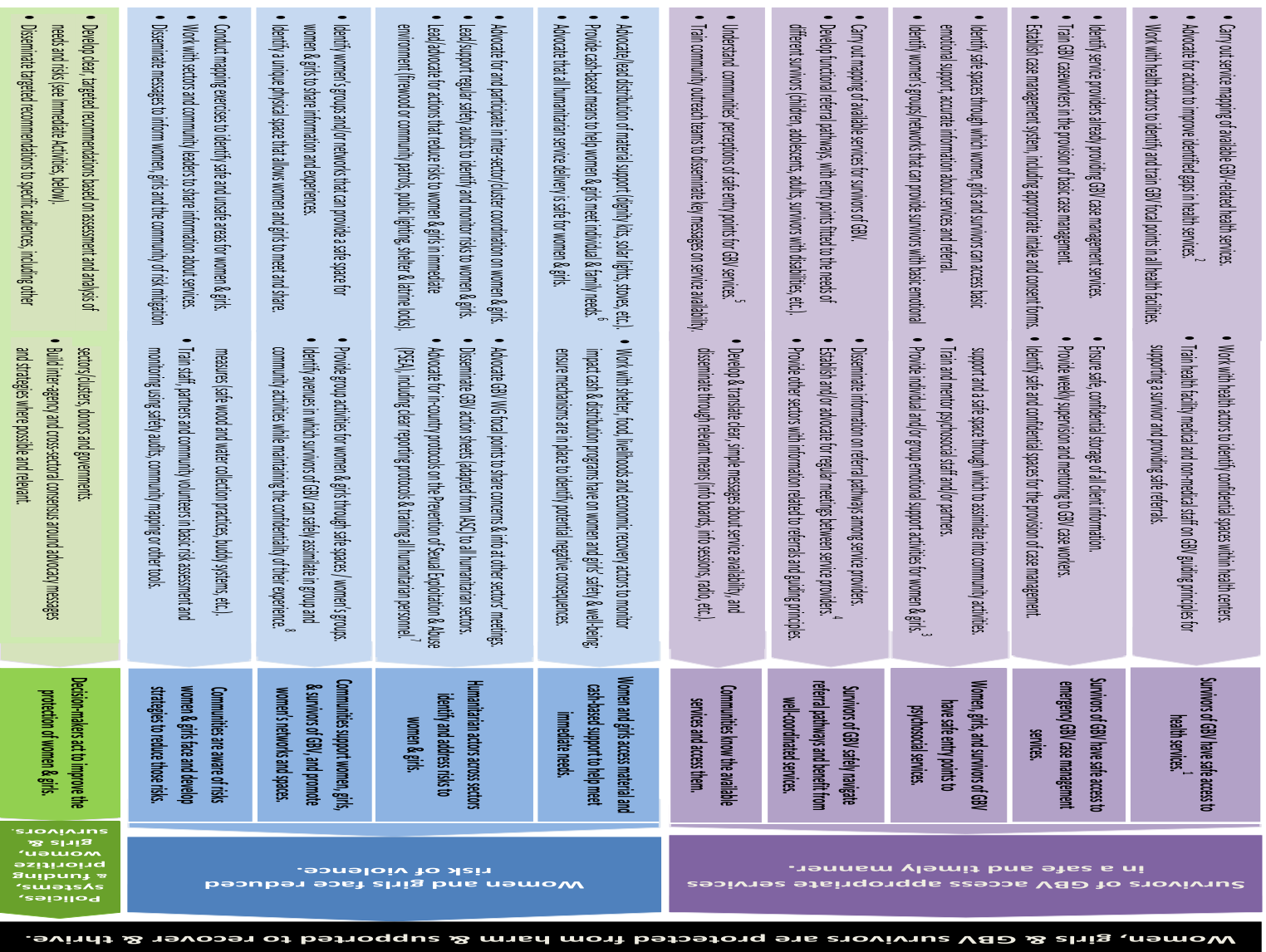
Mfumo wa mpango wa IRC unaweza kutumika kama mwongozo katika mazingira mengi, lakini pia inapaswa kuchunguza kwa uangalifu kulingana na mambo maalum ya kiutamaduni, uchambuzi wa mahitaji, na huduma zilizopo na watendaji.

WAPI UPATIKANAJI WA HAKI KATIKA MFANO WA MPANGO?

Katika siku za kwanza za dharura, wafanyakazi na ufadhili wanaweza kuwa mdogo sana. Kugawa rasilimali hizi ndogo kwa shughuli kama ukaguzi wa sheria na sera za kitaifa au tathmini ya huduma za kisheria haipaswi ikiwa huduma za kutosha za afya na za kisaikolojia hazipatikani. Hata hivyo, unaweza kuweka msingi wa upatikanaji bora wa haki kwa kuweka huduma bora za afya na huduma za kisaikolojia, na kwa kuanzisha muundo wa kusimamia kesi na mfumo wa rufaa. Masuala haya ya mpango za dharura yanaweza kusaidia kuwezesha mchakato wa wanawake na wasichana kupata msaada wa kisheria. Wafanyakazi wanaweza kuwapa wanawake habari sahihi na za kweli kuhusu huduma zilizopo na msaada na matokeo ya uwezekano wa hatua za kisheria kuwasaidia kufanya maamuzi sahihi kuhusu masuala yaliyo mbele yao.

Katika hatua za mwanzo za dharura, huenda isiwezekane kuunganisha watendaji wa haki na wanawake - kama vile polisi na mahakama- labda kwa sababu mifumo ya haki na miundo inaweza kuharibiwa kama matokeo ya dharura. Katika mipangilio hii, wafanyakazi wanaweza kutatua masuala ya uvunjaji sharia kupitia jitihada za kitaifa na kimataifa za utetezi au wanaweza kusaidia jitihada za kitaifa za kurekebisha au kuunda sheria na sera zinazokuza haki za wanawake na wasichana. Kuwapa haki waathirika wa GBV pia inajumuisha a kufanya kazi ya kujenga uwezo wa watendaji wa kisheria wa kitaifa na wa jadi ili kuwawezesha kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi.

GENDER-BASED VIOLENCE (GBV) EMERGENCY RESPONSE PROGRAM MODEL

Immediate activities to support the program model: • Carry out GBV rapid assessment to identify factors that increase women & girls' vulnerability to violence, gaps in services, and barriers to accessing services. Methods may include safety audits, service mapping, focus group discussions & key informant interviews. • Develop & put in place safety plans for staff, partners & volunteers. • Establish a policy to reinforce the importance of staff self-care & provide concrete options for staff support, including regular debriefing for staff providing services to survivors.

¹The actors outlined here are tailored for non-health actors whose actions contribute to clinical care for survivors. • This includes the presence of health workers trained in the clinical management of rape & provision of medicines and supplies in health facilities. • In an acute emergency response, individual psychosocial support may only be possible during the initial case management meeting with a survivor. • These meetings are among service providers, to follow up on existing referrals and address challenges to referrals and case management. These are separate from GBV coordination meetings. Information sharing guidelines should be established to ensure meetings are confidential. • This takes place through focus group discussions, community mapping exercises, or other approaches. • Such as unconditional cash transfers, cash or food vouchers, or cash for work. • Senior management holds primary responsibility for implementing and overseeing a system to prevent SGA from UN, NGO, and related personnel for further information and support, see www.un.org/en/press/docs/2014/20140914sga.html. • In this way, GBV survivors do not have to identify as survivors in order to access support. A survivor may choose not to disclose for many reasons, including safety.

Vidokezo & Tafakari

Maswali tata

KIKAO CHA 6 : KUSIMAMIA KESI

Malengo ya Mafunzo:

- Kuelewa hatua muhimu za kusimamia kesi katika mazingira ya dharura.

Mbinu ya kusimamia kesi ni muhimu kwa wateja walio na mahitaji magumu na mengi ambao wanapata huduma kutoka kwa watoa huduma mbalimbali, mashirika na vikundi. Kusimamia kesi ni ushirikiano, mchakato mbalimbali unaoathiri, mipango, vifaa, kuratibu, wachunguzi na kutathmini huduma ili kukidhi mahitaji ya mtu binafsi kwa njia ya mawasiliano na rasilimali zinazopatikana ili kukuza ubora, matokeo mazuri.

Shirika linalosimamia kesi linafaa liwe lilifikaa palipo na dharura kabla ya uharibifu mkubwa, la sivyo haiwezekani kwamba utakuwa na uwezo wa kusimamia kesi wakati wa kikao cha majibu ya dharura. Vipaumbele vyako vitazingatia kuanzisha huduma muhimu za afya na kisaikolojia, na huwezi kuwafundisha wafanyakazi na kuanzisha mfumo kamili wa kusimamia kesi. Katika hali ya dharura inayohusishwa na ugomvi wa jamii za mitaa na harakati kubwa za watu, inaweza pia kuwa haiwezekani kuwa watoa huduma wanapatikanai zaidi ya mara moja. Ufuatiliaji hauwezi kuwa wa kweli iwezekanavyo.

Licha ya changamoto hizi, kuna hatua kadhaa ambazo unaweza kuchukua ili kuhakikisha kwamba waathirika wanapata huduma muhimu na habari wanazohitaji, na kuweka msingi kwa ajili ya kuanzishwa kwa huduma za kusimamia kesi wakati huduma nyingine muhimu zipo.

Mafunzo yoyote kwa washiriki wa kisaikolojia na ya matibabu lazima pia izingatie kanuni za kusimamia kesi, na msisitizo fulani kuhusu kumwelimisha mteja na kumpa fursa ya kuchagua huduma zinazopatikana. Wafanyakazi wanapaswa kuelewa hatua zote tano za kusimamia kesi, na kuelewa jinsi hatua tatu za kwanza hasa zinafaa wakati wa kutoa ushauri wa kibinafsi kwa waathirika. (Wafanyakazi wa kisaikolojia mara nyingi hufanya kazi pamoja na washauri, hivyo wanapaswa kuwa na historia hii kama sehemu ya kujitayarisha na utoaji wa huduma mara kwa mara.

Kusimamia kesi katika dharura inalenga hatua tatu zifuatazo:

Tathmini: Kufanya tathmini kunahusisha kupata habari. Kwa nini mteja anataka msaada? Nini kilichotokea? Mteja anaonaje hali hiyo? Nini mahitaji ya mteja? Mteja anakubali? Sikiliza hadithi ya mteja, msaidie atambue mahitaji yake, na taarifa ya uangalifu na ya siri. Kusikiliza kwa haraka ni mojawapo ya mambo yalio na nguvu zaidi ya huduma za kisaikolojia.

Mpango: Mteja anataka kufanya nini baadaye? Ili kusaidia mpango wa mteja kukidhi mahitaji hayo na kutatua matatizo, tunatoa taarifa muhimu kuhusu huduma zilizopo. Tunasaidia mteja kufanya maamuzi sahihi kuhusu kile anachotaka kufanya.

Tekeleza : Tunawezaje kumsaidia mteja kufikia malengo yake? Hatua hii ina maanisha a kuwezesha mpango huo. Hii inahusisha utoaji wa huduma ya moja kwa moja, rufaa kwa huduma zisizotolewa, utetezi kwa niaba ya mteja na kumsaidia katika mchakato. Mpango wa hatua ni kama ramani au barabara. Wakati wa kutekeleza mpango, fikiria jinsi gari na dereva wanatumia ramani. Mteja ameunda

MUHMU!

1. Mteja ndiye ana umuhimu wa msingi katika kusimamia kesi.
2. Mipango ya utekelezaji hutengenezwa kwa kushirikiana na mteja na lazima itafakari matakwa yake na uchaguzi.
3. Lengo ni kuwawezesha mteja na kuhakikisha kwamba anahusika katika nyanja zote za kupanga na utoaji huduma.

ramani na anaendesha gari, akiamua upesi wake, wapi kugeukia na wakati wa kuacha. Msaidizi ni mwongozi, akiwasaidia mteja kupitia hatua katika mpango wake au ramani ya barabara.

Hatua mbili za ziada zifuatazo ni sehemu ya mchakato wa kawaida wa kusimamia kesi katika mazingira thabiti zaidi, na wafanyakazi wa kusimamia kesi wanapaswa kutafuta usaidizi wa ziada wa kutekeleza, ikiwa hawajafanya hivyo kabla ya mgogoro. Hatua hizi huenda haziwezekani katika hali ya dharura.

Kufuatilia na kuchambuai: Hatua hii ni pamoja na kufuatilia ili kuhakikisha mteja anapata msaada na huduma anazohitaji kuboresha hali yake na kutatua matatizo yake. Hali hiyo ni bora zaidi? . Msaada umekuwa NA ufanisi? Inahusisha ufuatiliaji na kutathmini matokeo kwa mteja na kutambua vikwazo vya kufikia matokeo. Katika ufuatiliaji wako, unaweza kutambua mahitaji ya ziada na hatua za vitendo na lazima kuiwe na mipango ipasavyo . Mpango wa utekelezaji unapaswa kuwa wakati ulioandaliwa na kulingana na mahitaji ya mteja.

Kufungwa kwa kesi: Hii kawaida hutokea wakati mahitaji ya mteja yametimizwa na mifumo ya kutoa msaada inafanya kazi.

KUSIMAMIA KESI NA MSAADA WA KISAIKOLOJIA

Kusimamia kesi na msaada wa kisaikolojia ni njia mbili za kujibu GBV ambayo mara nyingi kuchanganyikiwa.

Kusimamia kesi ni mchakato wa kutathmini na kukidhi mahitaji ya haraka ya waathirika kufuatia tukio la vurugu. Hatua zinategemea kukidhi mahitaji ya muda mfupi ya mhudumu (afya, msaada wa kihisia, kisheria, na kadhalika) na punde tu ikitosha, kesi hiyo hufungwa na mchakato wa kusimamia kesi unafikia tamati..

Msaada wa kisaikolojia inaashiria mkusanyiko wa shughuli, taratibu na mifumo inayozingatia mtu mzima na mazingira yao na kuwasaidia kurejesha hisia ya kufanya kazi na kujitegemea. Kuhusiana na waathirika wa GBV, msaada wa kisaikolojia unatafuta kuboresha ustawi wa waathirika na:

- Kuleta uponyaji kwa waathirika na familia zao kwa kukubaliwa;
- Kurejesha kawaida na mtiririko wa maisha;
- Kuwalinda waathirika kutokana na mkusanyiko wa matukio yenye shida na ya hatari;
- Kuimarisha uwezo wa waathirika na familia kuwatunza watoto wao; na
- Kuwawezesha waathirika na familia kuwa wakala wenye nguvu katika kujenga upya jamii na kudumisha matumaini.

Msaada wa kisaikolojia unaweza kujumuisha aina nyingi za shughuli, ikiwa ni pamoja na kukutana kibinafsi na pia kikundi, pamoja na hatua zinazojumuisha familia ya waathirika au watu wengine. Kwa kifupi, msaada wa kisaikolojia unaolenga zaidi mtu binafsi wakati wa kusimamia kesi na kunazingatia mahitaji ya haraka yanayohusiana na tukio la vurugu.

Hata hivyo, kusimamia kesi na msaada wa kisaikolojia kwa waathirika wa GBV zina uhusiano wa karibu sana: kusimamia kesi unaweza kuwa na matokeo mazuri ya kisaikolojia, wakati unafanywa kwa namna inayoleta ustawi wa kihisia kutoakana na wasiwasi na uhusiano na mitandao ya kijamii. Kwa mfano, wakati meneja wa kesi anatoa msaada wa kihisia kwa mwathirika kupitia maneno ya ufahamu na msaada, husaidia waathirika Mafunzo kuhusu unyanyasaji na matokeo yake, husaidia waathirika kukabiliana na unyanyapaa wa kijamii unaohusishwa na vurugu kwa kumpa la msaada - kila moja inalenga kuboresha ustawi wa kisaikolojia ya waathirika. Aidha, wafanyakazi wa kutoa kesi na msaada wa kisaikolojia mara nyingi kwa njia sawa, hasa katika mazingira ya dharura.

NYARAKA ZA KUSIMAMIA KESI KATIKA DHARURA

Wakati wa kuanza kuhifadhi faili za kesi itategemea muktadha maalum na uwezo wako wa kuhakikisha uhifadhi salama wa taarifa zote za mteja. Mara tu mfumo utakapokuwepo, unapaswa kuanzisha chombo cha msingi cha kuhifadhi fomu, ikifuatana na chombo cha usimamizi zaidi wa kesi. Iwapohuduma za kusimamia kesi zilikuwepo kabla ya dharura, watoa huduma hawa wanapaswa kushauriana na wanapaswa kusema maendeleo yoyote katika chombo. Ingawa washiriki wa dharura wanahitaji kusaidia wasaidizi wa huduma na kusimamia kesi ili kukabiliana na mizigo ya wateja iliyoongezeka, jukumu lao linapaswa kuwa kusaidia na kuimarisha ubora wa huduma.

Kumbuka - iwapo shirika lako halitatoi huduma za kusimamia kesi, mafunzo haya HAYAKUHITIMISHI kufanya hivyo, kwa dharura au vinginevyo. Tafadhali tafuta usaidizi wa ziada ikiwa shirika lako linataka kuanza kutoa huduma za kusimamia kesi.

KUTAFAKARI KIBINAFSI: HII INAMAANISHA NINI KWANGU?

Tafuta muda utafakari na ujibu maswali yafuatayo.

Je, shirika langu tayari linatoa huduma za Usimamizi wa Uchunguzi? Ikiwa ndio, ninawezaje kuhakikisha kuwa huduma zangu zinaambatana na muktadha wa dharura?

Ikiwa la, jukumu langu ni nini kuhusiana na Usimamizi wa Uchunguzi (kwa mfano ntaaza aje / ntaunganaje naaje, ntapata wapi habari muhimu katika jamii, au kupata rufaa, naweza kufanya kazi naa mashirika ya kusimamia kesi na kadhalika)?

Kuna hatari yoyote kwangu kama mtu binafsi na kwa shirika langu inayoweza kutokana na hatua hizi? Ninawezaje kuyaadhibiti?

Vidokezo & Tafakari

Maswali tata

KIKAO CHA 7 : MSAADA WA KISAIKOLOJIA

Vidokezo & Tafakari...

- Kuelewa athari za kisaikolojia ya GBV.
- Kutambua mbinu za kisaikolojia zinazofaa zaidi katika mipangilio ya dharura.

ATHARI ZA KISAIKOLOJIA ZA GBV

GBV huvunja imani, huharibu jamii, inapunguza fursa ya maendeleo ya kibinafsi, na ina athari kubwa kwa ustawi wa wanawake na wasichana. Matokeo ya kisaikolojia ya GBV ni pamoja na hofu, aibu, wasiwasi, na kufikiria kujiua. Matukio ya GBV pia yanaweza kusababisha waathirika kujitenga kutokana na shughuli za kila siku, na usaidizi wa kijamii, na kwa hivyo maisha ya kawaida huwa ngumu zaidi.

Mara nyingi, mkusanyiko wa matukio ya vurugu au ya kutisha huathiri uwezo wa mtu wa kufanya kazi, kama mtu binafsi na ndani ya familia yake, na hata jamii. Vurugu au maumivu yanayohusiana na dharura - kama vile kuhamishwa kwa lazima, kushuhudia unyanyasaji au kushambuliwa na silaha - inaweza kuathiri sana ustawi wa wanawake na wasichana; vitendo vya unyanyasaji wa kijinsia vinaweza kusababisha dhiki zaidi ya kisaikolojia na madhara kwa kijamii, huduma na mitandao ambayo hapo awali ilikuwepo. Aidha, wanawake au wasichana wanaweza kukumbwa na aina nyingine ya vurugu kabla ya kuanza kwa dharura na kuathiri uwezo wao wa kustahimili mamia matokeo ya matukio mapya ya vurugu yanayohusiana na dharura.

Madhara ya kijamii ya migogoro yanajumuisha kuvunjwa kwa uhusiano wa familia na mitandao ya jamii, na hali ya kiuchumi. Migogoro au majanga ya asili yanaweza kusababisha kuongezeka kwa kifo, kugawanyika kwa familia, kushuhudia unyanyasaji wa kimwili na kijinsia, kuvunjika kwa mitandao ya familia na jamii, kuharibiwa kwa maadili na mazoea ya binadamu, na uharibifu wa mazingira.

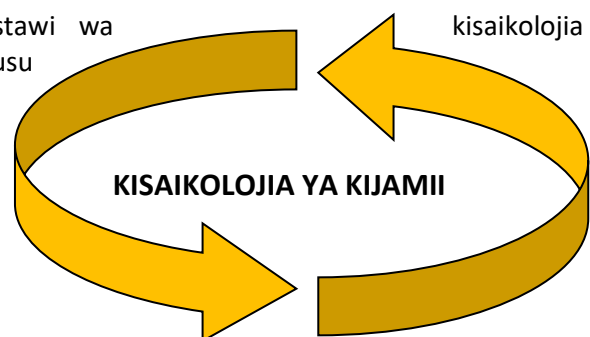
Matokeo ya kisaikolojia ya GBV

Kugandamizwa
Kutojisikia salama
Huzuni
Hasira
Wasiwasi
Hofu
Kujichukia
Aibu
Kujilaumu
Kupoteza utimamu
Kufikiria au kujaribu kujiua n

KUFAHAMU MPANGILIO WA KISAIKOLOJIA

Kisaikolojia inamaanisha uhusiano kati ya matokeo ya kisaikolojia and ya kijamii baada ya tukio la kutisha au vurugu anayoipita mtu binafsi. Matokeo ya kisaikolojia na kijamii kutokana na dharura huhusiana.

Mashirika ya kibinadamu yanatumia maneno stawi wa badala ya afya ya akili, kwa vile 'kisaikolojia' inahusu athari za kijamii na kiutamaduni, pamoja na ushawishi wa kisaikolojia, na wema.

Madhara ya kisaikolojia ya migogoro yanaathiri viwango tofauti vya utendaji vya mtu, ikiwa ni pamoja na:

- Kifikira mawazo na kumbukumbu ambayo huwa msingi wa kuwaza na kujifunza;
- Mvuto au kihisia; na
- Tabia na mwenendo

Mahitaji ya kisaikolojia ya mwathirika wa GBV yanatambuliwa na hali na kiwango cha madhara ya kihisia, kisaikolojia, na kijamii, yaani, kiwango cha mateso na kiwango cha kuchanganyikiwa.

Msaada wa kisaikolojia kwa waathirika wa GBV umejengwa naufahamu wa mahitaji ya kipekee ya waathirika, si kwa njia iliyopangwa kisaikolojia. Inahitaji kutathmini kazi ya kisaikolojia ya waathirika: mahitaji yake yasiyo ya kawaida, uwezo wake binafsi, Waathirika wengine wanahitaji msaada mkubwa; wengine wanahitaji tu kuhakikishiwa kwa kupewa habari.

HALI ZA KITAMADUNI

Mara nyingi wakati masuala yanayohusiana na ukosefu wa usawa wa wanawake na wasichana, na unyanyasaji wa kijinsia kufufuliwa katika jamii, mjadala kuhusu utamaduni huibuka. Wafanyakazi wa GBV wanapoanza majadiliano haya, ni muhimu kueleza jukumu la watendaji wa kibinadamu kwa njia iliyo wazi kwa wenzake, jamii na wadau wote.

Mahitaji ya kisaikolojia ya waathirika ni maalum kwa muktadha na utamaduni, pamoja na uzoefu wa mtu binafsi na ukweli. Wafanya kazi wa kibinadamu hawapaswi 'kulazimisha' suluhisho la kisaikolojia kwa jamii lakini wanapaswa kutekeleza mkakati kwa kushirikiana na jamii yenyewe.

JINSI YA KUTOA MSAADA WA KISAIKOLOJIA

Matokeo ya kisaikolojia na kijamii ya vurugu ambayo hayatatuliwi mara nyingi yana madhara ya muda mrefu kwa kila mtu, ngazi za familia na jamii. Hata hivyo, mpango za kisaikolojia imepuuzwa badala ya kupewa kipaumbele katika dharura na huzidiwa na mipango nyingine, kama afya, usafi wa maji au chakula na usambazaji wa bidhaa zisizo za chakula. Kwa hivyo, wahusika wa kibinadamu mara nyingi hupendekeza zaidi haya majibu na kuyapa vipaumbele katika dharura.

Katika miaka ya hivi karibuni, haja ya hatua hizo sasa hazipingwi kama hapo awali na kuna makubaliano kwamba watendaji wa kibinadamu wanapaswa kutekeleza mipango ya kisaikolojia mwanzoni mwa dharura. Hata hivyo, makubaliano haya haibabishi mbinu thabiti au za kuzingatia mahitaji ya kisaikolojia ya wanawake na wasichana. Mashirika mengine yanafuata mfano wa kliniki; yaani, wanaona hatua za kisaikolojia kama kukabiliana na mahitaji ya mtu yeyote ambaye anasumbuliwa na shida.

IRC, hata hivyo - pamoja na wengine wengi - inaelewa msaada wa kisaikolojia ndani ya mfano wa jamii, ambapo hatua zinazingatia kuimarisha rasilimali za jamii na kuanzisha upya mikakati ya kukabiliana. Mifano ya jamii huanza katika dharura, mahitaji ya watu binafsi hayawezi kutengwa na familia na / au jamii. Inatambua kuwa ustawi wa kisaikolojia wa mtu binafsi unasababishwa na rasilimali za kibinafsi, za jamii na mazingira.

Aidha, inazidi kutambuliwa kuwa hatua za kisaikolojia katika mazingira ya dharura zinaweza kutoa fursa sio tu kwa ajili ya kurejesha lakini pia kwa mabadiliko - yaani, wanawake na wasichana wanaweza kutumia faida katika mifumo ya jamii zilizopo na taratibu za kubadilisha jukumu lao, na kwamba msaada wa kisaikolojia unaweza kuwa muhimu katika mchakato huu.

Matukio kama vile migogoro, uhamiaji mkubwa na majanga ya asili ni tofauti na huathiri ustawi wa jamii kwa miaka mingi. Yanaweza kuharibu au kupunguza rasilimali za kimwili, vifaa na uchumi za jamii na kuharibu ustawi wa kisaikolojia.

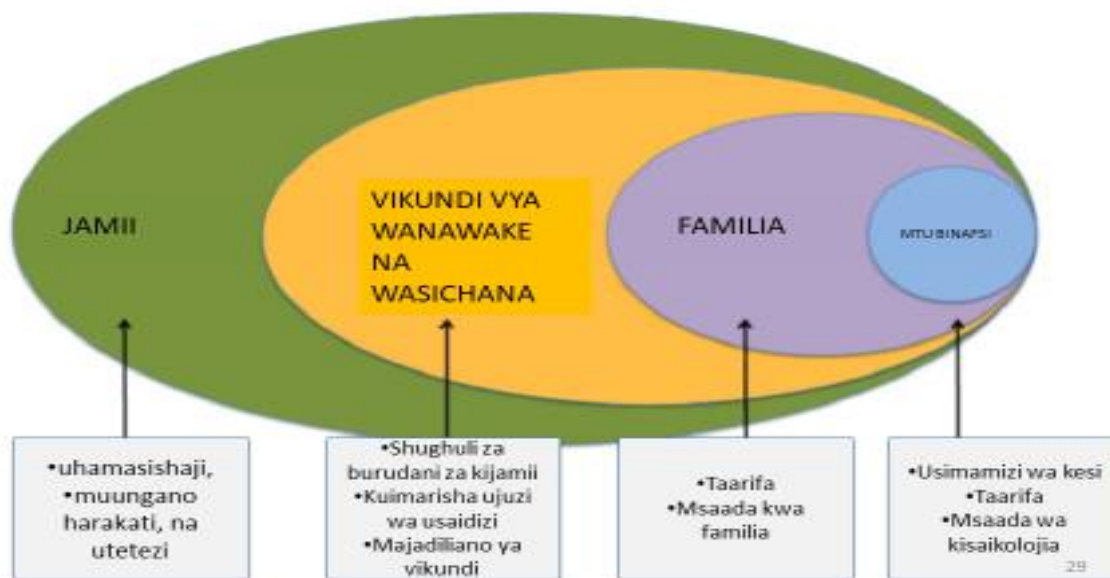
Mipango ambayo inalenga ustawi wa kisaikolojia ya waathirika wa mtu binafsi ni kawaida kutekelezwa kwa pamoja na shughuli za ushirikiano wa kijamii ili kupunguza unyanyapaa kwa waathirika. Mipango hii inatoa hatua ya ziada ya kuingia katika jamii kwa waathirika, kutoa msaada kwa waathirika ambao hawahitaji, na kutoa fursa kwa waathirika kupata ujuzi na shughuli za kujenga ujuzi ambazo haziwezi kupatikana kwao.

Hatua za kisaikolojia katika dharura zinapaswa kutatua madhara ya unyanyasaji wa kijinsia na kukuza:

- **Uponyaji** kwa mtu binafsi, familia, na jamii kwa kujenga upya uaminifu na utaratibu wa kukabiliana.
- **Uwezeshaji** kwa ufanisi ili kuongeza nafasi ya wanawake katika uamuzi na nafasi za kiuchumi.
- **Kukubalika** kwa waathirika na watoto wao na kusaidiwa na jamii zao.

Mchoro huu inaonyesha ya aina ya shughuli za kisaikolojia ambazo zinaweza kutumika katika nyanja mbalimbali za jamii, zote zinazochangia malengo ya mwisho ya uponyaji, uwezeshaji na kukubalika.

Mfano wa Mazingira

Katika mazingira ya dharura, watoaji wa GBV huwapa uwezo waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia kwa kuwapa habari ili kuwasaidia kufanya maamuzi. Watoa huduma za GBV pia huwawezesha wanawake na wasichana kupitia vikao vya kuongeza ujuzi na vikao vya habari.

Watendaji wa GBV wanaweza kuimarisha jamii na mtu binafsi kwa kuwawezesha ushirikiano wa kijamii kwa njia zifuatazo:

- Kuwawezesha wanawake na wasichana na kupunguza kuhatarishwa kwao
- Kukuza kukubaliwa na msaada wa jamii kwa waathirika wa dhuluma za kijinsia
- Kuwasaidia wanawake na wasichana kushinda aibu na unyanyapaa na kuwasaidia kupata huduma za afya
- Kusaidia waathirika kushiriki sehemu pakubwa katika mazao ya familia na jamii na hatimaye kuanza maisha ya kawaida

Kumbuka kwamba kunaweza kuwa na baadhi ya maswala katika maisha ya mtu ambayo yanaweza kumsaidia kukabiliana na vurugu na maumivu (maswala ya kuimarisha) na kunaweza kuwa na mambo ya maisha ya mtu ambayo kwa kweli hufanya maumivu mabaya kuwa mbaya zaidi bila ya kuingilia nje (maswala ya kudhoofisha).

MASWALA YA KUIMARISHA	MASWALA YA KUDHOOFISHA
- Ikiwa ana msaada wa jamii na binafsi - Ikiwa anapata msaada unaohusika na sahihi kutoka kwa mamlaka - Ikiwa kuna tahadhari zilizochukuliwa ili kuzuia isifanyike tena - Ikiwa kuna mazingira salama ya kupumzika na kupona - Ikiwa ana afya nzuri ya kimwili na ya akili - Ikiwa anahisi anaishi vizuri - Ikiwa ana sifa ya kujitegemea - Ikiwa ana maoni ya kujipa uwezo kama mwanamke	- Ikiwa kulikuwa na majeraha ya awali - Kama hakuna mahali salama pa kwenda - Ikiwa kuna ukosefu wa ufahamu na usaidizi - Ikiwa kuna wahalifu zaidi ya moja - Ikiwa alijua au kumwamini mhalifu - Ikiwa tayari amejisikia vibaya kujihusu mwenyewe - Ikiwa hawezi kutambua au kuzungumza kuhusu tukio hilo - Ikiwa ana ugonjwa wa kimwili au wa akili au ulemavu - Ikiwa kuna hatari ya ujauzito au kuambukizwa magonjwa ya zinaa au VVU / UKIMWI

Kustahimili ni uwezo wa kufanya vizuri wakati unakabiliwa na hali ngumu. Hii ni pamoja na upinzani dhidi ya uharibifu, uwezo wa kulinda uadilifu wa mtu chini ya shinikizo na uwezo wa kujenga kitu kizuri licha ya hali ngumu. Hatua za kisaikolojia yanaambatana na ujasiri wa mtu binafsi.

Kustahimili huungwa mkono kwa njia gani? Ni nini kinachowezesha watu kuwa salama katika hali ngumu?

Kustahimili inaendelezwa kwa wanadamu kwa njia kadhaa:

- Kupitia uzoefu wa huruma, huduma na heshima ya kila mmoja katika familia
- Kwa kupata ujuzi ili kuelewa jinsi ya kukabiliana na hali ngumu
- Kuzingatia mifano mzuri ya watu walioshinda shida na kudumisha mtazamo wa matumaini na kusudi wakati wanapokabiliwa na matatizo
- Kupata mifumo ya ujuzi, mawazo au imani zinazowapa maana kwa hali ngumu

USHAURI

Ushauri ni njia nzuri ya kuwapa uwezo wateja kwa kuwapa ujuzi kuhusu chaguo tofauti na kuwasaidia kuona jinsi uzoefu wao binafsi unahusiana na usawa wa kijinsia ndani ya jamii. Wanawake na wasichana ambao wameathiriwa na unyanyasaji wa kijinsia wanahitaji msaada ambao una lengo la kujenga imani, uhusiano na ufahamu; wanahitaji kuwa na kuwezesha.⁶

Ushauri ni uhusiano unaofaa ili kuwezesha mteja kuchunguza tatizo la kibinafsi, kumpa mteja ufahamu wa uchaguzi katika kukabiliana na tatizo hilo, na kumsaidia yeye au kufanya uamuzi sahihi kuhusu cha kufanya kuhusu tatizo. Ushauri nasaha ni mchakato wa kubadilishana habari, pamoja na sehemu ya ziada ya hisia ambavyo mteja hupata kuwa ngumu au sumbufu. Hisia hizo huwa kama vikwazo vya kufanya kazi, ambayo mteja hawezi kutatua peke yake au katika uhusiano wa kawaida wa kijamii.

⁶ K. Watterson, Wanawake Katika Gereza: Ndani ya Wombari ya Saruji; Chuo Kikuu cha Kaskazini-Mashariki, Boston, 1996.

Kumsaidia mteja kufanya maamuzi sahihi ni kuwezesha (ana mamlaka kuhusu uchaguzi wake), heshima (maoni yake na maamuzi ni muhimu) na wanawajibika (lazima awe na maamuzi yake na matokeo yake na awajibike katika maisha yake na uchaguzi wake).

NAFASI SALAMA KWA WANAWAKE

Kuanzisha vituo vya jamii vya wanawake au maeneo mengine kwa wanawake husaidia kuboresha upatikanaji wa huduma kwa wanawake na wasichana na hutoa nafasi salama kwa kukusanya na kushirikiana. Vituo vya wanawake vinaweza kutumiwa kuhudhuria shughuli na kupata huduma mbalimbali, ikiwa ni pamoja na:

- Ushauri wa kibinafsi na msaada wa kihisia kwa waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia, kutatuamahiraji yao;
- Majadiliano ya kugawana taarifa kuhusu mada maalum yanayohusiana na wanawake na wasichana, kama vile afya na usafi wa mazingira, unyanyasaji au huduma za watoto;
- Shughuli za kujenga ujuzi, ikiwa ni pamoja na kuandika na kuhesabu, elimu ya afya, au masomo ya kushona; na
- Shughuli za burudani kama vile michezo, sanaa na ufundi, au hadithi.

Katika hali fulani, vituo vinaweza kuwepo lakini katika dharura nyingi, zisiwepo. Katika siku za kwanza za dharura, inaweza kuwa vigumu kuanzisha miundo ya kudumu au ya muda mfupi ili kujenga nafasi salama kwa wanawake. Hata hivyo, muda unavyoendelea, mawazo inafaa kutolewa kuhusu jinsi ya kuanzisha nafasi salama za muda mfupi katika mazingira ya dharura na jinsi ya kubadilisha mpangilio wa maeneo haya kuwa miundo endelevu zaidi wakati hali imethibitisha.

VIKUNDI VYA WANAWAKE NA WASICHANA

Makundi yasiyo rasmi ndani ya jamii huwa kwa muda mrefu kabla ya watendaji wa kibinadamu kuchukua hatua wakati wa mgogoro. Wakati mwingine makundi haya yanaendelea kufanya kazi wakati wa dharura lakini mara nyingi, jamii zinahamishwa na vikundi vipya vinaweza kuwasili. Katika dharura nyingi, viongozi wa kike wa kike, watumishi wa jadi, au wanafanya kazi wanaweza kuhamasisha na kusaidia wanawake na wasichana.

Katika hali ya dharura, wafanyakazi wa GBV wana vikao vya habari na vilivyo rasmi na vikundi vya wanawake na wasichana kuhusu mada kama vile afya ya uzazi, usalama, huduma za watoto na mahitaji ya msingi. Wawakilishi wa kike kutoka kwa jamii au wafanyakazi kutoka kwa mashirika yanaofanya kazi katika kambi hizo au jamii wanaweza mara nyingi kuwezesha vikundi vya wanawake na wasichana.

KUJENGA UJUZI NA SHUGHULI ZA KIJAMII

Baada ya hatua za awali za dharura, wafanyakazi wa GBV wanaweza kufanya kazi na makundi ya wanawake na wasichana ili kutoa shughuli za kujenga ujuzi, kama vile kusoma na kuandika na kuhesabu, na shughuli za kijamii zinazofaa kwa jamii kwa wanawake na wasichana.

Kujenga ujuzi na shughuli za kijamii zinasaidia:

- Kupunguza unyanyapaa unaohusishwa na huduma au hatua;
- Kuongeza upatikanaji wa shughuli za ujuzi na msaada kwa waathirika ili kukuza kujitegemea na kuwawezesha waathirika;

- Kuleta hatua ya ziada ya kuingia kwa waathirika ili wapate huduma na habari kwa kasi yao wenyewe.
- Kwa kuleta msaada wa kihisia na uponyaji kwa waathirika ambao hauwezi kuletwa na usaidizi wa kibinafsi

Shughuli za kujenga ujuzi kwa vikundi vya wanawake na wasichana hutoa nafasi salama kwa wanawake kushirikiana, kujisikia kuwa kawaida katika mazingira magumu, na kusaidia kurejesha imani. Shughuli hizi pia zinasaidia uponyaji, uwezesaji na kukubalika.

Kuanzisha shughuli za kijamii katika mipangilio ya dharura inaweza kuwa vigumu. Katika baadhi ya matukio, wafadhili na wasimamizi wanaweza kutafuta shughuli za kujenga ujuzi kama vipengele 'vya kuonekana' vya mpango za GBV, licha ya kustahili kwa mazingira. Katika hali nyingine, wanawake wenyewe wanaweza kuomba shughuli hizo, kwa sababu wanaamini shughuli hizo zitawasaidia kuboresha fursa zao za kiuchumi. Uhamiaji wa kudumu na uhaba unaweza pia kuwa hatari kwa shughuli za muda mrefu lakini wanawake wenyewe huenda wakawachagua. Kwa mfano, huko Kivu Kaskazini, vikundi vya wanawake vilifanya kazi kwa pamoja katika viwanja vya kilimo, licha ya hatari ya uhamiaji unaoendelea na changamoto zinazotokana na umiliki wa ardhi, waliweza kuongeza na kuuza mazao kwa faida.

Wafanyakazi wa GBV wanapaswa kuwa wazi kuhusu malengo na matokeo ya kutarajia ya shughuli za kijamii wakati wa kufanya kazi na wanawake ili kuepuka kuendeleza matarajio ya uongo kati ya wanawake na wasichana wanaoshiriki katika shughuli hizi.

Kujenga ujuzi na shughuli za kijamii wakati mwingine huitwa shughuli za kiuchumi au za kuzalisha mapato. Kwa kawaida, hata hivyo, lengo kuu la shughuli hizi katika mipangilio ya dharura imekuwa kisaikolojia sio kiuchumi. Ikiwa ni pamoja na kujenga ujuzi na shughuli za kijamii katika kutoa jibu la dharura, hakikisha wafanyakazi wanaelewa kuhusu athari inayotarajiwa ya shughuli hizi.

Wakati a ukosefu wa kiuchumi kwa wanawake na wasichana kwa muda mrefu umejulikana kama mambo muhimu ya hatari, dharura ni mazingira magumu ambayo huanzisha shughuli za kuzalisha mapato. Kipaumbele katika dharura ni kuhakikisha kwamba wanawake na wasichana wanapata msaada wa kuokoa maisha, kama vile huduma za afya, msaada wa kisaikolojia na hatua za kuboresha ulinzi na usalama. Kama hali imethibitishwa, fursa za kuanzisha shughuli za muda mrefu za kiuchumi, kama vile akiba ya kijijini na shughuli za mikopo (VSLA), zinaweza kutokea.

VIONGOZI WA JAMII NA MIUNDO

Viongozi wa jamii, hasa waganga wa kiasili wa kike kama wahudumu wa jadi, wanaweza kuwa na nafasi muhimu ya kuponya. Viongozi wa jamii mara nyingi huleta nguvu ndani ya jamii. Wakati mwingine nguvu hii hutumiwa kwa njia nzuri za kukuza afya na ustawi wa wanawake na wasichana na mara nyingine nguvu hii hutumiwa na huwaonyesha wanawake na wasichana hatari a zaidi ya unyanyasaji.

KUUNDA USHIRIKIANO WA KISAIKOLOJIA

Majibu ya kisaikolojia yanapaswa kuwa endelevu, kama mbinu ambazo hazidhuru a waathirika au jamii. Kumbuka kwamba hakuna jibu moja tu dhidi ya unyanyasaji wa kijinsia; kila mwathirika r atajibu tofauti. Hata hivyo, kuna matokeo ya kawaida ya kisaikolojia na kijamii ya unyanyasaji wa kijinsia ambayo tunaweza kutarajia na kuwa tayari kushughulikia.

Mahali ambapo dharura hutokea inaweza kuwa na hali tofauti za kibinafsi na jamii kuliko pengine. Kuelewa mawazo tofauti ya kitamaduni ya kibinafsi na jamii ni muhimu kwa uponyaji kwa waathirika katika jamii. Kwa mfano, majibu ya ushauri wa kibinafsi inaweza kuwa halali kama dhana ya kujitegemea na mchakato wa uponyaji jamii inazingatia zaidi familia. Hatua za mafanikio ya kisaikolojia hatimaye

zitawasaidia waathirika na kile wanachohitaji kupata ili kudhibiti kuhusu maisha kile ambacho kwa kweli kinamaanisha kitatofautiana kutoka kwa jamii moja hadi ingine.

Vipaumbele vya wafadhili na ombi la mapendekezo mara nyingi huendesha maamuzi kuhusu kama na jinsi ya kuingilia kati. Katika hali ya shinikizo kubwa na vikwazo vya wakati, wafanyakazi wa GBV wanapaswa kufikiri kwa makini kupitia malengo ya hatua za kisaikolojia na jinsi ya kufikia malengo haya.

Watendaji wa kibinadamu hawawezi kuzalisha athari za watu kwa uzoefu ambao wamevumilia; sio wote waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia wanataka au wanahitaji huduma. Mipango inapaswa kutafuta kuleta rasilimali na msaada kwa jamii ili kuwawezesha waathirika kujitunza wenyewe na kutoa uongozi ndani ya jamii zao kwa ufanisi na kwa ufanisi kutatuamahiraji ya waathirika.

Wafanyakazi wa GBV wanapaswa kuweka malengo ya kweli ya hatua za kisaikolojia kabla na baada ya dharura. Hatua za kisaikolojia sio tu haihusu kujisikia vizuri tu, bali pia inahusu kufanya kazi vizuri. IRC inajitahidi kuwasaidia waathirika kufikia mahali ambapo wanafanya kazi ndani ya jamii zao na kuzidi kuelewa huduma tunaweza kutoa.

Kumbuka kuwa, mipango ya kisaikolojia haiwezi kukubalika kama jamii zinaona kuwa mahitaji yao ya msingi hayakuokolewa; mara nyingi ni vigumu kuwashawishi jamii (na watoa huduma) kuhusu thamani ya mpango za kisaikolojia katika kuanza kwa haraka dharura. Katika dharura, wanawake na wasichana wanaweza kuwa na wasiwasi na kukidhi mahitaji ya msingi ya wengine kabla ya kuwa tayari kutatua mahitaji yao ya kisaikolojia. Hii si kusema, hata hivyo, kwamba mpango ya kisaikolojia inapaswa kusubiri mpaka mahitaji mengine yajitokeze; kwanza, ni nadra kwamba mahitaji mengine yote yatimizwa haraka, na pili, msaada wa kisaikolojia ni muhimu kwa kutoa majibu ya dharura, pamoja na kusaidia aina nyingine za uponyaji.

Kushiriki na Kusitawi

Kushiriki katika jamii ni ufunguo wa kubuni na utekelezaji endelevu wa kisaikolojia. Ufanisi wa hatua za kisaikolojia:

- Hujenga hisia za umiliki wa ndani na kujitegemea;
- Huwezesha mipango ya pamoja na hatua ambazo zinajumuisha watu katika mazingira magumu sana;
- Hujumuisha mtazamo wa wafadhili katika kufafanua matokeo mazuri na mabaya ya hatua, ikiwa ni pamoja na watoto na vijana;
- Huimarisha ujuzi wa ndani na taasisi za kijamii ambazo zinawezesha jamii za mitaa kukidhi mahitaji ya kisaikolojia ya wanachama wake.

Wafanyakazi wa GBV lazima wawe na hakika kuingiza mikakati ili kuhakikisha uendelevu wa hatua, hata katikati ya dharura. Uendelevu wa mpango wa kutatua mahitaji ya kisaikolojia ya waathirika unategemea usaidizi na ushiriki wa jamii. Mpango za jamii zinahakikisha kuwa wanawake, wasichana, wanaume na wavulana wa jamii wako katika jitihada za kukabiliana na GBV. Hatimaye, ni suala lao kutambua jukumu la wafanyakazi wa GBV ni kutoa mikopo ya rasilimali za kibinadamu na za kifedha ili kujenga uwezo wa jamii kuwa bora ili kukabiliana na GBV.

Mafunzo

Mipango ya kisaikolojia ni kawaida kutekelezwa na wataalam ambao wanaweza kuwa na wiki moja tu au mbili ya mafunzo na bado wanaulizwa kutatua hali ngumu.

Mafunzo yanaweza kuleta mawazo na zana kwa njia ambazo zinaelezea ufahamu wa ndani na kushindwao kutokana na utamaduni, vitendo na rasilimali za mitaa.

Mpango za ufanisi zinapaswa:

- Kutazama mafunzo kama mchakato unaoendelea na usaidizi na usimamizi wa kawaida;
- Kuwasaidia wasomi kuelewa mipaka ya ujuzi wao na kutafuta msaada katika kutatua hali ngumu zaidi;
- Kuandaa mafunzo ili kufikia majukumu maalum ya washiriki;
- Kuunda nafasi za mafunzo kwa pamoja ili kujadili nguvu / udhaifu, na uwezekano wa kuchanganya mbinu za ngamb'o na za kiasili.

Wafanyakazi wa GBV wanapaswa kuhakikisha kuwa wafanyakazi wowote waliotatua mahitaji ya watu walioathiriwa na migogoro au walioathirika na majanga wanapata mafunzo sahihi ya kufanya kazi zao. Mafunzo na usimamizi wa kazi unapaswa kuendelea wakati wowote wa dharura na kila siku au mara kwa mara lazima ufanyike na wafanyakazi wa kisaikolojia au wafanyakazi wa kutoa msaada wa kiufundi na kesi zinazojulikana huku pia kutoa msaada wa kihisia kwa wafanyakazi wanaofanya katika mazingira magumu na yasiyo salama.

KUTAFAKARI KIBINAFSI: HII INAMAANISHA NINI KWANGU?

Tafakari kwa muda halafu ujibu maswali yafuatayo.

Je, shirika langu tayari hutoa msaada wa kisaikolojia kwa namna fulani? Ikiwa ndio, ninawezaje kuhakikisha huduma zangu zinaambatana na muktadha wa dharura?

Ikiwa hapana, ni nini jukumu langu kuhusiana na msaada wa kisaikolojia (kwa mfano shughuli zangu zinaweza kubadilishwa ili kuwa na faida za kisaikolojia? Ninaweza kutumika kama kiungo, au kupeana habari muhimu kwa jamii, kufanya marejeleo, kufanya kazi pamoja na mashirika ya misaada ya kisaikolojia na mashirika mengine, na kadhalika)?

. Kuna hatari yoyote kwangu kama mtu binafsi na / au kwa shirika langu kwa kuchukua hatua hizi? Ninawezaje kuwadhibiti?

Vidokezo & Tafakari

Maswali tata

KIKAO CHA 8: MAJIBU YA AFYA

Malengo ya Mafunzo:

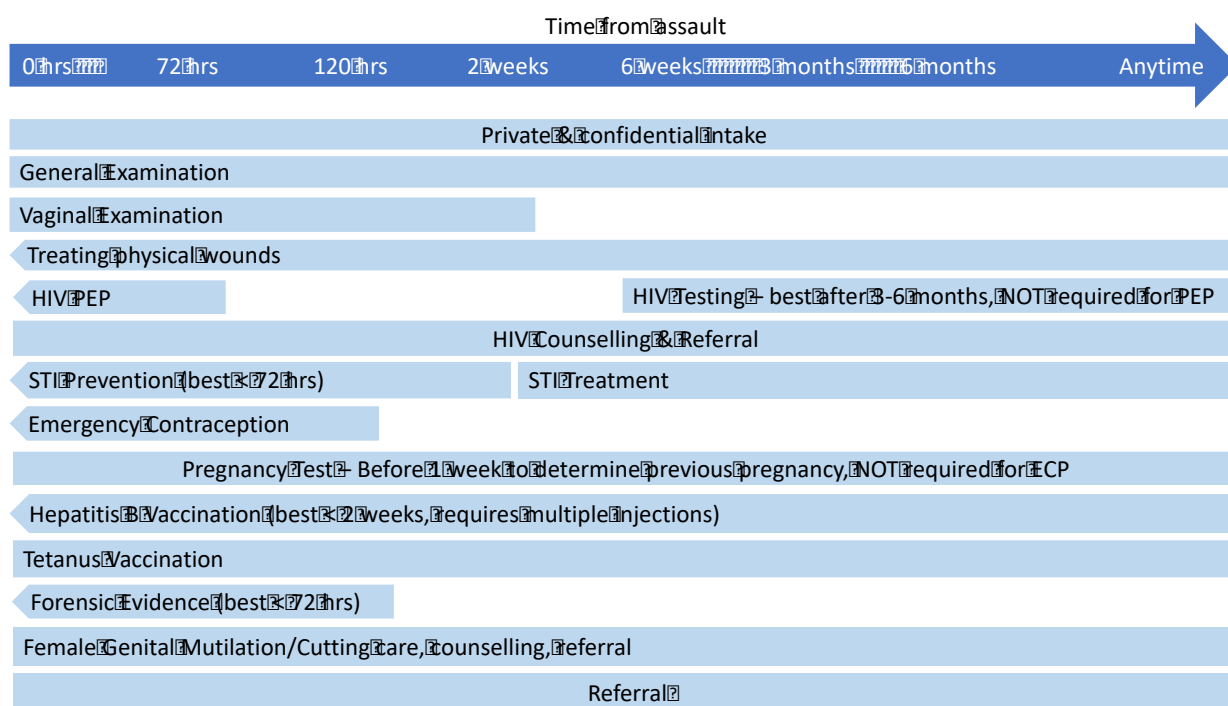
- Tambua vipaumbele vya huduma za afya wakati wa uzinduzi wa majibu ya kuhusiana na GBV katika mazingira ya dharura.
- Fahamu majukumu sahihi ya wafanyakazi wa GBV na Afya katika majibu ya afya kwa waathirika wazima, wachanga na wachanga.

Inatambuliwa sana kuwa GBV ni suala la kimataifa la afya ya umma, na inaweza kusababisha madhara makubwa, ugonjwa au kifo. GBV inaweza kuchangia mimba zisizotarajiwa, matatizo ya ujauzito na

kujifungua, vifo vya uzazi, utoaji mimba usio salama, maambukizi ya VVUBV, vifo vya watoto na watoto wachanga na matokeo mengine mabaya. Vurugu dhidi ya wanawake pia huzuia jitihada za kuboresha afya ya watoto, familia, na jamii na kupunguza kuenea kwa VVU / UKIMWI. Benki ya Dunia inakadiria kuwa unyanyasaji dhidi ya wanawake unaua na kuharibu wanawake wengi wa umri wa uzazi kama vile ugonjwa wa saratani na ni sababu kubwa ya ugonjwa kuliko ajali za barabarani na malaria yakiwekwa pamoja.

Licha ya haya juhudi za kuzuia na kuzuia GBV za kutosha hazipo katika nchi nyingi.

Mchoro ifuatayo inaonyesha muhtasari wa huduma muhimu za afya kwa waathirika wa (unyanyasaji wa kijinsia). Hatua hizi zinaelezwa kwa undani zaidi hapa chini.

PAKITI YA HUDUMA YA MSINGI YA KWANZA

Matokeo ya afya ya GBV ni sababu kubwa ya magonjwa na vifo ya wasichana na wanawake katika dharura na kuhakikisha kuwa waathirika wanapata huduma za afya bora ni kipaumbele katika dharura. Hata hivyo, kuna tabia ya kupuuza hatua muhimu za afya za uzazi katika siku za kwanza za dharura.

Pakiti ya Huduma za Msingi za Kwanza (MISP) kwa Afya ya Uzazi ni kipaumbele cha shughuli za kuokoa maisha ambazo zitatekelezwa wakati wa mwanzo wa kila vitawa kibinadamu. Baada ya kutekelezwa wakati wa dharura, MISP inaokoa maisha na kuzuia magonjwa, hasa kati ya wanawake na wasichana. MISP inazuia vifo vingi vya uzazi na uzazi wa uzazi na kupunguza maradhi, hupunguza kuambukizwa na VVU, kuzuia na

Utekelezaji wa MISP ni lazima:

Ni kiwango cha kimataifa cha utunzaji ambacho kinapaswa kutekelezwa mwanzoni mwa kila

kusimamia matokeo ya unyanyasaji wa kijinsia, na inajumuisha mipango ya utoaji wa huduma za afya za uzazi kamili.

MISP sio tu usawa wa vifaa na vifaa; ni seti ya viwango vya chini vya kukubaliwa na kimataifa kwa matibabu na huduma ambazo zinapaswa

Ni nani anayehusika na kutekeleza MISP?

Wafanyakazi wa kibinadamu ni wajibu waO kuhakikisha kuwa shughuli za MISP zina kipaumbele na zinatekelezwa. Shughuli za MISP sio tu kwa wafanyakazi wa afya ya uzazi au hata sekta ya afya. MISP inafaa kuwa katika sekta zote;na inajumuisha usalama wa chakula, huduma za maji na usafi wa mazingira, na makazi.

kutekelezwa kwa namna ya kuratibu na wafanyakazi wenye mafunzo kwa mwanzo wa mgogoro. Inaweza kutekelezwa bila tathmini ya mahitaji ya awali. Takwimu kuhusu unyanyasaji wa kijinsia, GBV na masuala mengine ya afya ya uzazi sio lazima kutekeleza MISP.

MISP ni kiwango cha Mkataba Sphere kilichotolewa mwaka wa 2011 inayojibu majanga . Hii hutambua kwamba wanawake na wasichana wanakabiliwa na

kifo cha lazima ulemavu wakati huduma za afya za msingi hazipo wiki au miezi katika dharura.

MALENGO NA SHUGHULI ZA MISP

1. Tambua shirika na mtu binafsi ili kuwezesha uratibu na utekelezaji wa MISP kwa:

- Kuhakikisha mratibu wa afya ya uzazi yuko na anafanya chini ya timu ya udhibiti wa afya;
- Kuhakikisha uhakika wa afya ya uzazi katika makambi na mashirika ya utekelezaji yamewekwa;
- Kufanya nyenzo zilizopo kwa kutekeleza MISP na kuhakikisha matumizi yake.

2. Kuzuia unyanyasaji wa jinsia na kutoa msaada sahihi kwa waathirika na:

- Kuhakikisha mifumo iko katika kulinda watu waliohamishwa, hasa wanawake na wasichana, kutokana na unyanyasaji wa kijinsia;
- Kuhakikisha huduma za matibabu, ikiwa ni pamoja na msaada wa kisaikolojia, hupatikana kwa waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia.

3. Kupunguza maambukizi ya VVU kwa:

- Kuimarisha heshima ya tahadhari ;
- Kuthibitisha upatikanaji wa kondomu za bure;
- Kuhakikishia kwamba huduma za kupeana na kupokea damu ni salama.

4. Kuzuia maafa ya uzazi kwa:

- Kutoa vifaa safi za kujifungua kwa wanawake wote wajawazito na watumishi wa kuzaliwa ili kukuza kusafirisha nyumbani safi;
- Kutoa vifaa vya mkunga (UNICEF au sawa) ili kuwezesha kujifungua kwa usafi na usalama katika kituo cha afya;
- Kuanzisha mfumo wa rufaa ili kusimamia dharura za dharura.

Mpango wa utoaji wa huduma kamili za afya ya uzazi, kuunganishwa katika huduma za afya ya msingi, kama hali inaruhusiwa na:

- Kukusanya maelezo ya msingi ;
- Kutambua maeneo ya utoaji wa huduma kamili za afya za uzazi;
- Kutathmini wafanyakazi na kutambua itifaki za mafunzo.

UNYANYASAJI WA KIJINSIA NDANI YA MISP

Mwaka wa 2005, Shirika la Inter-Agency Working Group (IAWG) la Afya ya Uzazi lilikamilisha tathmini ya majibu ya afya ya uzazi katika migogoro ya kibinadamu, ikilinganisha na majibu ya afya ya uzazi katika hali ya dharura na yale yaliyotumika miaka 10 kabla. Mnamo mwaka 1995, majibu ya kutatua mahitaji ya afya ya waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia yalikuwa hayapatikani kwa dharura. Mwaka wa 2005, IAWG iliona kuwa wakati kulikuwa na majibu ya kuongezeka katika hatua zote za kipaumbele zilizoelezwa ndani ya MISP; eneo ambalo limeona maendeleo machache ni unyanyasaji wa kijinsia.

MISP inapendekeza vitendo kadhaa muhimu kuzuia na kusimamia matokeo ya unyanyasaji wa kijinsia. Yanayohusika na huduma za afya hasa ni:

- Kutoa matibabu kwa waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia, ikiwa ni pamoja na chaguo la uzazi wa dharura, matibabu ya kuzuia magonjwa ya zinaa, prophylaxis ya kuzuia maambukizi ya VVU baada ya tukio, na chanjo ya tetanasi na hepatitis B na huduma ya jeraha kama inavyofaa.
- Hakikisha faragha na siri ya waathirika.
- Hakikisha uwepo wa jinsia moja, mfanyakazi wa afya wa lugha moja na mwathirika au mchungaji na, ikiwa hayuko, rafiki au mshirika wa familia, atoe uchunguzi wowote wa matibabu.

Utekelezaji wa MISP ni sehemu ya viwango vya chini vya kuzuia na kutoa majibu yaliyotajwa katika *Miongozo ya IASC ya Kuunganisha Mipango ya GBV katika Hatua za Kibinadamu: Kupunguza hatari, kukuza ustahimilifu na kusaidia kuokoa.*

Pata kuhitimu

Tembelea tovuti ya Tume ya Wakimbizi ya Wanawake ili kuchukua moduli ya Tume ya Wanawake ya na kuthibitishwa kuwakatika MISP. Washiriki ambao wanakamilisha baada ya mtihani wa mtandaoni na alama ya asilimia 80 au zaidi hupokea hati ya kutoka kwa Tume ya Wakimbizi ya Wanawake. Mafunzo yanapatikana katika www.womensrefugeecommission.org

MAJIBU YA AFYA KATIKA MIONGOZO YA IASC

Huduma za afya huleta tofauti kubwa katika uwezo wa wanawake na wasichana kupunguza hatari za afya, na kukuza ustawi wao wenyewe na familia zao.

Huduma za afya mara nyingi ndio hatua ya pekee ya kuwasiliana na waathirika wanaohitaji msaada kwa unyanyasaji wa kijinsia (GBV). Ili kuwezesha huduma, waathirika lazima waweze kufika kwa usalama katika vituo vya afya (kwa mfano viingilio salama, taa za kutosha kwenye vituo, kulinda siri huduma za gharama nafuu, nk). Pia ni muhimu kuwa watoa huduma za afya wanafanya kazi katika dharura wana vifaa kutoa huduma bila ubaguzi.

Waathirika wengi hawataficha vurugu kwa mtoa huduma ya afya (au mtoa huduma yoyote) kutokana na hofu ya matokeo, unyanyapaa wa kijamii, kukataa kwa washirika / familia na sababu nyingine. Ikiwa watoa huduma za afya hawana mafunzo vizuri, huenda hawawezi kutambua viashiria vya vurugu. Waathirika wanaweza kuambiwa wasijitokeze kuomba msaada kwa matatizo ya afya yanayohusiana na GBV. Hii inaweza kutokea kama mtoa huduma kutokuuliza maswali sahihi; ikiwa vifaa vya mawasiliano katika kituo havitoi aina ya huduma zinazopatikana; au ikiwa mtoa huduma ana maoni ya namna nyingine inaonyesha kwamba kuzungumza kuhusu GBV haitakuwa kwa heshima, huruma na usiri.

Mwongozo wa GBV inaeleza vitendo katika mzunguko wa mpango kwa mashirika yanayotumia mipango ya afya, ikiwa ni pamoja na huduma za afya ya msingi; na kutaja umuhimu wa kuteua vitua vya msingi za GBV kutokea sekta ya afya kushiriki katika ushirikiano wa GBV. Vitendo muhimu vinavyohusiana na

kuhakikisha upatikanaji wa huduma za msingi za afya ni muhimu sana kwa wafanyakazi wa GBV, ambao wanapaswa kufanya kazi kwa karibu na watendaji wa afya na kusaidia kuanzishwa kwa huduma, na utetezi wowote kuhusiana. Hatua hizi ni:

TATHMINI, UCHAMBUZI NA MIPANGO

- Kukuza ushiriki mkubwa wa wanawake, wasichana na vikundi vingine vya hatari katika michakato yote ya tathmini ya afya
- Kuchunguza mawazo ya kitamaduni na jamii, kanuni na mazoea yanayohusiana na huduma za afya za GBV
- Tathmini usalama na upatikanaji wa huduma za afya zinazohusiana na GBV
- Tathmini ubora wa huduma za afya zinazohusiana na GBV
- Tathmini uelewa wa wafanyakazi maalumu (kliniki) katika utoaji wa huduma za walengwa
- Tathmini ufahamu wa wafanyakazi wote wa afya kuhusu masuala ya msingi yanayohusiana na jinsia, GBV, haki za wanawake / wanadamu, kutengwa kwa kijamii na ngono
- Kuchunguza sheria za kitaifa na za mitaa zinazohusiana na GBV ambayo inaweza kuathiri utoaji wa huduma za afya zinazohusiana na GBV
- Pamoja na uongozi / ushirikishwaji wa Wizara ya Afya, tathmini kama sera za kitaifa na itiafaki zinazohusiana na huduma za kliniki na uhamisho wa GBV ni sawa na viwango vya kimataifa
- Tathmini upya vituo vya ufikiaji vya jamii vinavyopendekezwa na afya ili kuhakikisha kuwa inajumuisha maelezo ya msingi kuhusu GBV

KUCHANGISHA RASILIMALI

- Kuandaa mapendekezo ya mpango za afya zinazohusiana na GBV zinazoonyesha kufahamu hatari za GBV kwa watu walioathirika na mikakati ya kuzuia na kujibu katika sekta ya afya.
- Kabla ya nafasi ya mafunzo ya wafanyakazi na vifaa vyenye kutekeleza huduma za kliniki kwa waathirika wa GBV katika mifumo mbalimbali ya utoaji wa afya
Kuandaa na kutoa mafunzo kwa serikali, wasimamizi wa kituo cha afya na wafanyakazi, na wafanyakazi wa afya ya jamii (ikiwa ni pamoja na wahudumu wa jadi na waganga wa kiasili) kuhusu taratibu zinazohusiana na unyanyasaji wa kijinsia

KUTEKELEZA

- Washirikishe wanawake, wasichana wachanga na vikundi vingine vinavyohatarishwa katika kubuni na mpango za afya
- Kuongeza upatikanaji wa vituo vya afya na afya ya uzazi vinavyounganisha huduma zinazohusiana na GBV
- Tumia mikakati inayoongeza ubora wa huduma za wahudumu katika vituo vya afya
- Kuongeza uwezo wa watoa huduma za afya kutoa huduma bora kwa waathirika kupitia mafunzo, msaada na usimamizi
- Utekeleze mipango yote ya afya katika mfumo wa uendeleu zaidi ya hatua ya awali ya mgogoro
- Kuendeleza na / au kuimarisha itifaki na sera za mpango za afya zinazohusiana na GBV ambazo zinahakikisha kuwa huduma za siri, za huruma na ubora wa waathirika na njia za rufaa kwa msaada wa sekta mbalimbali
- Kutetea marekebisho ya sheria na sera za kitaifa na za mitaa zinazozuia waathirika au walio katika hatari ya UKIMWI kutoka kwa kupata huduma bora za afya na huduma nyingine, na kutoa fedha

kwa uendelevu

- Hakikisha kwamba mipango ya afya inashiriki taarifa kuhusu taarifa za GBV ndani ya sekta ya afya au pamoja na washirika katika jamii kubwa ya kibinadamu hutegemea viwango vya usalama na maadili
- Jumuisha ujumbe wa GBV katika shughuli za jamii zinazohusiana na afya na shughuli za uhamasishaji

URATIBU

- Ufanyie uratibu na sekta nyingine kutatua hatari za GBV na kuhakikisha ulinzi kwa wanawake, wasichana na vikundi vingine vya hatari
- Utafute utaratibu wa kuratibu wa GBV kwa msaada na uongozi na, wakati wowote iwezekanavyo, fanya hatua ya afya kwa kushiriki mara kwa mara mikutano ya uratibu ya GBV

UFUATILIAJI NA TATHMINI

- Kutambua, kukusanya na kuchambua habari viashiria vya msingi a-tofauti kati ya jinsiao, umri, ulemavu na mambo mengine yanayofaa katika mazingira magumu-kufuatilia shughuli za kupunguza hatari za GBV katika mzunguko wa mpango
- Tathmini shughuli za kupunguza hatari ya GBV kwa kupima matokeo ya mpango (ikiwa ni pamoja na athari mbaya za uwezekano) na kutumia takwimu ili ueleze maamuzi na uhakikishe uwajibikaji

HUDUMA YA KLINIKI YA WAATHIRIKA WA UNYANYASAJI

Kutafuta huduma za afya ni vigumu sana kwa waathirika wengi wa ubakaji; katika kutafuta msaada, waathirika wanakubali kuwa wamepata madhara ya kimwili na / au ya kihisia na wanahitaji msaada. Ni muhimu kwamba wafanyakazi wa afya, pamoja na wafanyakazi wa GBV, wanakubali na kutambua hili kwa kufuata kanuni za msingi za huduma na kwa kuheshimu haki za waathirika.

Usimamizi wa kliniki wa ubakaji ni sehemu na kipaumbele eneo la majibu ya dharura ya afya ya uzazi. Hii ni sehemu ya huduma za afya ya msingi na, kama vile, sio huduma ya hiari inayotolewa na timu za afya kutoa huduma za msingi za huduma za afya.

Kama jibu la kipaumbele, usimamizi wa kliniki wa ubakaji unapaswa kuwepo, kama waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia wamejitafutia huduma za afya au la. Hii ni pamoja na kuwa na itifaki maalum ya usimamizi wa kliniki wa ubakaji, mafunzo sahihi kwa wafanyakazi wa afya, madawa ya sahihi, vifaa kama ilivyoelezwa katika Miongozo ya 2004 ya Shirika la Afya la Usimamizi wa Wafanyakazi wa Rape.

Jibu haraka katika dharura kwa kawaida huacha muda kidogo wa kuandika itifaki maalum ya tovuti kati ya vipaumbele vingine vingi vya afya. IRC imetengeneza itifaki ya kusaidia mwongozo wa wafanyakazi kuhusu jinsi ya kusaidia waathirika wa ubakaji na kutetea huduma bora na msaada bora. Mambo makuu ya itifaki hii yameelezwa hapa:

MISINGI

Kanuni za Msingi za Utunzaji na Haki

Waathirika wanaweza kujibu kwa njia yoyote swala la ubakaji na majibu yao yanaweza kubadilika kwa muda. Kutotoa hukumu na kuwa na huruma ni muhimu kwa mchakato wa uponyaji na ukosefu wakei inaweza kuwa na madhara ya kudumu kwa hali ya akili na kihisia. Zaidi ya hayo, majibu ya afya yasiyofaa yana uwezo wa kuwasumbua waathirika, na kuleta hali ambapo watendaji wa kibinadamu wanachangia kikamilifu kwa waathirika.

Waathirika wana haki ya **heshima**. Haki hii imeshambuliwa na mshambulizi na inastahili kusesitizwa na kuthibitishwa na watoa huduma wote wa afya. Katika mazingira ya utoaji wa huduma za afya, haki ya heshima ina maana:

Haki ya afya: Waathirika wa ubakaji na aina nyingine za unyanyasaji wa kijinsia wana haki ya huduma bora za afya, ikiwa ni pamoja na huduma za afya za uzazi, haki ya kumilike miili na kisaikolojia o, na kuzuia na usimamizi wa mimba na magonjwa ya zinaa.).

Ni muhimu kwamba huduma za afya hazirudishi waathirika wa ubakaji. Hakuna sababu yoyote ya kushindwa kukabiliana na mahitaji ya afya ya kiakili, kimwili na ya kihisia ya waathirikaji wa ubakaji. Itifaki zinapaswa kufuatwa kwa karibu iwezekanavyo, lakini ukosefu wa vifaa fulani au dawa inamaanisha huduma mbaya.

Haki ya kutoseguliwa: Sheria, sera, na mazoea yanayohusiana na huduma za afya haipaswi kuwachagua mtu ambaye amebakwa kwa sababu yoyote, ikiwa ni pamoja na rangi, ngono, dini, rangi, kitaifa au kijamii, umri, au hali ya ndoa. Kwa mfano, watoa huduma hawapaswi kukataa huduma kwa wanawake wa kikundi fulani cha kikabila au kwa sababu hawana ndoa au chini. Katika hali ambapo sheria za nchi ya jeshi huchagua, wafanyakazi wanapaswa kuhamasisha mashirika ya serikali na serikali kwa ajili ya mageuzi ya kisheria wakati wanajitahidi kufikia mahitaji ya waathirika bila kujiweka hatari. Huduma za afya zinapaswa pia kutolewa kwa lugha ambayo mwathiriwa anaelewa vizuri.

Haki ya kujitegemea: Watoa huduma hawapaswi kulazimisha au waathiriwa kuchagua matibabu dhidi ya mapenzi yao. Maamuzi kuhusu kupokea huduma za afya na matibabu, kwa mfano, uzazi wa mpango wa dharura, ni maamuzi ya kibinafsi ambayo yanaweza kufanywa na mwathirika mwenyewe. Katika muktadha huu, ni muhimu kwamba waathirika wanapata taarifa sahihi ili kuwawezesha kufanya maamuzi sahihi. Waathirika pia wana haki ya kuamua kama, na kwa nani, wanataka kuongozana wakati wanapopokea habari, wanachunguza au kupata huduma nyingine. Uchaguzi huu lazima uheshimiwe na watoa huduma za afya.

Haki ya habari: Habari inapaswa kutolewa kwa kila mteja kwa njia ya kibinafsi ili apate kufanya uchaguzi sahihi. Msaidizi anahitaji kujua nini kinachoendelea katika mwili wake, ni aina gani ya uchunguzi ambao utafanyika na kwa nini, na nini athari za dawa zilizoagizwa zitakuwa. Kwa mfano, kama mwanamke ni mjamzito kutokana na ubakaji, mtoa huduma ya afya anapaswa kuzungumza naye kuhusu njia zote ambazo zinapatikana kwa kisheria-kwa mfano, utoaji mimba, kutunza mtoto,. Ikiwa mtoa huduma binafsi hataki kutoa chaguo kamili za kisheria, mtoa huduma mwingine wa afya anapaswa kuitwa ili afanye hivyo.

Haki ya faragha: Masharti inapaswa kuundwa ili kuhakikisha faragha kwa watu ambao wamenyanyaswa. Ni muhimu ili kutoa huduma za matibabu unaopaswa wakati wa uchunguzi na matibabu. Kwa kiwango iwezekanavyo, watoa huduma wengine, kama wafanyakazi wa maabara, wanapaswa kuletwa kwake ili asilazimike kupokea huduma.

Haki ya usiri: Taarifa zote za afya zinazohusiana na waathirika zinapaswa kuwekwa siri na binafsi, ikiwa ni pamoja na wajumbe wa familia zao, isipokuwa aliyeruhusiwa. Wafanyakazi wa afya wanaweza kutoa taarifa kuhusu afya ya waathirika tu kwa watu wanaohitaji kushiriki katika uchunguzi wa matibabu na

matibabu, au kwa idhini ya wazi ya mwathiriwa. Ikiwa mtu anahukumiwa katika kesi hiyo, habari muhimu kutoka kwenye uchunguzi itahitaji kupelekwa kwa polisi au mamlaka nyingine, lakini kwa njia ndogo.

Malengo ya Ushauri wa Kliniki

Malengo ya usimamizi wa kliniki wa waathirikaji wa ubakaji ni:

- Kutambua na kutibu majeraha na matatizo ya matibabu ya ubakaji;
- Kuandaa rufaa kwa huduma zingine zinazohusika, ikiwa ni pamoja na kisaikolojia, ulinzi, na huduma za kisheria;
- Kukusanya ushahidi wa kisheria kwa madhumuni ya kisheria.

Siyo jukumu la mtoa huduma ya afya kuamua kama mtu amebakwa. Hiyo ni uamuzi wa kisheria. Wajibu wa mtoa huduma ya afya ni kutoa huduma nzuri, rekodi maelezo ya historia, kutoa uchunguzi wa kimwili, na, pamoja na idhini ya mteja, kukusanya ushahidi wowote wa ushahidi ambao unaweza kuhitajika katika hatua inayofuata ya kisheria.

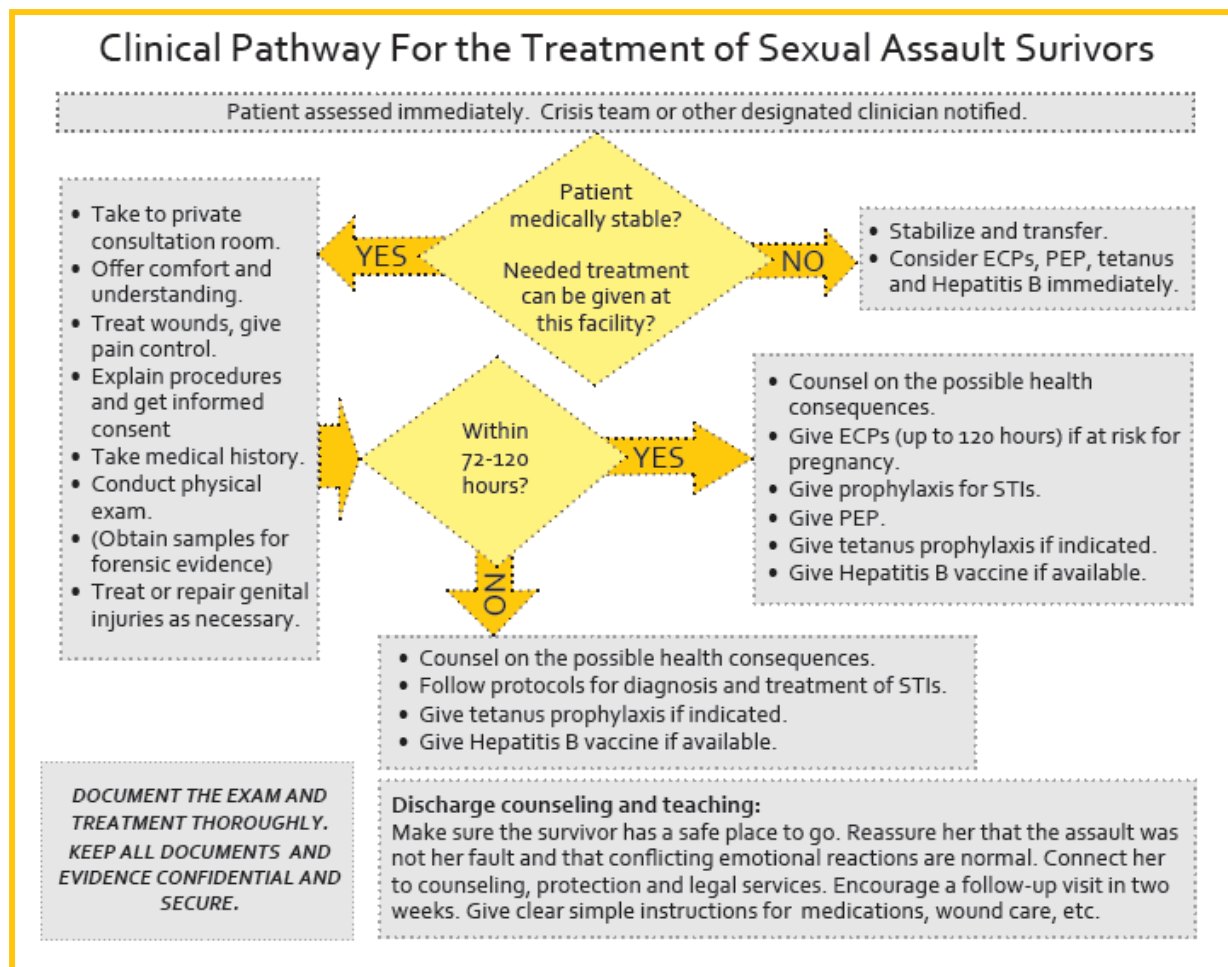
Mpango wa Majibu kwa Waathirika wa Ubakaji

Mbali na itifaki ya ndani ya nchi, labda jambo muhimu zaidi wafanyakazi wa afya wanaweza kufanya ni kujiandaa kwa ajili ya matibabu ya waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia. Kuna haja ya kuwafahamu wazi kwamba waathirika wote wa ubakaji wataonekana punde tu inapofanyika. Mtu mteule anapaswa kuwajibika kwa kuhakikisha kuwa kituo cha afya kimepangwa kupokea waathirika na kujibu kulingana na miongozo wakati wowote. Mpango zingine za kukabiliana na unyanyasaji wa kijinsia zinafaa ziwepo. Hii inaweza kuwa haiwezekani katika mipangilio yote, lakini katika kila hali, mtu binafsi aliyefundishwa na tayari anapaswa kuwa anapatikana wakati wote. Maelezo ya kuwasiliana na mtu huyo inapaswa kutumwa ambapo wafanyakazi wote wanaweza kuipata. Lazima kuwe na nafasi iliyowekwa na tayari kwa vifaa vya kutosha ili mahojiano na uchunguzi yaweze kufanywa bila kuhamisha mwathiriwa kutoka chumbani. Ni vyema kuwa na chumba tofauti kwa faragha zote, lakini eneo lililohifadhiwa linafaa kuwa mzuri pia viti kutosha.

Ni jukumu la kliniki ya afya ni kutoa huduma bora za afya na kuhakikisha kwamba mhudumu anapata huduma bora za kisheria na za kisaikolojia. Rasilimali bora zinaweza kupatikana kwa njia ya rufaa kwa shirika lingine. Rasilimali za ushauri na usaidizi wa kisheria zinapaswa kuwa tayari mapema na mfumo kuwekwa ili kuhakikisha mawasiliano mazuri na uratibu kati ya watoa huduma na ufuatiliaji sahihi. Hii inaweza kuhusisha mikutano ya mara kwa mara au ukaguzi wa kusimamia kesi. Hasa, ikizingatiwa kwa makini kunahitajika kupewa usalama wa waathirika wa ubakaji ambao hawana mahali salama pa kwenda.

Njia ya Kliniki na Orodha ya Usimamizi wa Kliniki

Njia ya kliniki ya kutibu waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia ni inawakilishwa na picha hii ya matibabu zinazopakikana kwa waathirika ambao huripoti kwa vituo vya afya dalili tofauti kwa nyakati mbalimbali zinazofuata tukio hilo. Ukurasa unaofuata inaonyesha hatua ambazo watoa huduma za afya wote

wanapaswa kufuata katika usimamizi wa waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia.

Orodha ya usimamizi wa kliniki imejumuishwa katika Usimamizi wa Kliniki ya Shirika la Afya kwa Waathirika pamoja na Kliniki ya Uzazi ya IRC kwa Waathirika. Orodha ya usimamizi wa kliniki ni pamoja na orodha ya rasilimali na vifaa muhimu, kama vile madawa, wafanyakazi, mazingira ya vituo vya afya, vifaa, na vifaa vingine.

HUDUMA KWA MGONJWA

Kupokea Tathmini ya Kwanza

Waathirika wanapaswa kutibiwa wakati wote kwa mujibu wa kanuni za heshima ya kibinadamu zilizoelezwa hapo juu, muhimu zaidi kuwa heshima, huruma, na siri. Wafanyakazi wote wa kituo hicho wanapaswa kufundishwa kujibu mara kwa mara kwa mtu yeyote ambaye anaripoti kubakwa au ambaye anaonekana kuwa ameteseka kutokana na aina yoyote ya unyanyasaji.

Wafanyakazi wanapaswa kuhamasishwa kuhusu mahitaji ya waathirika wote wa GBV na taarifa ya sera zilizotajwa katika itifaki iliyoanzishwa. Wengi huwaona waathirika wa ubakaji kwa aibu au unajisi au kwamba mtuhumiwa kwa shambulio hilo anahitaji kushughulikiwa, lakini inaweza kuchukua muda kukomesha. Ni lazima iwe wazi kuwa wafanyakazi wote wanatakiwa kutibu waathirika kwa huruma na heshima kulingana na itifaki.

Wasiwasi wa kwanza ni kwa ustawi wa kimwili wa waathirika. Mtu anayehitaji huduma ya dharura lazima mara moja apate kutibiwa. Suala hili, inapaswa kutolewa na matibabu ya baada ya ubakaji ambayo ni wakati nyeti, kama vile uzazi wa mpango wa dharura, kuzuia magonjwa ya ngono, na baada ya kuambukizwa kwa VVU/ UKIMWI.

Mara baada ya mwathirika kutambuliwa kuwa katika hali imara, anapaswa mara moja kupelekwa mahali pa faragha ambapo historia na uchunguzi unaweza kufanyika. Ikiwa mtu anayepokea mpokeaji hapo awali hana mafunzo maalum ya kutoa huduma ya kliniki kwa waathirikaji wa ubakaji, daktari aliyepewa mafunzo anapaswa kuambiwa na kuenda kwake mara moja. Mfanyakazi mwenye huruma anapaswa kukaa na mhudumu mpaka mtoa huduma aliyejifunza atakapokuja. Daktari wa kike ni bora awe na iwapo hapatikani, kiongozi wa kike lazima awepo wakati wa mtihani.

Watu wachache iwezekanavyo wanapaswa kushiriki katika mchakato. Wafanyakazi wanaompeleka kwenye chumba cha kushauriana binafsi wanapaswa kujitambulisha, kutoa uhakikisho na kuelezea kwa ufupi kwamba ataonwa na daktari aliyefundishwa ambaye atauliza maswali yake na kumchunguza. Wafanyakazi wanapaswa kujibu maswali yoyote ambayo anayo na kuifanya wazi kwamba mchakato wote ni kabisa kwa hiari.

Kupata Kibali na Historia

Mtoa huduma ambaye atafanya uchunguzi anapaswa kuchunguza utaratibu na mwathiriwa, na mzazi au mlezi ikiwa ni mdogo, kwa lugha anaweza kuelewa na kuomba idhini yake kwa historia, mtihani wa kimwili, na na kukusanya vipimo. Kwa watoto, inaweza kuwa na manufaa kutumia vinyago kabla ya kufanya mtihani halisi. Mwathiriwa anaweza kukataa sehemu yoyote ya mtihani aliyotaka; usiwahimize mtoto au mwathiriwa yeyote kufanya uchunguzi. Fomu ya ridhaa inapaswa kukamilika kwa wakati huu na saina ya mteja au vidole vya kidole.

Historia ya kina ni muhimu katika kutambua maeneo iwezekanavyo ya kuumia, ikiwa ni pamoja na majeruhi ya ndani, lakini mshindi hapaswi kulazimishwa kuzungumza. Si watu wote watakaotaka au wanaweza kuzungumza kuhusu shambulio hilo. Watoa huduma wanapaswa kusikiliza na kurekodi hadithi kwa maneno ya mwathiriwa. Watoa huduma pia wanafa kuhakikishia kwamba hakuna chochote anachosema kitakachosemwa kwa umma bila ruhusa kutolewa, kwa mfano ikiwa anachukua hatua za kisheria. Watoa huduma wanapaswa kuuliza maswali ya kufafanua kama lazima baada ya mwathiriwa kumaliza kuhadithi.

Historia inapaswa kuwa na sehemu zifuatazo:

- Maelezo ya tukio (wakati, wapi, kutumia au tishio la vurugu au silaha, kupenya)
- Mwathirika huyo alimjua mhalifu hapo awali? . Mahali pake hujulikana?
- Nini mwathiriwa alifanya baada ya tukio hilo (kuogelea, kubadilisha nguo, kukimbia, kusafisha meno, na kadhalika)
- Historia ya hedhi / kuamua hali ya mimba / hatari
- Dawa, , matatizo ya afya yaliyopo
- Hali ya chanjo (tetanasi, Hepatitis B)

- Hali ya ukimwi (ikiwa inajulikana)

Ukaguzi wa kimwili

Hata baada ya mwathiriwa kukubali mtihani, mtoa huduma lazima aeleze kila hatua wakati akienda kumpa mteja nafasi ya kuuliza maswali. Uchunguzi haupaswi kuwa haraka na waathirika hawapaswi kuulizwa kufunua kabisa.

Kabla ya uchunguzi wa kina zaidi wa kimwili, mtoa huduma anatakiwa kuchunguza na kurekodi hali ya jumla ya waathirika na kuzingatia hali yake ya akili na kihisia. Mitihani inapaswa kuanza kwa ishara muhimu, ikiwa ni pamoja na kiwango cha pigo na shinikizo la damu; hii itakuwa kawaida na inaweza kusaidia kuzuia wasiwasi wa mgonjwa. Huduma maalum inapaswa kutumika kwa mtihani wa kijinsia na sehemu nyeti. Mtihani wa sehemu nyeti unapaswa kufanyika tu kama inavyoonyeshwa; kwa mfano, ikiwa kuna damu ya uke, kutokwa, au kuambukizwa, mimba, au kama ushahidi wa uangali unakusanywa.

Uchunguzi

Mara nyingi, hakuna maabara au uchunguzi wa uchunguzi utahitajika. Majeruhi na dalili zinapaswa kuchunguzwa kama ambavyo zingekuwa katika kesi nyingine yoyote, wakati wa kuhifadhi faragha na siri. Kama washauri wataalam wanapatikana, mtihani wa VVU unaweza kutolewa. Hata hivyo, matokeo mazuri yangewakilisha maambukizi ya VVU kabla na kutokuwepo kwa mtihani wa VVU haipaswi kamwe kuzuia mtoa huduma kutopeana PEP. Vile vile ni kweli kwa ajili ya kupima mimba, ambayo itaonyesha tu mimba iliyopo kabla. Mtihani wa mimba mzuri utaondoa haja ya dawa za uzazi wa dharura (ECP) na kuathiri uchaguzi wa dawa zilizowekwa.

Uchunguzi unaweza kuhusisha zifuatazo:

- Urinalysis kwa dalili za mkojo
- Upimaji wa ujauzito
- Uchunguzi wa damu kupima kaswende na / au VVU
- X-rays kwa majeraha

Kuchora Matibabu

Matibabu maalum ya tiba itategemea itifaki, upatikanaji wa dawa, kuenea kwa magonjwa katika watu na mazingira ya mgonjwa. Kumbuka kwamba hakuna sababu ya kuzuia matibabu yoyote kwa watoto, ingawa baadhi ya dozi zinahitajika kubadilishwa kulingana na uzito.

Waathirika walioonekana ndani ya masaa 72 ambao wamepatwa kwa hali ya kupenya wakati wa ngono wanapaswa kutolewa PEP kwa ajili ya VVU na kupumua dhidi ya magonjwa ya zinaa ya kawaida, kama vile kaswende, gonorrhea na Chlamydia. Kulingana na mazingira, metronidazole ni ya kutibu trichomoniasis na chanjo ya Hepatitis B pia inaweza kutolewa. Chanjo ya Hepatitis B inafaa hadi wiki mbili baada ya kufidhiliwa.

Upimaji wa VVU sio lazima kabla ya kuagiza PEP na mwathirika ambaye hawezi au hapendi kupimwa inapaswa bado apewe PEP ikiwa inafaa. Hata hivyo, kwa waathirika ambao wana VVU, hakuna faida kutokana na kutumia PEP. Waathirika wa VVU wanapaswa kupewa habari za ushauri na rufaa kama vile mtu mwingine yeyote aliye na VVU.

ECP inaweza kuwa na ufanisi hadi masaa 120 au siku 5 baada ya tukio, lakini ni bora zaidi ikiwa imepewa mapema. Mpango wa progesini tu wa ECP una madhara machache zaidi. Ikiwa progesini pekee haipatikani, dawa za kuzuia uzazi za mdomo zilizo na estrojini zote na progesini inaweza kutumika. Mtihani wa ujauzito hauhitajiki kabla ya kugawa ECP.

Waathirika walio na majeraha ya wazi wanapaswa kupewa tetanasi toxoid ikiwa kuna shaka yoyote kuhusu hali yao ya chanjo. Ikiwa hawajapewa chanjo, wanapaswa kushauriwa kumalizia kwa jumla ya dozi mbili.

Hati ya Matibabu

Jitihada za haki na kupambana na uvunjaji wa sharia bila kujali haipaswi kuunda vikwazo kwa huduma nyingine za kuokoa maisha.

Huduma ya matibabu ya waathirika wa ubakaji ni pamoja na kuandaa hati ya matibabu. Hii ni sheria katika nchi nyingi na fomu zinapaswa kupatikana kutoka kwa mamlaka za kisheria za mitaa. Hati ya matibabu ni cheti cha uthibitisho na mara nyingi ni ushahidi pekee unaopatikana kutetea tukio la unyanyasaji wa kijinsia, isipokuwa hadithi ya mwathirika. Ni jukumu la mtoa huduma ya afya duniani mtoa huduma ya afya inachunguza waathirika ili kuthibitisha hati hiyo imekamiliwa na inachukuliwa kwa siri. Mtoa huduma ya afya anapaswa kutoa nakala moja kwa waathirika na kuweka nakala moja ndani ya faili ya waathirika, ili waweze kuthibitisha uhalali wa hati iliyotolewa na mwathirika katika mahakama ikiwa inahitajika. Msaidizi ana haki pekee ya kuamua kama na wakati wa kutumia hati hii.

Katika baadhi ya nchi, watoa huduma za afya na wengine wameweka kipaumbele utoaji wa cheti cha matibabu kabla ya utoaji wa huduma za afya bora. Katika nchi hizi, waathirika wanaweza kuhitajika kutoa ripoti kwa polisi kupata cheti cha matibabu kabla ya kupata huduma za afya. Hii inazuia wanawake na wasichana shirika la afya ulimwenguni wanataka tu kupata huduma za afya kutoka kwa kupata huduma za afya na msaada.

Utoaji wa Habari

Mwathirika anapaswa kufahamu habari gani itatolewa na kwa nani. Taarifa isiyojulikana kuhusu eneo na asili ya mashambulizi inaweza kupitishwa kwa watumishi wa ulinzi ili waweze kuchukua hatua ili kuzuia mashambulizi ya baadaye dhidi ya wengine. Taarifa yoyote ambayo inaweza kutumika kutambua waathirika inaweza tu kutolewa na idhini yake. Itifaki ya IRC kuhusu usimamizi wa kliniki ya ubakaji ni pamoja na sampuli ya fomu ya "kutolewa kwa habari".

Kumbuka, habari zilizokusanywa ni za mteja, si kwa mtoa huduma. Ni kwa mteja kuamua wakati, wapi na jinsi habari kuhusu taarifa yoyote inapaswa kutolewa au kushirikiana. Anapaswa kuelewa kikamilifu na kwa hiari kukubaliana kushiriki habari na, ili kutoa ridhaa ya ujuzi, lazima:

- Kuwa na habari zote kuhusu makubaliano na matokeo yake;
- Kuwa zaidi ya miaka 18;
- Kuwa na akili ya kuelewa makubaliano na matokeo;
- Kuwa na nguvu sawa katika uhusiano.

Ikiwa yeye hataki kushiriki habari yoyote kuhusu kesi yake na mtu yeyote, huenda usishiriki maelezo yake.

Ushauri na Ufuatiliaji wa Mgonjwa

Mbali na kupokea habari kuhusu matibabu yake, mwathiriwa pia atahitaji kusikia ujumbe mwingine muhimu na mwenye huruma na lazima ahisi kwamba anaaminika na kusaidiwa. Mtu ambaye ameshambuliwa tu anaweza kushindwa kuelewa kila kitu alichoaambiwa, lakini njia ya utulivu, kauli rahisi na kurudia itasaidia.

KUKUSANYA USHAHIDI WA MAHAKAMA

Ushahidi wa mahakama unaweza kukusanywa ili kusaidia waathirika kufuata agizo la kisheria ikiwa anataka na ikiwa inawezekana. Mteja anaweza kuchagua kuwa na ushahidi uliokusanywa. Kuheshimu uchaguzi wake.

Wafanyakazi wenye afya tu wenye ujuzi na wa mafunzo wanapaswa kukusanya ushahidi na baada ya kupitiwa kwa sheria na taratibu zinazofaa za mitaa. Katika nchi nyingi madaktari waliosajiliwa wanaruhusiwa kushuhudia mahakamani.

Kabla ya kukusanya ushahidi wa mahakama, wafanyakazi wa afya wanapaswa kuamua kama ushahidi wa uhalali unaweza kuhifadhiwa salama, na kama polisi na mamlaka za mitaa wanaweza kufanya vipimo husika. Taarifa ambayo haiwezi kusindika au ambayo haitatumiwa haipaswi kukusanywa.

GBV NA AFYA: NANI ANAFANYA NINI?

Ni wajibu wa mwisho wa watendaji wa afya kuhakikisha kwamba wafanyakazi wa afya wanatoa mafunzo katika vituo vya afya na vina vifaa vya kutoa huduma kwa waathirika. Hii ni pamoja na kuwa na usimamizi wa kliniki wa itifaki ya ubakaji mahali. Sio jukumu la timu ya GBV.

Ni jukumu la wafanyakazi wa GBV kutoa msaada kwa watendaji wa afya katika kuhamasisha wafanyakazi wa matibabu na mashirika yasiyo ya matibabu kwa mahitaji ya waathirika, na kukuza huduma za huruma. Wafanyakazi wa GBV pia huwezesha uratibu na sekta za afya na sekta nyingine ili kuhakikisha waathirika wanapata huduma zote zinazohitajika. Wafanyakazi wa GBV hawapati huduma za afya za moja kwa moja, kununulia au kutoa madawa, au kusimamia wafanyakazi wa afya.

Wafanya kazi wote wa GBV na timu za afya wanapaswa kuungana katika ujumbe kuhusu athari mbaya ya afya ya unyanyasaji wa kijinsia katika kufikia jamii. Hii ni pamoja na kufanya kazi na wafanyakazi wa afya za mitaa kutoa prophylaxis una viongozi wa jamii ili kuwajulisha jamii kuhusu uharakishaji na utaratibu wa kutaja waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia.

Watoa huduma za afya wanapaswa kuelewa kwamba sio wajibu wao kuamua kama mtu amebakwa. **Hiyo ni uamuzi wa kisheria.**

WAHUDUMU WA AFAYI

- Kutoa huduma bora za afya
- Kundika maelezo ya historia, uchunguzi wa kimwili, na habari zingine zinazofaa
- Kukusanya ushahidi wowote wa halali ambao unaweza kuhitajika katika hatua inayofuata ya kisheria (kwa idhini ya mgonjwa)

WAFANYAKAZI WA GBV

- Kutetea kuhakikisha majibu ya kutosha ya afya yamepatikana
- Kutoa msaada wa kiufundi, kama inavyohitajika, ikiwa ni pamoja na mafunzo kuhusu msaada wa kisaikolojia na huduma kwa waathirika
- Kazini na timu ya afya ili kuhakikisha kufuatilia na kufungua kesi

WATENDAJI WOTE WA AFYA NA WATENDAJI WA GBV

- Kazi na jamii kuongeza uelewano kuhusu upatikanaji wa huduma
- Hakikisha mbinu za kukusanya takwimu zimewekwa, salama, na sahihi

KUTAFAKARI KIBINAFSI: HII INAMAANISHA NINI KWANGU?

Kuchukua muda kutafakari na kujibu maswali yafuatayo.

Je, shirika langu tayari linawasiliana na mifumo ya huduma za afya kwa namna fulani? Ikiwa ndio, na wezaje kuhakikisha kuwa huduma zangu ziko ndani ya muktadha wa dharura?

Ikiwa hapana, je, ni jukumu langu kuhusiana na huduma za afya (kwa mfano ninaweza kutuwa kituo cha kuingilia / mawasiliano, au kushiriki taarifa muhimu kwa jamii, kufanya kazi pamoja na mashirika ya afya au mashirika, na kadhalika)?

. Kuna hatari yoyote kwangu kama mtu binafsi na / au kwa shirika langu kwa kuchukua hatua hizi? Ninawezaje kuwadhibiti?

Vidokezo & Tafakari

Maswali Tata

KIKAO CHA9: MIFUMO YA RUFAA

Malengo ya Mafunzo:

- Kuchunguza mifumo tofauti ya mifumo ya rufaa.
- Jadili umuhimu wa mifumo ya uhamisho katika mazingira ya dharura.

Waathirika wa GBV wana mahitaji mengi, na ufanisi kati ya watoa huduma ni muhimu ili kufikia mahitaji hayo. Watendaji wa GBV wanaweza kujadili haja ya kuboresha uratibu kwenye viwango maalum vya tovuti lakini wengi wanashindwa kufikiria kwa njia bora sana za kufanya hivyo. Mfumo wa kusimamia kesi na mifumo maalum ya rufaa ni njia muhimu za kuratibu utoaji wa huduma na kuwezesha upatikanaji wa huduma kwa waathirika. Ushauri wa utoaji wa huduma unatofautiana kutoka kwa tovuti hadi kwenye tovuti, kulingana na watendaji ambao wanapo na ufahamu wao wa mfumo wa rufaa unapaswa kuangalia kama. Katika moduli hii, tutaangalia mifano mbalimbali ya uhamisho, na kuchunguza mambo muhimu ili kutekeleza kwa ufanisi mfumo wa rufaa kwa waathirika wakati wa mapema ya vitawa kibinadamu.

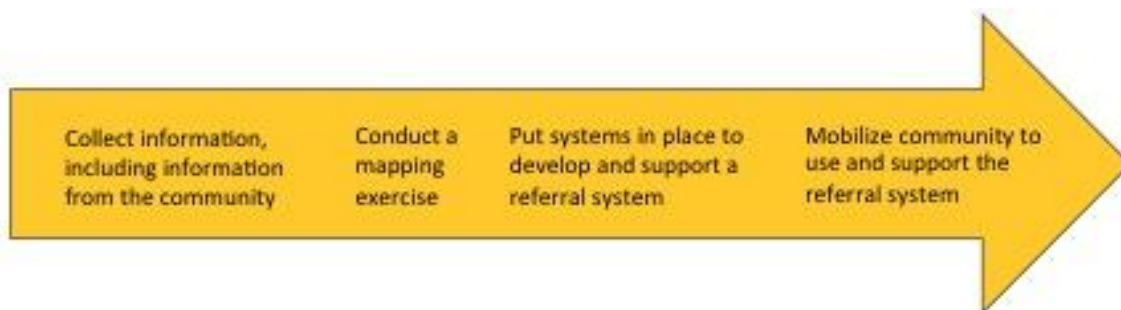
Bila kujali idadi ya kesi zinazoripotiwa, watendaji wa GBV wanapaswa kuanzisha mifumo ya uhamisho wa kazi. Mifumo ya rufaa ya GBV inalenga kuboresha upatikanaji wa huduma kwa ubora kwa waathirika wa GBV. Katika dharura na wakati wa huduma ambazo bado hazipatikani au zinaanza, kuanzisha mfumo wa uhamisho wa kazi ni muhimu na inaweza kusaidia waathirika kujadili huduma zinazoweza kukidhi mahitaji yao mbalimbali. Lengo la mifumo ya uhamisho sio kuongeza idadi ya kesi zinazojulikana lakini kuboresha ubora na ufanisi wa huduma zilizopatikana.

Shirika la kuratibu la kuongoza linawajibika kuhakikisha kuwa mfumo wa uhamisho hufanya kazi. Hii ina maana ya kuanzisha na kusaidia viungo kati ya watoa huduma, ratiba ya mikutano ya mara kwa mara ili kujadili matatizo yoyote na mfumo, na kuendeleza na kuboresha fomu za rufaa na saraka ya watoa huduma wa huduma zilizopo, pamoja na pembejeo kutoka kwa watoa huduma wote wanaohusika. Shirika la kuratibu la kwanza linapaswa kujitolea rasilimali za kutosha za binadamu kusimamia mfumo wa

rufaa. Katika hali ya dharura, jukumu la kuratibu mifumo ya rufaa ya tovuti inaweza kudhaniwa na shirika lisilo la utoaji huduma (k.m. shirika la Umoja wa Mataifa), au NGO isiyo ya kimataifa ambapo mashirika haya ya Umoja wa Mataifa hayafanyi kazi au kuwasilisha.

HATUA ZA KUENDELEZA MFUMO WA RUFAA⁷

Hatua nne za kuanzisha mtandao wa uhamisho wa kazi ni:

1. Kukusanya taarifa kuhusu huduma zinazopatikana katika jamii; hii inaweza kufanyika kama sehemu ya tathmini ya haraka au ya awali;
2. Kufanya ramani ya huduma hizi zilizopo, ikiwa ni pamoja na wapi huduma zinapatikana na ni nani anayewapa;
3. Kuanzisha mfumo wa kuhakikisha kuwa watoa huduma wanaweza kuhakikisha wateja kwa usaidizi wa ziada zaidi ya uwezo wao;
4. Shirikisha jamii kutumia na kusaidia mfumo wa rufaa.

Wakati wa tathmini ya haraka, wafanyakazi wa GBV wanapaswa kukutana na jamii ili kutambua wapi na jinsi wanawake na wasichana wanapata msaada na kutambua vikwazo muhimu vya kupata huduma za ubora, hasa katika vituo vya afya vya mitaa. Kutumia habari hii, wafanyakazi wa GBV lazima wapate huduma zilizopo. Hii inamaanisha kutambua watendaji kutoa huduma zinazohusiana na GBV, ikiwa ni pamoja na huduma ya ubakaji baada ya ubakaji, ushauri au msaada wa msingi wa kihisia, na huduma nyingine za afya na kijamii. Huduma hizi zinaweza kutolewa na NGOs za kimataifa au za kitaifa, miundo ya serikali au watendaji wa jamii, kama wahudumu wa jadi. Katika kupangilia huduma hizi, wafanyakazi wa GBV wanapaswa kuhakikisha kuwa huduma zinazotolewa ni za ubora na waliohifadhiwa. Kwa mfano, wakati jamii nyingi zinaweza kutaja kesi za GBV kwa wahudumu wa jadi wa jadi kwa ajili ya huduma za matibabu, wafanyakazi wa GBV wanapaswa kuthibitisha ubora wa msaada huu na kuhakikisha kuwa inaweka kipaumbele ustawi na usalama wa waathirika kabla ya kuwaingiza katika mfumo wowote wa uhamisho.

⁷Adapted from Family Health International, "Establishing Referral Networks for Comprehensive HIV Care in Low-Resource Settings."

Kuanzisha mfumo wa uhamisho wa kazi unahitaji hatua zifuatazo:

- Kutambua shirika la kuratibu la kuongoza na vitu muhimu katika kila shirika la utoaji huduma katika mfumo
 - Kukubaliana kuhusu majukumu na majukumu ya kila chombo katika mtandao
 - Kuhamasisha wafanyakazi katika mashirika ya utoaji huduma katika mtandao
 - Kukubaliana kuhusu miongozo ya kudumisha siri na kushirikiana siri katika mfumo wa rufaa
 - Kuanzisha utaratibu uliokubaliana wa kurejea na nyaraka za mchakato wa rufaa
 - Mafunzo ya wafanyakazi wote husika kuhusu mfumo wa rufaa, taratibu na zana na kusambaza zana hizi.
 - Kuanzisha mfumo wa kutoa maoni ya kawaida na kuchambua ufanisi wa utaratibu
-

Mara baada ya mfumo wa rejea ya kazi imara, watendaji wa GBV wanapaswa kuhamasisha wanajamii kutumia na kusaidia mfumo. Wanachama wote wa jamii na wahudumu wa huduma wanapaswa kujitambua na mfumo wa uhamisho na ujuzi kuhusu huduma zinazotolewa na muigizaji yeyote anayemtaja aliyeokoka. Mfumo wa uhamisho unapaswa kuandikwa na kutafsiriwa kwa lugha za mitaa na kuwa na picha ya watoto-kirafiki ikiwa inawezekana-na rahisi kuelewa. Taarifa kuhusu mfumo wa rufaa inapaswa kuwasambazwa katika jamii ili watu wengi iwezekanavyo wawe na ufahamu wa mchakato. Watendaji wa GBV wanapaswa kufanya shughuli za uhamasishaji wa jamii na uendelezaji na utambuzi wa

umma ili kujenga mahitaji ya huduma na kutafuta msaada wa viongozi wa mitaa kutumia ushawishi wao ili kuongeza msaada wa jamii kwa mfumo wa rufaa.

Tunajuaje kuwa Inafanya kazi?

Mifumo ya uhamisho inapaswa kuwezesha upatikanaji wa huduma kwa waathirika wakati huo huo, wakati huo huo usiri unahifadhiwa wakati wote. Mambo muhimu ambayo kuboresha utendaji wa mfumo wa rufaa ni pamoja na:

- Watoa huduma hupatikana ili kufikia mahitaji ya wahudumu wa haraka na mpango unapo kwa ajili ya hatua ya kutatuamapungufu yoyote katika utoaji wa huduma katika mfumo
- Shirika linatambuliwa kama mwili kuu wa kuratibu kwa mtandao
- Kila shirika la utoaji wa huduma katika mfumo lina wafanyakazi ambao wamejitolea kuhakikisha kuwa waathirika wanaojulikana kwa matibabu hupokea huduma ya wakati na sahihi
- Watoa huduma katika mfumo wa rufaa hukutana mara kwa mara
- Saraka ya huduma na mashirika ndani ya eneo lililofafanuliwa ipo

Fomu ya rufaa ya usawa inatumika kati ya mashirika yote ya utoaji huduma katika mtandao

- Kuhamisha miongoni mwa mashirika katika mfumo huu ni traceable na matokeo yao kufuatiliwa
- Marejeleo yameandaliwa katika vituo vyote vya kurejelea na kupokea na mashirika ya kuomba wanapokea maoni wakati waathirika wanapata huduma
- Mapungufu katika huduma yanaweza kutambuliwa na hatua zinaweza kuchukuliwa ili kutatuamapungufu

Ufuatiliaji & Kupima Mtandao wa Rufaa

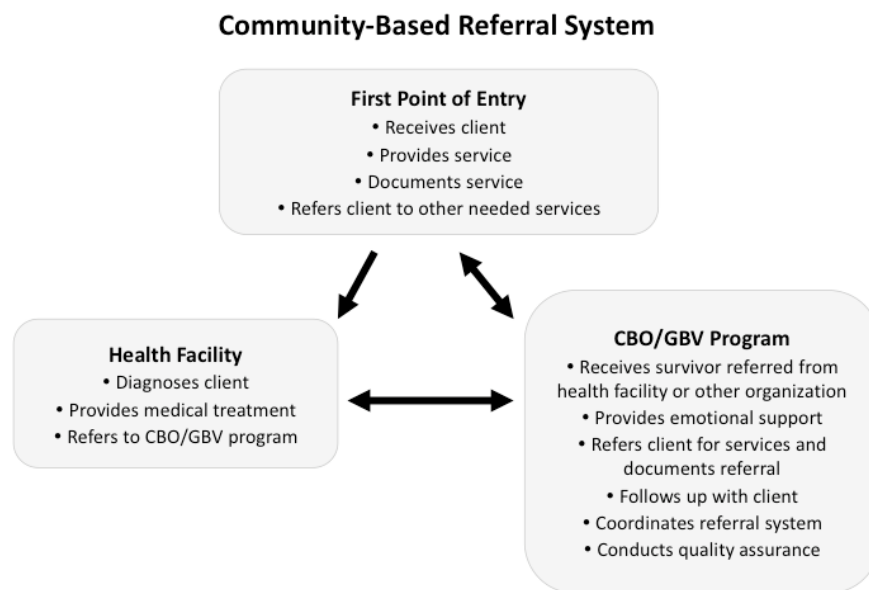
- Watendaji wanapaswa kuendeleza utaratibu wa kufuatilia na kutathmini vitendo vya majibu na ufanisi wa mifumo ya taarifa na uhamisho. Ufuatiliaji wa mtandao wa rufaa ni muhimu ili kuhakikisha kuwa hufanya kazi kikamilifu na mahitaji yanapatikana.
 - Baadhi ya mifano ya viashiria vya kufuatilia ufanisi wa mifumo ya rufaa ni pamoja na:
 - Idadi ya uhamisho uliofanywa
 - Idadi ya rufaa iliyotolewa kwa huduma
 - Idadi au asilimia ya huduma za rufaa zimekamilishwa
 - Idadi au asilimia ya wateja ambao waliripoti mahitaji yao yalikutana
 - Idadi ya uhamisho wa kufuatilia uliofanywa
-

- Idadi au asilimia ya wateja ambao wanasema kuridhika na mchakato wa kurejea
- Mipangilio ya uhamisho inapaswa kuundwa ili kuruhusu njia za ufuatiliaji thabiti, zilizosimamiwa. Hii inajumuisha kuendeleza na kutekeleza zana maalum zinazosaidia kuwezesha utoaji wa huduma bora kwa njia ya mchakato wa rufaa, kama saraka ya huduma, fomu ya rufaa, fomu za kufuatilia mteja na madaftari ya rufaa.

MIFANO YA MIFUMO YA RUFAA

MFUMO WA RUFAA WA JAMII

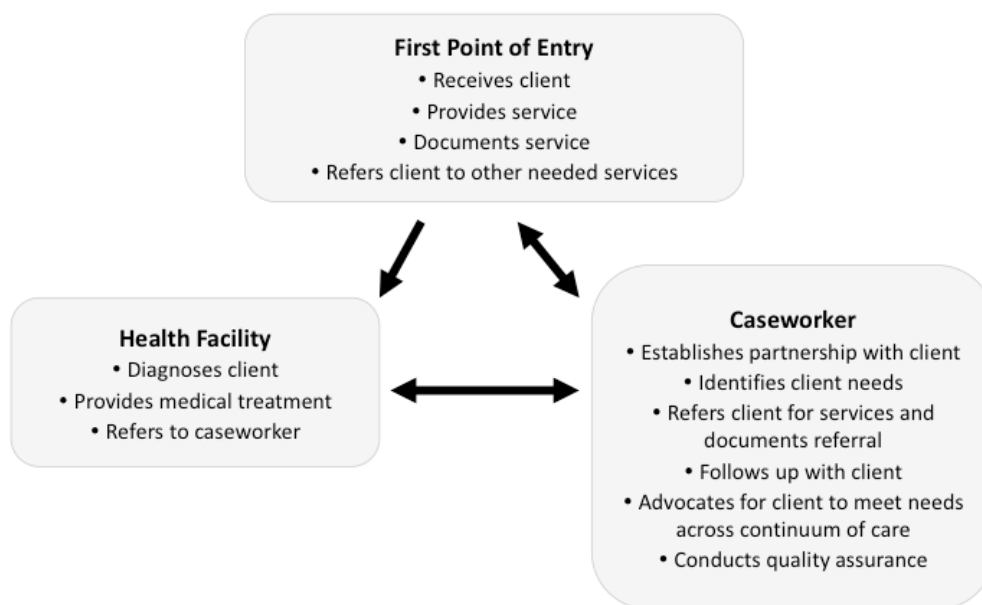
Katika mipangilio fulani, inawezekana na inafaa zaidi kuwa na vikundi vya wanawake hutumikia kama taasisi kuu ya kuratibu ya mfumo wa rufaa. Wafanyakazi wanaweza kujitolea kujitolea kutoka kwa makundi ya wanawake ili waweze kuwa sehemu za kujitolea za kisaikolojia za kujitolea. Hatua hizi za msingi zinatambua huduma zinazopatikana katika jamii, jinsi ya kufikia huduma hizi na wakati waathirika wanapaswa kupata huduma hizi, ili kupata huduma bora ya ubora iwezekanavyo.

MIFUMO YA RUFAA YA KUSIMAMIA KESI

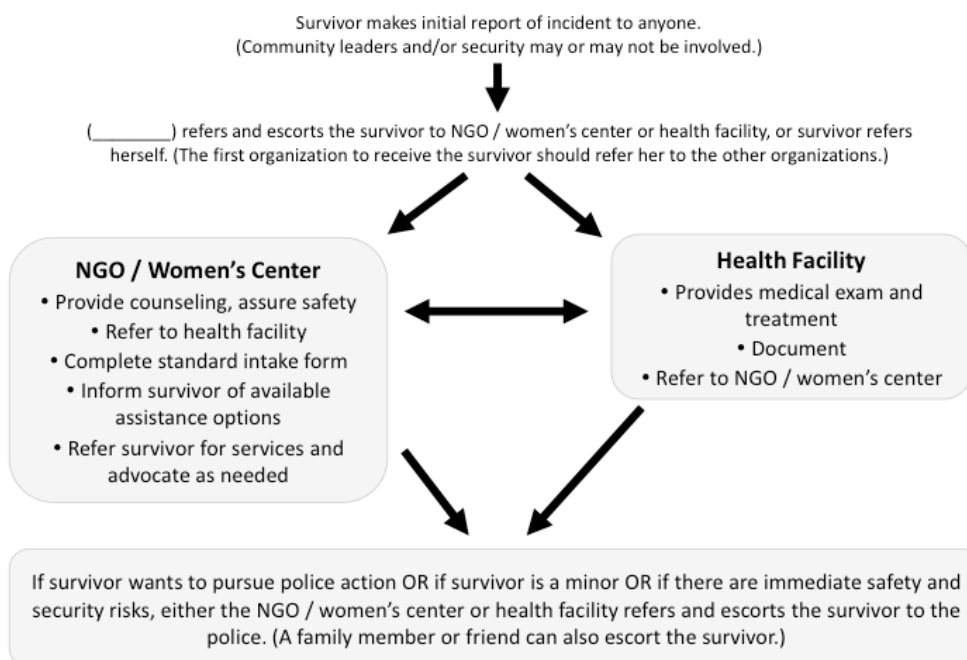
Ambapo huduma za kusimamia kesi zipo, wafanyakazi wa kazi wanafanya kazi na waathirika kuendeleza mpango wa msaada wa haraka na kuhakikisha kuwa wanapata huduma. Wafanyakazi wanafanya jukumu la utetezi ili kuhakikisha waathirika wanapata huduma zinazohitajika, kufuatilia utoaji wa huduma na kufuatilia na waathirika katika mchakato huo. Mfumo wa rufaa wa kusimamia kesi unawawezesha waathirika kuwa washiriki washiriki katika kufafanua mahitaji yao na kuamua ni chaguo gani zinazofaa kufikia mahitaji hayo.

Case Management Referral System

Mifano zote hizi zina sifa zao; Wafanyakazi wa GBV wanapaswa kuelewa jinsi wanavyofanya tafsiri katika mipangilio ya dharura ambapo watendaji wa kibinadamu wanajaribu kuratibu kutatuamahitaji ya haraka ya waathirika. Kwenye ukurasa unaofuata ni ripoti ya tukio na rejea ya kiwango cha uhamisho iliyoandaliwa na UNHCR na ilivyoelezwa ndani ya Miongozo ya GBV ya GBV.

Response & Referral System

Wakati mfano huu ni muhimu, huenda hauwezekani katika mazingira ya dharura. Ni muhimu kukumbuka daima - hasa katika majibu ya papo hapo na awamu ya kuanza ya mpango wa GBV - mifumo ya uhamisho lazima ionekane kutokana na mtazamo wa majibu na sio mtazamo wa taarifa za tukio pekee.

KUTAFAKARI KWA KIBINAFSI: HII INAMAANISHA NINI KWANGU?

Kuchukua muda kutafakari na kujibu maswali yafuatayo.

Je, shirika langu tayari linawasiliana na mfumo wa rufaa wa GBV kwa namna yoyote?

. Mabadiliko haya yangekuwaje kwa dharura? Naweza kuwa hatua ya kiingilio? Naweza kutoa taarifa kwa waathirika? Lazima nipate kujihusisha na mashirika mengine ?

. Kuna hatari yoyote kwangu kama mtu binafsi na / au kwa shirika langu kwa kuchukua hatua hizi? Ninawezaje kuwadhibiti?

Vidokezo & Tafakari

Maswali tata

KIKAO CHA10: UFIKIAJI WA JAMII

Malengo ya Mafunzo:

- Jadili ujumbe muhimu na mifumo ya ufikiaji wakati unapotambua jamii kuhusu GBV wakati wa dharura ya dharura.

MALENGO YA KUFIKIA JAMII

Katika hali ya dharura, ushirikiano wa habari za jamii sio kuhusu kubadilisha kanuni za jamii au kuzuia vurugu zaidi duniani kote. Kushirikiana kwa habari katika muktadha huu ni kuhusu kuhakikisha upatikanaji wa huduma haraka na kwa usalama iwezekanavyo, na kupunguza hatari ambazo wanawake na wasichana wanakabiliwa nazo.

MADA MUHIMU

Uhasama wa kijinsia - Wakati wa dharura ya dharura, unyanyasaji wa kijinsia huelezewa zaidi na ina uwezo mkubwa wa msaada wa kuokoa maisha hasa ikiwa wanaweza kupata kliniki ya afya ambako wafanyakazi wamefundishwa katika huduma ya kliniki ya unyanyasaji wa kijinsia ndani ya muhimu dirisha.

Upatikanaji wa huduma (hasa huduma za afya za kuokoa maisha) - Wokovu wanahitaji kujua wapi kupata msaada. Huduma - hususan huduma za afya - ni za muda na tunataka waathirika kupata huduma nzuri zaidi ya huduma wanazoweza.

Shughuli ambazo zinaweza kusaidia kupunguza hatari za wanawake na wasichana - Kuwapa njia ambazo jamii inaweza kuhamasisha na kuzuia hatari kwa GBV

MBINU

Nini njia mbalimbali za ufikiaji wa jamii ambazo umetumia katika kazi yako?

- Kampeni za Misa
- Wafanyakazi wa sauti za sauti
- Usambazaji wa vifaa vya BCC - bango, vipeperushi, redio, mabango
- Shida za theatre
- Mafunzo / warsha (watu 15-30)
- Mikutano (watu 15-50)
- Majadiliano ya Vikundi Vidogo - mazungumzo ya chai, majadiliano ya kahawa (watu 5-10)
- Mlango kwa mlango (mazungumzo ya moja kwa moja, watu 1-3)
- Mazungumzo ya haraka

Je, ni njia gani inayofikia njia ambazo zinawezekana kutumika wakati wa mwanzo wa dharura?

- Wafanyakazi wa sauti za sauti
- Usambazaji wa vifaa vya BCC - bango, vipeperushi, redio, mabango
- Mikutano (watu 15-50)
- Majadiliano Makundi Machache Machache (watu 5-10)

UJUMBE SAHIHI

Yafuatayo ni sifa muhimu kwa ujumbe ambao utafanya ujumbe wa ufikiaji wa jamii uelewe vizuri zaidi na ufanisi zaidi:

- Futa - kuweka maneno na maana ya ujumbe rahisi, na ufanye picha kubwa, rahisi, na kiutamaduni zinazofaa
- Mwelekeo wa hatua - ujumbe unasaidia jamii / wanawake na wasichana / waathirika kujua nini cha kufanya ili kusaidia wenyewe
- Maalum - maelezo ni mafundisho.
- Chanya - kuonyesha hatua nzuri na mtazamo. Usifanye au usifanye. Maonyesho mabaya hayafanyi kazi; watu mara chache wanajiona kuwa shida, na hakuna mtu anapenda kuhubiriwa. Badala yake, mfano wa tabia nzuri ambazo wanaweza kufuata.
- Hasa, picha za vurugu hazipaswi kutumiwa katika ujumbe wa mawasiliano ya jamii. Kutumia picha za vurugu kunaweza kuimarisha vurugu badala ya kuwaonyesha watu kile ambacho hawataki kufanya, na pia inaweza kusababisha kumbukumbu mbaya au za kutisha kwa waathirika.
- Ujumbe unapaswa kuundwa ili kufikia watu wengi iwezekanavyo. Kuzingatia kiwango cha jumla cha kusoma na kuandika.
- Usalama ni kipengele muhimu cha kuzingatia katika kubuni ujumbe na njia za kuhamasisha jamii / ufahamu. Katika baadhi ya matukio, inaweza kuwa salama kutatua ujumbe wako ili kuzungumza na makundi madogo ya wanawake badala ya kufanya kampeni za jamii za ufahamu wa jamii. Katika hali nyingine, kinyume inaweza kuwa kweli. Utazungumzia hili na timu za wafanyakazi na wanawake na wasichana ili kuhakikisha hakuna hatari za ziada zinazoundwa.

Ikiwa iwezekanavyo, jitayarishe ujumbe, unaelezea au templates kwa kazi ya kufikia jamii kabla ya mgogoro. Hizi zinaweza kubadilishwa kama vitahutokea, lakini mchakato utakuwa mfupi na usio na muda. Ingawa ni bora kuwa na picha ambazo ni za kiutamaduni sawa na jamii, wakati wa awamu ya dharura ni sawa kutumia picha zinazopa taarifa sahihi hata kama haziwakilishi hasa jamii iliyoathiriwa (kuweka akaunti ya mikondo mikubwa ya utamadun). Wakati hali ya dharura imethibitisha na una wakati mwingi wa kufanya uwakilishi sahihi wa jamii, utakuwa na muda wa kuboresha ujumbe; hata hivyo, wakati wa awamu ya papo hapo ni bora kuhakikisha taarifa njema inashirikiwa hata ikiwa haionekani sahihi.

KUZINGATIA KUFIKIA JAMII

Wafanyakazi na wasimamizi wanapaswa kuwa na wasiwasi kuhusu nini wakati wa kueneza kuhusu GBV?

- Usalama (wa wanawake na wasichana, na wa wafanyakazi):
 - o Wakati unyanyasaji wa kijinsia hutumiwa kama silaha ya kuwadhalilisha watu, wanajeshi hawawezi kukubali majadiliano kuhusu GBV.
 - o Wasiliana na wanawake na wasichana ili kujua ni salama
 - o Watu hupoteza uaminifu wakati wa migogoro, na familia hazithamini kama mwanamke anazungumza na mgeni, hasa kama wanaume. Kuzungumza na mgeni wakati mwingine kunaweza kusababisha ufungwa au unyanyasaji wa kimwili.
- Tabia za kitamaduni kuelekea aina tofauti za GBV
- Kuheshimu wakati wa watu - wanawake na wasichana (hususani wanawake wanaoongozwa na wanawake) wanaweza kuwa na shughuli nyingi za kukutana na kwenda kutafuta habari au kujiunga na mikutano ya habari.

- Ni muhimu sana kuwa makini na aina ya ujumbe ambao hutumiwa. Epuka ujumbe ambao unaweka lawama - hata kwa njia iliyosababishwa au iliyofichwa - kwa wanawake na wasichana kwa vurugu wanayopata.

KUTAFAKARI KIBINAFSI: HII INAMAANISHA NINI KWANGU?

Kuchukua muda kutafakari na kujibu maswali yafuatayo.

Je, shirika langu tayari linashirikisha habari kuhusu huduma za GBV au kupunguza hatari? Ikiwa ndio, tutahitaji kubadilisha na ujumbe wetu au mbinu katika mazingira ya mgogoro?

Kuna hatari yoyote kwangu kama mtu binafsi na / au kwa shirika langu kwa kufanya hivyo? Ninawezaje kuwadhibiti?

Vidokezo & Tafakari

Maswali tata

KIKAO CHA 11: KUPUNGUZA HATARI KWA WANAWAKE NA WASICHANA KATIKA DHARURA

Malengo ya Mafunzo

- Kuchunguza njia za kupunguza hatari na kuhudhuria mahitaji ya msingi ya wanawake na wasichana katika dharura.
- Tangaza majadiliano na maandalizi ya maandalizi yanayolingana na masuala maalum ya mazingira.
- Kutambua jinsi mazingira ya dharura yanavyoongeza hatari ya dhuluma na unyanyasajiwa kijinsia, na kuelewa majibu sahihi kutoka kwa jamii ya kibinadamu.

Katika dharura, wanawake na wasichana wanakabiliwa na hatari kubwa za ulinzi na usalama zinazohusishwa na makazi yao. Wengi wa hatari hizi, wakati wa kutambuliwa, zinaweza kuwa salama na haraka kushughulikiwa na watendaji wa kibinadamu. Hata hivyo, mashirika ya kibinadamu yanaweza kuongeza hatari hizi kwa makusudi kupitia mipango na huduma za msaada ili kuboresha ufanisi bila kutambua vizuri na kutatuamahitaji ya wanawake na watoto na vikwazo ambavyo wanaweza kukabiliana na kupata huduma salama.

MIKAKATI YA KUPUNGUZA ULINZI NA USALAMA WA HATARI

INAYOHUSISHA WANAWAKE NA WASICHANA KATIKA KUPANGA NA KUFANYA MAAMUZI ⁸

Ili kukabiliana kabisa na wasiwasi wa ulinzi na usalama wa wanawake na wasichana, wao wenyewe wanapaswa kushiriki katika kupanga mipango ya ulinzi na msaada. Mipango ambayo haijaandaliwa kwa kushauriana na wanawake na wasichana, wala kutekelezwa kwa ushiriki wao, mara nyingi huongeza hatari ambazo zinakabiliwa nazo. Kwa kuwa idadi kubwa ya wakimbizi ni wanawake, ambao mara nyingi huwajibika tu kwa watoto wao wanaojitegemea, ni muhimu kuwashiriki katika kupanga na utoaji wa shughuli za usaidizi ikiwa hizi zinazingatia mahitaji yao. Pakistani, wahandisi wa kiraia walitengeneza mpango wa maji-trucking ili kutoa kambi kubwa ya wakimbizi na upatikanaji wa maji safi. Eneo la malori na pointi za usambazaji wa maji zilipangwa kulingana na miundombinu iliyopo na barabara na hazijumuisha maoni na wasiwasi wa wanawake na wasichana. Matokeo yake, wanawake wengi baadaye walimwambia mashirika ya usaidizi kwamba pointi hizi za maji hazipatikani kabisa kwa sababu waliwaomba wanawake na wasichana kuvuka sehemu kubwa za kambi bila kufuatana, akiwaonyesha kwa vitisho vya unyanyasaji na unyanyasaji.

Kamati za usimamizi wa kambi na miili mingine ya maamuzi wanapaswa kuwa na ushiriki sawa kutoka kwa wanawake na wanaume ili kuhakikisha kwamba mahitaji ya wanawake yanajulikana na yamekutana.

⁸ Adapted from UNHCR, *Guidelines on the Protection of Refugee Women*. Geneva: UNHCR, 1991.

KAMBI YA KUBUNI & MPANGILIO ⁹

Matukio mengi ya unyanyasaji wa kijinsia yanaweza kuzuiwa ikiwa kuna mipangilio salama ya maeneo ambayo watu wanaoishi makazi yao wanaishi, na ikiwa makaazi ni salama na hukutana na viwango vya kimataifa vinavyokubaliwa. Utoaji wa makazi sahihi na salama ni njia moja ya kuimarisha ulinzi.

Inapaswa kuwa na uratibu thabiti miongoni mwa mashirika na ushirikishwaji wa jamii, hususan wanawake, ili kuhakikisha mipango ya makao ya usalama na ya kijinsia wakati wa dharura. Mashirika ya kufanya kazi ya kutoa makao lazima yashiriki katika tathmini, ufuatiliaji, na ufanisi wa kuzuia na kukabiliana na unyanyasaji wa kijinsia.

Chagua maeneo ambayo inaruhusu nafasi ya makazi ya kutosha kwa watu na ambayo haifai usalama wa ziada na hatari za ulinzi, kama vile ukaribu na mipaka ya kimataifa, maeneo ya mbele na maeneo mengine ya hatari, ikiwa ni pamoja na mazingira ya ndani.

KAMBI YA USALAMA NA DORIA

Polisi, wafanyakazi wa usalama wa makambi, makundi ya usalama wa jamii, au wafanyakazi wa kijeshi wanaweza kutatuamatazito ya ulinzi na usalama. Wachungaji hawa wanahitaji kutambuliwa na kuwa na majukumu ya wazi. Makundi yote ya usalama, hususan wale wanaosaidiwa na waathirika wa GBV, lazima kuimarisha haki za binadamu katika kazi zao na wanapaswa kufundishwa kuhusu kuzuia GBV na haki za wanawake.

Katika mazingira mengine ya dharura, watu walioondoka makazi inaweza kuanzisha makundi ya usalama wa kambi au timu za kutazama jirani. Vikundi hivi lazima kutambua kwamba sio kijeshi au polisi na huduma lazima zichukuliwe ili kuhakikisha kwamba hazifikiri majukumu ya usalama au wa kijeshi, kama vile kulipa faini au adhabu.

Wafanyakazi wa ulinzi na usalama pia wana jukumu katika shughuli za kuzuia kwa kuwasiliana na hatari za sasa za usalama na masuala yaliyo kwenye kambi au eneo kwa wanachama wote wa jamii. Wachunguzi wa ulinzi na usalama wanaweza pia kupanga ufumbuzi wa usalama wa ubunifu kutatuamatazito yaliyotambuliwa, kama uzio, taa, au kuweka kufuli kwenye vitalu.

Watendaji wa GBV wanapaswa kuzingatia kwa makini jukumu la vikosi vya usalama katika mipangilio ya kambi. Katika baadhi ya matukio, kuongeza doria kwa vikosi vya Umoja wa Mataifa vya kulinda amani inaweza kupunguza uasi wa jumla na kuboresha hali ya usalama ya jamii lakini katika mazingira mengine ongezeko la watetezi wa amani inaweza kuongeza uwepo wa watendaji wengine wa silaha au kuongeza vita vya makambi. Wanajeshi wowote wanaofanya doria wanapaswa kuwa na silaha na kuzingatia mazoea ya kimataifa na miongozo katika uhifadhi wa amani na ulinzi wa kiraia.

KUBORESHA UPATIKANAJI WA RASILIMALI

Katika Kivu Kaskazini mwaka 2008, mamia ya maelfu ya wananchi wa Kongo walikuwa wamehamishwa na kupigana kati ya vikosi vya serikali na vikundi vya waasi. Katika suala la siku, makambi ya IDP yaliyoanzishwa hapo awali yalikuwa na wasafiri wapya, wengi wao wanawake na watoto, na huduma zilizopo na rasilimali zilizopo kwa wahamiaji ziliwekwa kwa uwezo. Makambi haya yalikuwa mita kutoka mstari wa mbele kati ya vikosi vya silaha za serikali na vikundi vya waasi na wanawake na wasichana wengi waliripoti kwamba walikuwa wakivuka kila siku kila siku kurudi mashamba yao na misitu iliyozunguka ili kuvuna mazao na kukusanya kuni. Wanawake wengi ambao walitembea safari hizi

⁹ Adapted from IASC, *Guidelines for GBV Interventions in Humanitarian Settings: Focusing on Prevention of and Response to Sexual Violence in Emergencies*, 2005.

walibakwa au kunyanyaswa lakini walihisi kuwa na chaguzi nyingine chache kama walihitaji kuni kwa kupika na kutunza familia zao na mgawo katika makambi walikuwa mdogo.

Mara nyingi, mashirika ya kibinadamu yanaweza kuboresha usalama wa usalama wa wanawake na wasichana kwa kutoa msaada ili kukidhi mahitaji yao ya msingi. Uzingatio maalum unapaswa kupewa ili kuhakikisha kuwa hatari zinazohusiana na ukusanyaji wa mafuta na shughuli zingine zinazohusisha harakati za maeneo yasiyo salama au tete na kutambuliwa na kushughulikiwa vizuri. Kwa mfano, katika Kaskazini Kivu, IRC imetambaa kuni kwa wanawake na wasichana waliohamishwa ili kusaidia kupunguza safari zao nje ya kambi na kufichua kwa vitisho na vurugu.

KUKUTANA NA MAHITAJI YA MSINGI YA WANAWAKE NA WASICHANA

Usambazaji wa vitu vya yasiyo ya chakula (NFI) si mkakati wa ulinzi tu bali pia njia bora ya kukidhi mahitaji ya msingi ya wanawake katika siku za kwanza za dharura. Katika maeneo ambapo maji safi na makao ya kuoga hawapungukani, wanawake na wasichana wanaweza kuteseka viwango vya juu vya maambukizi ya uke ikiwa wanalazimishwa kuoga nguo zao au kuwa na maeneo machache ya kuosha nguo. Katika siku za kwanza za dharura, mashirika yanaweza kusambaza kiti za usafi kwa wanawake wa umri wa uzazi ili kukidhi mahitaji ya usafi wa wanawake, kusaidia kurejesha heshima na kukuza usafi wa msingi na afya. Kits hizi zina vyenye vifaa vya usafi, sabuni, ndoo ya kuoga na chupi safi. Upatikanaji wa vifaa vya usafi pia inaruhusu wanawake na wasichana kuanza tena shughuli za kila siku nje ya nyumba, kama kukusanya maji na chakula au kwenda shule. Upatikanaji mdogo wa vifaa vya usafi umeonyeshwa kwa viwango vya mahudhurio ya shule ya wasichana.

Ili kuhakikisha kwamba wanawake na wasichana wanapata usambazaji wa bidhaa za kibinadamu, watendaji wanaweza pia kuchagua kugawa kadi za vitambulisho, kadi za usajili au vyeti za usambazaji, karatasi ya plastiki, chakula na vifaa vingine vya kibinadamu kupitia vichwa vya wanawake wa nyumba ili kuhakikisha kwamba vitu vinawasambazwa kwa usawa jamii zilizoathirika.

Katika baadhi ya matukio, hii kwa uangalifu iliongeza vurugu dhidi ya wanawake na wasichana. Kwa mfano, katika nchi moja, kadi za usambazaji wa chakula ziligawanywa kwa wakuu wa kike wa kike kwa kudhani kuwa wanawake watasambaza kwa usawa chakula kati ya wanafamilia kuliko wakuu wa kiume. Wanawake wajawazito na wanaokataa walipewa mgawo wa ziada ili kukidhi mahitaji yao ya caloric. Vurugu hii iliongezeka kwa wanawake bila kujitolea na waliripoti viwango vya juu vya mimba zisizohitajika kama washirika wao waliwahimiza kuwa na mimba ili kupata mgawo wa ziada. Watendaji wa kibinadamu wanapaswa kufikiri kupitia matokeo ya mgawanyo ili kuhakikisha kwamba hawana hatari ya unyanyasaji wanawake na wasichana wanakabiliwa.

KUZUIA UNYANYASAJI WA KIJINSIA NA UNYANYASAJI

Unyonyaji na unyanyasaji wa kijinsia (SEA) na watendaji wa kibinadamu ni jambo la kutisha lakini la kawaida katika mazingira ya dharura. Kutoka Bosnia hadi DRC, Cambodia kwenda Afrika Magharibi, kumekuwa na ripoti nyingi za dhuluma na unyanyasaji wa kijinsia wa wanawake na watoto katika dharura na walinzi wa amani wa Umoja wa Mataifa na watendaji wengine wa kibinadamu. Unyonyaji wa kijinsia unamaanisha matumizi mabaya ya nguvu na ukiukwaji wa viwango vya haki za binadamu, kujenga hasira na chuki kwa jamii ya kimataifa na upeo mkubwa wa mamlaka na mfumo wa maadili ambao watendaji wa kibinadamu wanakubali kufanya kazi ndani.

Mnamo Januari 2002, vyombo vya habari vya kimataifa vilivunja hadithi kulingana na tathmini ya pamoja ya Hifadhi ya Watoto / UNHCR ya unyanyasaji wa kijinsia wa wanawake na watoto na wafanyakazi wa kibinadamu katika makambi ya wakimbizi nchini Sierra Leone, Guinea na Liberia. Inadaiwa kwamba

wahalifu walijiriwa na mashirika kadhaa, ikiwa ni pamoja na mashirika yasiyo ya kiserikali, mashirika ya Umoja wa Mataifa, serikali, na wanaharakati wa kimataifa wa amani.

Katika baadhi ya matukio, wafanyakazi wa kibinadamu waliripotiwa kuwa kubadilishana msaada ya kibinadamu na huduma-kama chakula, afya, au elimu-kwa ajili ya neema ya ngono. NGOs nyingi, serikali, miili ya kijeshi na Umoja wa Mataifa ziliitwa jina katika ripoti hiyo.

Ufuatiliaji unaofuata vyombo vya habari vimewapa unyanyasaji wa kijinsia umesisitiza mashirika kutatuaunyanyasaji wa kijinsia na kuongeza uelewa na ufahamu wa shida. Kanuni za mwenendo, viwango vya utendaji vikali, mafunzo ya wafanyakazi na mifumo bora ya kutoa ripoti ilianzishwa. Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa alitoa taarifa kuhusu unyanyasaji wa kijinsia, ambayo inasisitiza kuwa unyonyaji "hukiuka kanuni na viwango vya kimataifa vya kisheria vilivyotambuliwa na daima imekuwa tabia isiyokubalika na tabia iliyozuiliwa kwa wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa."

Hata hivyo, licha ya jitihada hizi, tatizo bado linaendelea. Katika mazingira mengi ya migogoro duniani kote, unyanyasaji wa kijinsia ni suala kubwa ambalo linaathiri wasichana na wanawake kwa ukali zaidi. Mifano fulani ya unyanyasaji wa kijinsia ni pamoja na:

- Mfanyakazi wa kibinadamu anayehitaji kitendo cha ngono ili kubadilishana usaidizi wa vifaa, neema, au marupurupu
- Mwalimu anayehitaji kitendo cha ngono ili kubadilishana daraja la kupitisha au kuingizwa kwa darasa
- Kiongozi wa wakimbizi wanaohitaji kitendo cha ngono ili kubadilishana fahamu au marupurupu
- Mjeshi au afisa wa usalama anayehitaji kitendo cha kijinsia kwa kubadilishana salama au ulinzi salama
- Mshauri wa NGO anayehitaji kitendo cha ngono kwa kubadilishana kwa safari

Unyonyaji wa kijinsia unabaki chini ya taarifa kutokana na usiri, hisia za aibu na nyaraka zisizofaa. Katika hali fulani, waathirika hawawezi kutoa ripoti kwa sababu hawawezi kukataa faida wanazopokea. Hata hivyo watu wengi wanajua kwamba hutokea kila siku. Hata wafanyakazi ambao sio unyanyasaji mara nyingi wanasita kuongea dhidi ya wenzake ambao wanahusika katika tabia mbaya, kinyume cha sheria, na kuchangia 'njama ya kimya'.

Kuzungumza kwa kimkakati, unyanyasaji wa kijinsia hauonekani kuwa masuala ya kipaumbele kama idadi kubwa ya wafanyakazi wa kibinadamu sio washambuliaji na watumiaji. Hata hivyo, unyanyasaji wa kijinsia ni suala kubwa ambalo inaruhusu jibu linalofanana na linaathiri jamii zilizoathirika na migogoro, mashirika ya kibinadamu na jamii ya kibinadamu, kwa ujumla. Unyonyaji wa kijinsia inawakilisha kushindwa kwa wajibu wetu wa huduma na kuimarisha haki za msingi.

Dhana muhimu katika unyanyasaji wa kijinsia

Unyonyaji wa kijinsia ni kubadilishana pesa, makao, chakula au bidhaa nyingine kwa ajili ya ngono au fadhili za ngono kutoka kwa mtu aliye katika mazingira magumu.

Unyanyasaji wa kijinsia unatishia au kulazimisha mtu kufanya ngono au kutoa fadhili za kijinsia kwa hali isiyo ya lazima au ya kulazimishwa.

Unyonyaji wa kijinsia ni aina ya unyanyasaji wa kijinsia na inahusisha matumizi na matumizi mabaya ya nguvu na hatari. Wafanyakazi wa unyanyasaji wa kijinsia hutumia uhusiano usio na nguvu kwa njia ya matumizi ya nguvu za kimwili au njia nyingine za kulazimisha-kwa mfano, vitisho, ahadi ya chakula au

huduma, kuzuia msaada, kutoa matibabu ya upendeleo-kupata vitendo vya ngono kutoka kwa mtu mgumu zaidi.

Kutumia kwa ujumla kunahusu mtu mwenye nafasi ya nguvu akitumia mtu aliye na nguvu zaidi kwa faida ya kifedha au kijamii au radhi ya kibinafsi. Mbali na unyonyaji wa kijinsia, majanga ya asili na dharura yanaweza kuongeza uwezekano au ukali wa aina nyingine za unyonyaji, kwa mfano, unyonyaji wa kiuchumi kama vile utumishi wa kifedha au kazi ya kulazimishwa.

Wanawake na watoto wanaweza kuulizwa na wafanyakazi wa kibinadamu, wafanyakazi wa motisha au viongozi wa kambi kulipa kadi za ID, usajili kwa usambazaji au makazi ya kambi, au bidhaa za kibinadamu. Familia zinazoongozwa na watoto pia zina hatari zaidi wakati zinakabiliwa na hatari za unyonyaji na watu wazima waliohamishwa au majirani pamoja na wafanyakazi wa kibinadamu.

Sababu zinazochangia

Sababu kadhaa katika dharura na majanga ya asili huongeza hatari au ukali wa matumizi mabaya ya nguvu au unyonyaji. Baadhi ni pamoja na:

- Ukosefu wa nafasi ya kiuchumi
- Uhaba wa vifaa na utegemezi kwa watoa huduma
- Kuwa katika mazingira magumu kwa njia nyingine, kama vile kutengwa na familia yako, kutenda kama kichwa cha nyumba yako au kuwa na ulemavu wa kimwili au wa akili
- sheria zisizofaa
- Utoaji wa taarifa dhaifu au protokali za uchunguzi au taratibu za uangalizi
- Rushwa na kutokujali kutoka kwa mashtaka
- Kuvunjika kwa utaratibu wa ulinzi wa kijamii

Kibali

Waathirika wengi wa dhuluma za kimapenzi wameelezea kwamba walielewa wanayofanya na kwamba walikubali kufanya ngono ili kupata pesa au chakula. Pia walisema kwamba ingawa hawakuwa na haki ya kufanya hivyo, hawakuwa na fursa ndogo ya kufanya vinginevyo na waliona kuwa hawana chaguo jingine. Ni muhimu kukumbuka kwamba idhini ya kweli haipo ilapo kuna chaguo mbadala sahihi; ambapo mtu yeyote amaelewa chaguo zao au hawana chaguzi nyingine, hawezi kuwa alisema kutoa kibali cha habari kwa kitendo.

UNYANYASAJI WA KIJINSIA NA UMOJA WA MATAIFA

Mwishoni mwa mwaka 2004, vyombo vya habari vya kimataifa vilivunja hadithi kuhusu unyanyasaji wa kijinsia wa wanawake na watoto mashariki mwa DRC, ilivyoripotiwa na baadhi ya wale waliotakiwa kuwalinda na kuwasaidia. Wajumbe wa Shirikisho la Shirika la Umoja wa Mataifa nchini DRC (MONUC) walishtakiwa kwa kutumia wanawake na wasichana wa Kongo na wakimbizi wanaoishi Kongo.

Unyonyaji wa kijinsia na wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa ni marufuku na kukiuka kanuni za Umoja wa Mataifa na Bulletins kadhaa za Umoja wa Mataifa. Taarifa ya Katibu Mkuu wa 2003, Hatua maalum za Ulinzi kutoka kwa unyanyasaji wa kijinsia na unyanyasaji wa kijinsia, hufafanua unyonyaji kama:

Haki yoyote halisi au jaribio la matumizi ya udhalimu, nguvu tofauti, au uaminifu, kwa madhumuni ya kijinsia, ikiwa ni pamoja na lakini sio kizuizi cha faida kwa kujitegemea, kijamii au kisiasa kutokana na unyanyasaji wa kijinsia wa mwingine na ubadilishaji wa bidhaa au huduma kwa vitendo vya ngono, wote wawili ambayo ni marufuku madhubuti kwa wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa.

Taarifa hii pia inataja kanuni sita za msingi ambazo wafanyakazi wote wa Umoja wa Mataifa-raia na kijeshi-wanatakiwa kuzingatia. Kanuni za msingi zinatumika kwa wafanyakazi wote wa Umoja wa Mataifa bila ubaguzi.

Mnamo 2006, Mkutano Mkuu ulikubali azimio linapendekeza kupitishwa kwa njia ya Umoja wa Mataifa ili kusaidia 'waathirika' wa unyanyasaji wa kijinsia uliofanywa na wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa na wafanyakazi wa UN. Azimio hilo lilielezea ahadi ya Umoja wa Mataifa kutoa msaada na msaada kwa 'walalamikaji,' 'waathirika,' na watoto waliozaliwa kama matokeo ya dhuluma na unyanyasajiwa kijinsia na wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa au wafanyakazi husika.

Hali ya usaidizi huo ni msaada ya dharura ya msingi, ikiwa ni pamoja na msaada wa matibabu na kisaikolojia, kwa usaidizi kamili zaidi kama fursa za elimu au mafunzo ya ujuzi na msaada wa kifedha. Katika kesi ambapo kitendo cha madai ya dhuluma na unyanyasajiwa kijinsia pia hufanya uhalifu, Umoja wa Mataifa imejitolea kusaidia 'waathirika' kufuatilia kesi yao na mamlaka ya kitaifa, ikiwa wanapenda. Azimio pia linasema kuwa ambapo 'ushahidi wa kuaminika' ulipo kuwa mtoto amezaliwa kama matokeo ya unyanyasaji wa kijinsia au unyanyasaji wa kijinsia na mwanachama wa wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa au wafanyakazi husika, Umoja wa Mataifa utawasaidia mtoto, au mama yake au mlezi, katika kutekeleza madai ya kuanzisha ubaba au kupata msaada wa watoto.

KUZUIA BAHARI

Mashirika ya kibinadamu yanaweza kuchukua hatua za kupunguza na kuzuia matukio ya unyanyasaji wa kijinsia, wote kwa shirika na kwa kimapenzi. Shirikisho, usimamizi mkuu unaweza kutuma ujumbe mkali kuhusu ahadi ya shirika ili kuzuia unyanyasaji wa kijinsia, hakikisha kwamba wafanyakazi wote wanaelewa na wameweka saini codes za maadili, na kuendeleza mpango wa utekelezaji wa nchi ili kuzuia na kujibu matukio ya unyanyasaji wa kijinsia.

Kutokana na mtazamo wa mpango, wafanyakazi wanaweza kufanya tathmini za hatari ili kutambua hatari za matumizi ya ndani ya mpango na kupitisha hatua za kupunguza hatari hizi. Mashirika pia yanaweza kuhakikisha kuwa jamii zinaelewa haki zao, malengo ya mipango ya shirika, na kanuni ya utaratibu wa shirika.

Vidokezo & Tafakari

Maswali tata

KIKAO CHA 12: KUJIBU AINA NYINGINE ZA GBV KATIKA DHARURA

Malengo ya Mafunzo:

- Kuelewa majibu mengine kwa aina nyingine za GBV katika dharura

AINA NYINGINE ZA GBV

Ingawa kazi kubwa ya kuzuia na kuzuia GBV katika dharura inalenga katika unyanyasaji wa kijinsia, hii sio aina pekee ya vurugu ambayo wanawake na wasichana wanapata. Dhiki huzidisha aina zote za vurugu kwa sababu mbalimbali.

Mapema / kulazimishwa Ndoa: shida ya kiuchumi inaweza kusababisha familia kuwatia nguvu binti zao kuoia ndoa mapema hivyo sio mzigo wa kifedha kwa familia (kumbuka kwamba hii si sawa kwa wavulana). Familia nyingi pia zitajaribu 'kulinda' binti zao kutoka kwa aina nyingine za vurugu kwa kuwaoa.

Unyanyasaji wa ndani / ushirika wa karibu wa mwenzake: unyanyasaji wa mpenzi wa karibu unaendesha vurugu zote za unyanyasaji kutoka kwa ngono kwa njia ya kimwili na kiuchumi kwa unyanyasaji wa kihisia / kisaikolojia. Aina zote za IPV zinaweza kuongezeka katika matatizo, wakati ambapo wanaume wanaweza kutumia viwango vya juu vya shida na shida kama udhuru wa kuchukua hasira zao na kuchanganyikiwa kwa wake zao (kumbuka kuwa hii haina sababu ya unyanyasaji, ambao bado ni chaguo kwa upande wa mhalifu). Wanawake wanaweza pia kupoteza mitandao ya kijamii na mifumo ya kukabiliana nayo ambayo wameitumia ili kupunguza vurugu katika siku za nyuma, na kusababisha matokeo makubwa.

Ufuatiliaji wa Ngono / Biashara / Ulaji wa Kulazimishwa: Wakati mifumo ya kiuchumi inavyoanguka katika mgogoro, shughuli za kuzalisha mapato ya jadi hazipatikani tena, na kuacha wanawake na wasichana waweze kukabiliwa na matumizi ya aina mbalimbali.

Ni muhimu kutambua kwamba aina nyingi za vurugu, ikiwa ni pamoja na unyanyasaji wa karibu wa mpenzi, zinaweza kujumuisha - au kuwa maonyesho ya - unyanyasaji wa kijinsia. Kwa mfano, ingawa tunatumia ndoa mapema / kulazimika ndoa katika kuzungumza kuhusu jambo la wasichana wanalazimika kuolewa na wazee zaidi, moja ya aina muhimu za unyanyasaji hutokea katika hali hiyo ni kubakwa.

MBINU

Masuala kama ndoa ya mapema / kulazimishwa ni ngumu na vigumu kushughulikia, hata katika mazingira thabiti ambapo mpango imeanzishwa na inaweza kufanya kazi kwa muda mrefu. Kwa hiyo, ni muhimu

kutambua kwamba hawawezi 'kutatuliwa' daima - hasa katika dharura. Lengo letu mara nyingi ni kuhusu kupunguza madhara ya haraka au kuzuia madhara zaidi.

Kupunguza madhara ya haraka: Ingawa inaweza kuonekana kwamba ndoa ya mapema na kulazimishwa ni masuala tofauti sana ya unyanyasaji wa kijinsia unaofanywa na muigizaji wa silaha, kwa mfano, matokeo yanaweza kuonekana sawa. Wasichana ambao wanalazimika kuoa katika umri mdogo wanaweza kupata shida ya kimwili ya kimwili kutokana na kujamiiana na wanahitaji huduma za afya, kwa mfano. Waathirika wa vurugu za mpenzi wa karibu wanahitaji msaada wa kisaikolojia ili kuokoa kutokana na uzoefu wao. Kusimamia kesi, msaada wa kisaikolojia na huduma za afya ni muhimu sana kwa ajili ya matukio ya ndoa mapema au IPV kama aina nyingine za unyanyasaji wa kijinsia.

Kuzuia madhara zaidi: Kipengele kingine muhimu wakati wa kushughulika na masuala hayo ni kuchukua hatua za kuzuia maumivu zaidi kwa waathirika, ikiwa ni pamoja na kujaribu kupunguza hatari ya haraka (unawezaje kumsaidia mwathiriwa kufanya hali yake salama, kuna mahali anawezavyo kwenda au wengine ambao wanaweza kumsaidia) na kwa kutambua watu ambao wanaweza kutetea kwa niaba yake (kwa mfano viongozi wa jamii wanaweza kufanya kazi na familia kujaribu kuchelewa ndoa, kuna njia fulani ambayo familia inaweza kufikia rasilimali za kiuchumi ambazo zitapunguza haja kuzingatia ndoa ya binti yao, nk). Katika hali ya unyanyasaji wa kijinsia, kuzuia madhara zaidi pia inahusisha kutoa taarifa ya mhalifu kwa njia sahihi za taarifa (tazama Kikao cha 11: Kupunguza Hatari na Kiambatisho 3: Rasilimali za ziada kwa maelezo zaidi kuhusu hili).

Ushauri: Masuala kama ndoa ya mwanzo yanahusiana sana na kanuni za kijamii na za kidini, ambazo zinawafanya kuwa ngumu na vigumu kushughulikia. Katika hali ya dharura, hatuna wakati au rasilimali kutatuamabadiliko ya kanuni za kijamii kwa kiwango kikubwa; Hata hivyo, tunaweza kushirikiana na viongozi wa kidini na jamii ili kujaribu kuboresha hali kwa watu binafsi, na kujaribu kupunguza hatari kwa wanawake na wasichana zaidi kwa ujumla.

KUTAMBUA MIPAKA YETU

Haiwezekani kutoa majibu kwa matukio yote ya GBV, hasa katika hatua ya dharura ya dharura - hii ina maana wote kuwa kesi inaweza kuwa kubwa na inahitaji kipaumbele cha kesi ambapo huduma ya kuokoa maisha inawezekana, na pia majibu kwa zaidi kesi mbaya haziwezekani kwa dharura (ingawa hii bila shaka itategemea mazingira na hatua ya dharura).

Moja ya mambo muhimu ya kuchanganya katika kushughulika na unyanyasaji wa mpenzi wa karibu, kwa mfano, ni kwamba mara nyingi vurugu inaendelea, na kwa hiyo mtakaoendelea ataona shida hata kama huduma zinazotolewa.

Hii ni vigumu kusimamia wakati tunapokutana na waathirika, kwa sababu tunataka kuwafanya mambo vizuri. Ni muhimu kutambua kwamba hatuwezi 'kutatua' tatizo hilo, lakini hata tendo ndogo ya kusikiliza na kuamini mwathiriwa wakati atashiriki uzoefu wake anaweza kuwa na athari muhimu katika maisha yake. Kuongozwa na kile mwathiriwa anataka na anahitaji kutoka kwako.

KUTAFAKARI KIBINAFSI: HII INAMAANISHA NINI KWANGU?

Kuchukua muda kutafakari na kujibu maswali yafuatayo.

Shirika langu tayari linawasaidia waathirika wa aina hizi za vurugu kwa namna yoyote? Ikiwa ndio, ninawezaje kuhakikisha huduma zangu zinaendelea katika muktadha wa dharura?

Ikiwa hapana, ni nini jukumu langu kuhusiana na aina hizi za vurugu (kwa mfano shughuli zangu zinaweza kubadilishwa ili kusaidia hasa? Ninaweza kuwa kama kituo cha kuingilia / kiungo, au kushiriki habari muhimu kwa jamii, kutoa fanya rufaa, kuhusika katika kesi za usimamizi au mashirika ya msaada wa kisaikolojia au mashirika, na kadhalika)?

. Kuna hatari yoyote kwangu kama mtu binafsi na / au kwa shirika langu kwa kuchukua hatua hizi? Ninawezaje kuyadhibiti?

Vidokezo & Tafakari

Maswali ya Tata

USIMAMIZI WA HABARI NA KUSHIRIKIANA

Malengo ya Mafunzo

- Chunguza kanuni za usimamizi bora wa habari na kujadili jinsi ya kuhakikisha usimamizi wa taarifa salama na maadili na kushiriki katika mazingira ya dharura.

Hivi sasa, usimamizi wa habari za GBV, hasa katika hali ya dharura, unahusishwa na ukosefu wa msimamo na viwango vya jinsi na taarifa gani zinazokusanywa. Tunapozungumzia habari, ni muhimu kuchunguza jinsi na kwa nini tunatumia habari na, hasa, jinsi ya kuzingatia kanuni za maadili katika kukusanya takwimu. Hali ya dharura sio haki ya kutunza viwango vya maadili. Katika kikao hiki, tutazungumzia halisi, mbinu za vitendo za kudumisha nyaraka za elektroniki na maandishi salama na salama.

KWA NINI KUKUSANYA TAARIFA?

Kutokana na kwamba unyanyasaji wa kijinsia unajulikana kuwa unaenea katika mipangilio yote, ikiwa ni pamoja na dharura, ukosefu wa takwimu maalum kuhusu unyanyasaji wa kijinsia haujawahi kuhesabiwa haki na kwao wenyewe kwa kukusanya taarifa kuhusu unyanyasaji wa kijinsia, kushirikiana kiasi kidogo kwa habari zilizokusanywa na wengine.

Mpango za GBV hukusanya taarifa mbalimbali kwa madhumuni mbalimbali. Watendaji wa GBV wanaweza kukusanya taarifa kuhusu mafunzo na mafunzo ya kuhamasisha, ufanisi wa mifumo ya uhamisho na uhamisho, na takwimu zinazohusiana na matukio, ikiwa ni pamoja na aina za matukio, habari za wahalifu, na habari za waathirika.

Mara nyingi, usalama katika dharura hupunguza upatikanaji wa jamii na muda ambao kutekeleza huduma. Mipango ya majibu ya haraka hupima kama huduma zinapatikana na zinapatikana, lakini si lazima viwango vya matumizi ya huduma. Watendaji wa GBV wanaweza kuanza kuanzisha mifumo ya kukamata takwimu kutafakari viwango vya matumizi ya huduma lakini lazima kutambua kwamba uchambuzi wa takwimu hii inaweza kutokea baadaye, baada ya hatua za mwanzo za dharura zimepita.

Mashirika ya kibinadamu na watendaji wa GBV wanahitaji kuwa na ufahamu kuhusu jinsi wanavyokusanya na kutumia habari. Mfumo wa ukusanyaji wa takwimu za GBV za ubora na wa kiasi kikubwa ulianzishwa mwanzoni mwa usaidizi wa majibu ya dharura katika mpango bora, utetezi na ufuatiliaji. Taarifa ya mpango inaweza kutumika kwa kuongeza ufahamu kati ya wafadhili, mashirika ya Umoja wa Mataifa na watendaji wengine wa kimataifa kuhusu mapungufu katika huduma na udhihirisho wa unyanyasaji dhidi ya wanawake na wasichana. Inaweza pia kutumiwa kuboresha ubora na utoaji wa huduma, kukusanya takwimu kwa uamuzi wa msingi wa ushahidi katika mipango, utetezi na uratibu

Katika Sierra Leone, wafanyakazi wa IRV wa GBV walichambua takwimu ya tukio iliyoapatikana Freetown na kuamua kwamba kesi nyingi za unyanyasaji wa kijinsia walizopata zimefanyika na wahusika-wakazi au wamiliki wa nyumba. Hii ilikuwa imeunganishwa, kwa sehemu, kwa mifumo ya uhamisho wa makazi kama

watoto mara nyingi waliachwa nyumbani peke yao, wanaishi karibu au pamoja na watu wengine, na bila mitandao ya ulinzi uliyopewa kabla ya vitahuo. IRC ilitumia taarifa hii ili kuongeza uelewa kuhusu hatari ambazo watoto wanakabiliwa na jitihada za kuzuia matumizi mabaya ya baadaye.

KUBUNI MIFUMO YA UFANISI NA SALAMA YA USIMAMIZI WA HABARI ¹⁰

Mifumo mzuri ya usimamizi wa taarifa ni rahisi, rahisi, ya kuaminika, yenye manufaa, endelevu na kwa wakati. Tunahitaji viashiria vya kawaida na mbinu za kawaida za kukusanya takwimu kwa mara moja kuweka wakati wa dharura ya dharura kwa GBV ili kufuatilia mfululizo, kurekebisha na kuchambua takwimu na mwenendo.

USALAMA NA FARAGHA

Takwimu zote za mpango zenye habari kwa wateja zinapaswa kukusanywa na kuhifadhiwa kwa kuzingatia mazoea ya kimataifa na viwango vinavyoweka kipaumbele siri na ulinzi na usalama wa wateja.

Kudumisha taarifa za siri au taarifa nyeti ya aina yoyote inahitaji uwekezaji mkubwa katika teknolojia na nidhamu binafsi. Kwa kutokuwepo kwa mifumo maalum ya hifadhi ya habari na taratibu za kupigia wafanyakazi, tunapaswa kudhani takwimu zetu hazina salama na inaweza kuwa chini ya ufikiaji usioidhinishwa na usambazaji.

Kwa hili kwa akili, zifuatazo ni taratibu zilizopendekezwa. Hizi ni kawaida ya akili na ikiwa inatekelezwa inaweza kupunguza hatari ya upatikanaji usioidhinishwa na habari nyeti:

Kudumisha nakala ngumu

1. Tu magazeti ya habari ikiwa ni muhimu kabisa. Kukuza mazingira yasiyo ya karatasi ya kufanya kazi ili kupunguza kiasi cha habari ambacho kinachapishwa. Mara nyingi, wafanyakazi wa kijamii hawatakuwa na upatikanaji wa kompyuta au vifaa vya takwimu vinavyotokana na mikono na hivyo watatumia fomu za karatasi kuandika kesi. Ikiwa maelezo yamechapishwa, rejesha nakala na kufuatilia kila (tumia namba ya serial na uendeleo lahajedwali). Hakikisha wasomaji wanajua kwamba wanajibika kwa nyaraka.
2. Kuharibu nyenzo zote zilizochapishwa wakati hauhitaji tena. Fanya hili kwa kuvuta au kuungua (ikiwa salama kufanya hivyo) ikifuatiwa na kupiga. Pulping ina maana ya kuongeza maji kwenye karatasi iliyopambwa au majivu ili kuharibu nyenzo zingine zilizobaki. Hii kawaida hutoa habari hiyo isiyofundishwa kabisa.
3. Weka nyaraka zilizochapishwa kwenye chombo salama au nyingine salama na upungue upatikanaji wa mchanganyiko au funguo.

Kuhifadhi nakala za kielektroniki

1. Usifanye barua pepe habari isipokuwa lazima kabisa. Unapotuma barua pepe, weka maelekezo kwa wapokeaji ili waweze kufahamu maelezo katika barua pepe na faili zake zilizounganishwa ni nyeti. Hii inaweza kujumuisha mipango kama vile "Usambazaji mdogo: Usishiriki barua pepe hii au vifungo bila ruhusa kutoka kwa ..."
2. Weka takwimu ya kompyuta kwenye kompyuta moja au vyombo vya kuhifadhiwa vinavyoweza kuondokana, kwa mfano gari la kuendesha gari, na uhifadhi nakala ndogo za kuhifadhi.

¹⁰ IASC, *Guidelines for GBV Interventions in Humanitarian Settings: Focusing on Prevention of and Response to Sexual Violence in Emergencies*. Geneva: IASC, 2005.

3. Sala salama za salama katika salama au chumba kilichofungiwa au uendeleo kuendesha gari wakati wote.
4. Upatikanaji wa habari unapaswa kudhibitiwa. Hii ni pamoja na kuanzisha minyororo ya udhibiti kwa wafanyakazi wote kupata au kutumia taarifa ya mteja na kupunguza upatikanaji wa kompyuta kutumika kuhifadhi takwimu za siri.
5. Habari iliyohifadhiwa kwa umeme inapaswa kuwa salama ya nenosiri. Tumia mfululizo wa nywila kufikia kila ngazi ya habari. Kudumisha usalama kwa kuhakikisha kwamba kila mtumiaji anajua nywila tu kupata habari ambayo ina mahitaji ya halali.
6. Tumia vitambulisho ili ufiche utambulisho wa kibinafsi. Mfumo wa utambulisho wa kutambua mteja unaweza kupewa idadi ya kutambua, au kanuni nyingine kama kutumia barua fulani kutoka kwa jina la mwisho la mteja. Ni mtu tu anayeingia habari ndani ya kompyuta na kugawa kitambulisho lazima ajue utambulisho wa mteja.

CHANGAMOTO ZA KUKUSANYA TAKWIMU KATIKA DHARURA

Mara nyingi katika mipangilio ya dharura, mashirika ya Umoja wa Mataifa na watendaji wa GBV watazingatia kuhesabu uenezi wa vurugu. Hata hivyo, hii inaweza kuwa sio sahihi zaidi matumizi ya rasilimali katika mipangilio ya dharura. Wafanyakazi wa GBV wanaweza kuwezesha kuundwa kwa mifumo ya kukusanya taarifa ambazo zitaboresha utoaji wa huduma na jitihada za kuzuia.

CHANGAMOTO ZA SHIRIKA

Watendaji tofauti wa GBV hutumia ufafanuzi wa matukio tofauti. Hii inaleta changamoto kwa ushirikiano wa takwimu na ushirikiano wa habari, hususan katika mstari ambapo miili ya kuratibu inajaribu kupangilia habari au kuenea. Mashirika pia hutumia mbinu tofauti za kukusanya takwimu. Hii inapunguza uwezo wa watendaji wa GBV kulinganisha takwimu, mwenendo wa kufuatilia, na kutoa ufuatiliaji sahihi.

Katika mipangilio ya dharura, pamoja na mipangilio ya baada ya migogoro na imara, watendaji wa GBV wanashindwa kuanzisha itifaki kwa kugawana habari, kuzuia watendaji kutoka kwa kuimarisha usafiri wa habari katika sekta zote, lengo la kutumia habari na mifumo ya usimamizi wa takwimu salama.

Kwa kuongeza, watendaji wa Umoja wa Mataifa wanaweza kukusanya habari kwa mifumo ya ufuatiliaji wa Umoja wa Mataifa, kama Mfumo wa Ufuatiliaji na Taarifa uliohusishwa na Azimio la Baraza la Usalama la 1612. Takwimu hizi haziwezi kutumiwa kuboresha msaada na kutunza waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia na huduma lazima kuchukuliwa ili kuhakikisha kuwa takwimu yoyote au habari zinazotolewa hazionyeshwa na kwamba watoa huduma wanapata upatikanaji wa ripoti na uchambuzi ili kuboresha upatikanaji wa huduma.

Mazoea mazuri katika Usimamizi wa Habari

Mfumo wa Usimamizi wa Habari wa Uhasama wa Jinsia (GBVIMS) uliundwa ili kukuza na kulinda usalama, heshima na heshima na idhini ya waathirika wa GBV. Mwongozo wa Mtumiaji wa GBVIMS hutoa mifano ya mazoezi mazuri katika usimamizi wa habari za GBV, na pointi muhimu kwa watendaji wa GBV waliohusika katika usimamizi wa habari. Vipengele muhimu vinajumuishwa hapa.

Takwimu ya GBV binafsi haipaswi kukusanywa katika hali ambapo huduma kwa waathirika hazipatikani; huduma zinapaswa kuwa inapatikana kwa waathirika wa GBV ikiwa takwimu itakusanywa kutoka kwao.

Usalama wa waathirika wa GBV lazima uhifadhiwe, na waathirika lazima wajikubali rasmi kwa habari zao kugawanywa: Kugawana habari za GBV inaweza kuleta tahadhari zisizohitajika kwa waathirika, mpango, mashirika au jamii. Lazima uhakikishe, kwamba taarifa zote zilizounganishwa hulinda utambulisho wa wote waliohusika na kuhakikisha usiri wa mteja. Hii inamaanisha kuwa hakuna taarifa iliyoshirikishwa ambayo inaweza kutumika kutambua mwathirika au mtu yeyote aliyehusika (k.m. wahalifu anayedai, familia na jamii ya waathirika, mtoa huduma, nk).

Fomu za ulaji wa GBV hazipaswi kushirikiana nje ya muktadha wa rufaa: Watoa huduma mara nyingi huulizwa kushiriki kiwango cha kina cha maelezo kuhusu wateja wao. Kwa mfano, watoa huduma mara nyingi wanaombwa kushiriki fomu ya awali ya ulaji na tathmini (wakati mwingine hujulikana kama fomu ya ripoti ya tukio) na shirika linalohusika na ushirikiano wa GBV - kwa madhumuni ya kukusanya takwimu, lakini faili za mteja hazipaswi kugawiwa nje ya eneo la rufaa (ili kuepuka kuwa na mchungaji kurudia hadithi yake na historia) na bila ridhaa ya mteja iliyoandikwa. Vinginevyo, takwimu tu iliyotambulishwa na ya kutambuliwa (au "isiyoonyeshwa") inapaswa kugawanywa. Hii ni ya kwanza kabisa suala la maadili; kuna pia uwezekano mkubwa wa ulinzi na usalama unaohusishwa na kushiriki kiwango cha takwimu kisichofaa.

Takwimu za GBV zinapaswa kuhifadhiwa salama katika makabati yaliyofungwa, na nywila kulinda faili na kugawanywa tu kuhusu msingi wa haja: Mashirika yanayotoa huduma kwa waathirika wa GBV wanajua hali nyeti ya takwimu wanayokusanya. Tishio la kuendelea kulipiza kisasi ni ukweli wa kimataifa kwa waathirika wa GBV, wafanyakazi na mashirika ya GBV ambao hutekeleza mpango za GBV katika awamu zote za majibu ya kibinadamu. Hali nyeti ya takwimu ya GBV na madhara ambayo yanaweza kutokea kama takwimu yanapotumiwa vibaya inafanya muhimu sana kwa watoa huduma kuhifadhi takwimu kwa namna ambayo inahakikisha usalama wa waathirika, jamii na wale wanaokusanya takwimu.

Vifungu au mikataba ya kugawana habari ya GBV inapaswa kuwepo kati ya mashirika ambayo yanagawana takwimu za GBV, ambayo inaelezea jinsi takwimu inashirikiwa na nani, na kwa madhumuni gani: Mashirika ya kukusanya takwimu mara nyingi hushindwa kuamua takwimu gani inahitajika kwa kiwango gani, kwa nini na jinsi itatumika kabla ya kuanza kugawana. Vivyo hivyo, mashirika ya kuomba taarifa kuwashirikishwa nao mara nyingi hushindwa kuelewa na kuwaeleza wengine takwimu maalum wanayohitaji, kwa madhumuni gani na jinsi yatatumika kabla ya kuomba. Itifaki ya ushirikiano wa habari ni seti ya miongozo kwa mashirika ya kufuata wakati wa mchakato wa kubadilishana habari. ISP inapaswa kuweka miongozo ya wazi ya kugawana yoyote ya habari ya tukio la GBV na kulinda waathirika wakati wa kukuza uratibu bora wa GBV. Ni muhimu kwamba kiwango cha takwimu tu ni pamoja na kwamba kusudi la kugawana takwimu ni wazi. Udhhibiti wa wateja kuhusu takwimu zao lazima uheshimiwe.

Tumaini na roho ya ushirikiano ni muhimu ili kuwezesha kugawana taarifa kati ya mashirika: Mchakato wa kuendelea ISP utahitaji kushirikiana na watendaji wote husika na pia ni muhimu kama hati ya mwisho iliyotolewa. Kwakuwa na tabia ya kushirikiana kwa habari njia moja ya barabara, kwa kawaida na watoa huduma wanagawana takwimu na mashirika yaliyotumika kuimarisha takwimu. Watoa huduma mara nyingi hushiriki takwimu zao bila kupokea taarifa yoyote kuhusu jinsi takwimu iliyotumiwa au ambaye alishirikiwa. Mashirika ambayo hushiriki huwezi kamwe kuona takwimu iliyoandaliwa, ambayo inamaanisha kuwa wanapoteza fursa ya Mafunzo au kuendelea kuwajulisha mpango zao. Ugawanaji wa habari moja unaweza kutenda kama haifai kwa mashirika kugawana habari.

USHIRIKIANO WA HABARI KATI YA SHIRIKA

Mipango ya uendeshaji inaweza kuhitaji takwimu ya kushiriki na matokeo. Hata hivyo, ni jinsi gani na habari hii itashirikiwa itategemea mazingira. Watendaji wa GBV wanapaswa kufikiri kwa makini kuhusu sababu ambazo habari hushirikishwa na mchakato kupitia ambayo hii inaweza kutokea. Mara nyingi, kuna dhana ya moja kwa moja kwamba habari kuhusu unyanzasaji wa kijinsia ni muhimu bila kujali jukumu la

wakala au mwigizaji. Ikiwa mashirika yanajaribu kutoa mpango bora ambazo zinahifadhi ulinzi na usalama wa waathirika kwa kiwango kizuri, hii inafanana na kubadilishana habari. Uamuzi wa uamuzi unaozingatia ukimbizi kwa hatua ni muhimu kwa kujibu jinsi habari inavyoshirikiwa.

Mashirika yanaweza kugawana taarifa za jumla pamoja na washirika wengine kupitia mkutano wa kikundi au kikundi na kwa mujibu wa itifaki maalum ya kugawana habari. Katika hali nyingine, mashirika hayawezi kugawana taarifa yoyote na watendaji wa nje, ikiwa kufanya hivyo kunaweza kuhatarisha ulinzi na usalama wa wanawake na wasichana ambao shirika hilo linatumia au linapoteza uwepo wa utendaji wa shirika. Hii inaweza kuwa kweli hasa katika nchi ambazo serikali ya jeshi haifai mpango ya GBV au kutumia GBV kama mkakati wa kijeshi wa makusudi katika vitawa kudhibiti, unyanyasaji au kuondosha watu.

Taarifa zote zilizounganishwa na vyanzo vya nje au nje ya itifaki ya kawaida lazima iwe na madhumuni maalum ya kushirikiana na mtu wa tatu. Ushauri mara nyingi unahitaji kugawa takwimu na matokeo. Takwimu yoyote iliyoshirikishwa miongoni mwa mashirika inapaswa kuwa coded bila maelezo ya kutambua yaliyomo pamoja na mipangilio maalum iliyokubaliana inapaswa kuwepo kwa watendaji wote wanaohusika, kuelezea kusudi la kugawana habari, protokali na minyororo ya mawasiliano, taratibu za chini za usalama, na mafunzo ya wafanyakazi mahitaji.

Njia zinazofaa na zilizokubaliana kati ya watendaji mbalimbali wanapaswa kuanzishwa ili kuhakikisha usalama wa kawaida na vitendo vya siri kulingana na kiwango chochote cha kukusanya taarifa na kugawana kuwashirikisha waathirika wa GBV.

Wakati wa kusambaza au kujadili habari, jiulize yafuatayo:

- Ni nani anayehitaji kujua kuhusu suala hili?
- Kwa nini mtu huyu anahitaji kujua?
- Jinsi habari hii itashirikiwa na kutumika?
- Ni hatari gani kwa shirika au mteja wetu ikiwa tunashiriki habari hii?

Ikiwa huwezi kujibu maswali haya kwa ufanisi, lazima ufikirie upya uamuzi wako wa kushiriki habari hii.

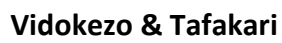
KUTAFAKARI KIBINAFSI: HII INAMAANISHA NINI KWANGU?

Kuchukua muda kutafakari na kujibu maswali yafuatayo.

Je, shirika langu tayari linakusanya, kupokea au kutumia takwimu ya wahudumu wa GBV binafsi? Ikiwa ndio, nitawekaje takwimu hii salama kwa dharura? Nitawezaje kuhifadhi na / au kuharibu takwimu ili kuhakikisha ni salama?

Ni hatua gani ninazohitaji kuchukua ili kufanya hivi hapo juu?

. Kuna hatari yoyote kwangu kama mtu binafsi na / au kwa shirika langu kwa kuchukua hatua hizi? Ninawezaje kuwadhibiti?

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on the right side, suggesting it's resting on a surface.

KIKAO CHA 14: URATIBU & UTETEZI KATIKA DHARURA

Malengo ya Mafunzo:

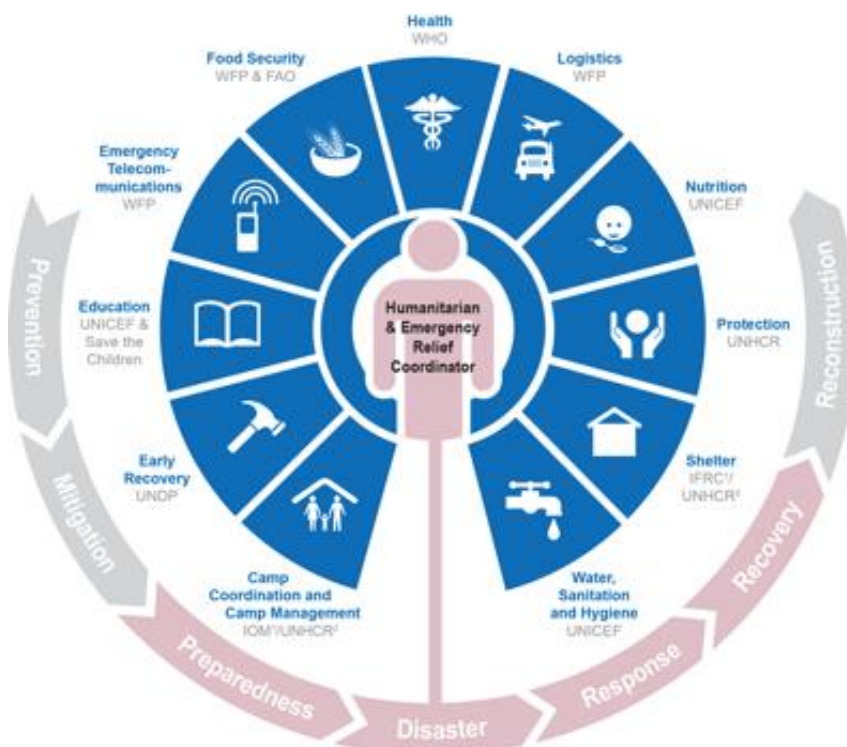
- Kuelewa jinsi ya kupanua rasilimali na msaada kwa wanawake na wasichana na GBV mpango katika dharura.
- Kuelewa umuhimu wa uratibu bora na jinsi ya kuingiliana na mifumo husika

Somo hili linajadili baadhi ya changamoto katika kuratibu na kutetea mipango na fedha ambazo zinashughulikia GBV katika dharura. Kikao hiki kinazungumzia uratibu, utetezi na kukusanya fedha pamoja kwa sababu hizi tatu zimeunganishwa sana, na wote wanatumika kuhakikisha kwamba rasilimali, msaada na mpango zinazotumiwa kwa ufanisi kwa wanawake na wasichana; Hata hivyo, kuna mtazamo mkubwa kuhusu utetezi kama hii ni thread ya kawaida katika kazi ya GBV na ni muhimu kwa kila ngazi ya kuingilia kati-miundo, mfumo, kazi-wakati wa kukabiliana na unyanyasaji wa kijinsia katika dharura.

NI NINI URATIBU?

Mipango ina makundi, mifumo au taratibu ambazo zinaandaa watendaji wa kibinadamu na hatua ili kuhakikisha kuwa msaada hutolewa kwa njia ya ufanisi na yenye ufanisi. Hii inajumuisha mipangilio ya ramani, mipangilio ya kimkakati, kusimamia habari, kuhamasisha rasilimali, kuhakikisha uwajibikaji, kuepuka kurudia na kujaza mapengo.

Ushauri ni kipengele muhimu cha kazi ya kibinadamu. Katika hali fulani, mifumo rasmi ya 'Cluster' inafanya kazi. Makundi ni makundi rasmi ya watendaji wa kibinadamu (wote wa UN na mashirika yasiyo ya Umoja wa Mataifa) katika kila sehemu kuu ya hatua za kibinadamu (kwa mfano maji na usafi wa mazingira, afya, ulinzi, lishe, nk. Vichwa vya kila nguzo, na majukumu yao, ni sawa .

Kazi ya GBV inaorodheshwa kupitia Cluster ya Ulinzi au vikundi vidogo ndani ya vikundi hivi vinavyojulikana kama GBV au vikundi vya kazi vya GBV. Katika ngazi ya kimataifa, uratibu wa GBV unasababishwa na kile kinachojulikana kama Eneo la Uwezo wa GBV, ndani ya Cluster ya Kimataifa ya Ulinzi.

Mfumo wa uendeshaji wa kawaida kama vile mfumo wa nguzo ni muhimu na unapaswa kuwekwa taarifa ya tathmini, shughuli na mipango ili waweze kuelewa na kuratibu mapungufu katika mpango. Hata hivyo, mfumo hii rasmi haipatikani mara nyingi ngazi za jamii, na viwango vya juu - na ufanisi bado unahitaji kutokea katika ngazi hizo. Hata ambapo miili rasmi ya uratibu haipo, 'uratibu' yenyewe bado unaweza kutokea - mashirika au mashirika katika eneo moja wanaweza bado kukutana kwa ubia au kuungana mikutano kati ya kila mmoja.

Mipangilio ya uendeshaji inaweza kukuwezesha kuelewa kinachotokea na wapi, ambapo pengo ni wapi na shirika lako linaweza kuingilia kati kwa ufanisi zaidi. Pia inakusaidia kuepuka kufanya kile ambacho wengine wanafanya tayari. Muhimu sana, mfumo ya uunganishaji ni jukwaa nzuri ya kuinua masuala ambayo unataka mashirika mengine kutatua- kwa mfano, ikiwa mashirika hayashughuliki mahitaji ya wanawake na wasichana, au unapoonza mapungufu katika uwanja ambao unahitaji kushughulikiwa.

NI UTETEZI GANI?

Ushauri ni kipengele muhimu cha kazi za dharura na hasa kwa wafanyakazi wa kibinadamu wanaofanya kazi za masuala ya unyanyasaji wa kijinsia. Lakini ni utetezi gani? Ni nini kinachofanya mtu awe mwalimu? Na, utetezi unafanya kazi kwa ufanisi zaidi kwa mpango za GBV katika mazingira ya dharura?

Makundi tofauti hutumia utetezi mrefu kwa njia nyingi katika mipangilio ya dharura. Vikundi vingine vinaweza kutumia neno kutaja kampeni rasmi au mkakati wakati wengine wanaweza kutumia tu neno kutaja hatua iliyochukuliwa.

Kwa hakika, utetezi ni juhudi kubwa ya kuathiri mabadiliko ya kijamii. Hii inaweza kuzingatia kulinda haki za mtu au lengo la kukuza wazo. Jitihada za uhamasishaji zinaweza kuongozwa na watu au kwa watu katika ngazi ya jamii, wilaya, kitaifa au kimataifa. Ni muhimu kukumbuka kwamba shughuli za uhamasishaji wenye nguvu zinaingizwa mara nyingi na wale walioathiriwa na suala hilo wenyewe.

Ushauri ni "matumizi ya makusudi na ya kimkakati ya habari - na watu binafsi au makundi ya watu - kuleta mabadiliko. Kazi ya uhamasishaji inajumuisha mikakati ya kuhamasisha ushawishi na sera, kubadilisha mitazamo, mahusiano ya nguvu, mahusiano ya kijamii na utendaji wa kitaasisi ili kuboresha hali kwa makundi ya watu wanaoshiriki matatizo sawa."

Shughuli za utetezi na mikakati zinaweza kuzingatia:

- Badilisha uamuzi wa mpangaji wa uamuzi wa shida au suala
- Mabadiliko ya njia ya maamuzi yanafanywa au kubadilisha mchakato wa kufanya maamuzi
- Ushawishi maamuzi ambayo mamuzi anayaangalia na kuyafanya

Katika mipangilio ya dharura, wafanyakazi wa GBV wanaweza kutetea pamoja kwa shirika la Umoja wa Mataifa au ujumbe wa kulinda amani ili kuboresha ulinzi wa wanawake na wasichana waliokimbia makazi yao. Kifungu kidogo cha GBV au kikundi cha kazi katika nchi fulani inaweza kutetea mamlaka ya serikali kubadili sheria au sera za kitaifa. Au, kikundi cha wanawake kinaweza kuchukua wasiwasi kuhusu upatikanaji wa huduma za afya kwa baraza la kijiji au mamlaka za mitaa.

Ushauri ni tofauti na ufahamu wa ufahamu. Tofauti kuu ni kwamba uhamasishaji ni moja kwa moja, hatua inayolenga inayolengwa na watu wenye ushawishi wenye nia ya kubadilisha suala maalum. Ufuatiliaji wa uelewa huongeza ujuzi wa umma na ufahamu kuhusu suala maalum. Wakati utetezi huongeza uelewa, ufuatiliaji sio lazima uhamasishaji.

AINA YA MBINU	LENGO	MAKUNDI YANAYOLENGWA
Uhamasishaji wa Jamii	Kuongeza ufahamu, kuwawezesha jamii, kujenga uwezo wa jamii ili kukabiliana na tatizo hilo	Jamii ya jumla, makundi maalum ya watu
Habari, Elimu, Mawasiliano	Kuongeza uelewa, mabadiliko ya tabia	Jamii ya jumla, makundi maalum ya watu
Ushauri	Kuongeza uelewa, uamuzi wa athari na uamuzi wa mabadiliko ya mazingira ya kijamii	Makundi maalum ya watu wenye ushawishi

WAPI UTETEZI UNAFANYIKA WAPI?

Utetezi ni chombo chenye nguvu cha kusaidia kufikia mahitaji na kutimiza haki za wanawake na wasichana katika dharura na inaweza kufanyika katika ngazi zote: ngazi za chini au za mitaa, ngazi za wilaya au za kitaifa, na viwango vya kikanda au kimataifa.

Katika ngazi ya mitaa: Aina hii ya utetezi inataka kutatuamoja kwa moja mahitaji ya jamii na walioathirika na inahusisha kufanya kazi kwa karibu na waamuzi wa mitaa. Kulingana na mipangilio, watunga uamuzi wa mitaa wanaweza kujumuisha watoa huduma, wakimbizi au usimamizi wa kambi ya IDP, viongozi wa

jamii, wafanyakazi wengine wa kibinadamu, miili ya kuratibu, viongozi wa serikali za mitaa, wafanyakazi wa usalama au mashirika ya kiraia.

Katika Wilaya au Ngazi za Taifa: Aina hii ya utetezi inataka kubadili mifumo iliyopo kusaidia wanawake na wasichana katika dharura. Malengo muhimu yanaweza kujumuisha viongozi wa serikali ya ngazi ya wilaya au ngazi ya kitaifa, miili ya kuratibu ngazi ya kitaifa, wafadhili wa nchi, au ofisi za ngazi za kitaifa za mashirika ya kibinadamu.

Katika ngazi ya kimataifa: Ushauri katika ngazi ya kimataifa inataka kuhamasisha rasilimali, kuongeza uelewa wa dharura na kufanya mabadiliko ya ngazi ya kuboresha msaada kwa wanawake na wasichana. Wafanya maamuzi katika ngazi hii wanaweza kuhusisha wafanyakazi wa Umoja wa Mataifa huko New York au Geneva, mashirika ya msaada ya serikali ya kimataifa, miili ya udhibiti wa kikanda, na ushirika wa kimataifa, ushirikiano na NGOs.

Mifano ya utetezi ni pamoja na:

NGAZI YA MTAA

Kufanya kazi na viongozi wa mitaa kupata msaada kwa mpango za unyanyasaji wa kijinsia na kuwahamasisha kuchukua hatua maalum kusaidia wanawake na wasichana katika upatikanaji wa huduma zao kwa jamii kuhusiana na unyanyasaji wa kijinsia.

NGAZI YA KITAIFA

Kukutana na watendaji wa afya kwa kuimarisha matibabu kwa waathirikaji wa ubakaji kwa kubadili na kutekeleza itifaki ya taifa kwa ajili ya usimamizi wa kliniki ya ubakaji.

NGAZI YA KIMATAIFA

Mkutano na wafadhili wa kibinafsi au wa serikali kuwajulisha mahitaji ya wanawake na wasichana katika nchi maalum na kuhakikisha kwamba fedha kwa ajili ya mpango ya GBV bado ni kipaumbele.

MASHIRIKA YA KIBINADAMU NA UTETEZI¹¹

Mashirika ya kibinadamu mara nyingi huwekwa kwa pekee ili kutoa sauti kwa watu tunaofanya kazi nao; mara nyingi tunatoa ufahamu au mtazamo ambao hakuna mwingine anayeweza kutoa. Kwa wafanyakazi wengi, utetezi tayari ni sehemu ya kila siku ya kazi zetu, ikiwa tunaipa jina hilo au la. Tunaposema kuhusu kazi yetu kwa watunga sera katika serikali au waandishi wa habari au watazamaji wa umma, tunachangia katika juhudi za utetezi wa shirika.

Utetezi unapaswa kuzingatiwa katika 'shamba,' kama shamba ni kambi ya wakimbizi nchini Kenya au mitaa ya Miami. Tunapozungumza na wabunge, wawakilishi wa wafadhili, waandishi wa habari, na washauri wa serikali ambao wanapima na kuunda sera katika nchi ambazo tunafanya kazi, tunaweza kutoa ufahamu wa nadra na thamani kwa masuala muhimu.

Mashirika ya kibinadamu yanaweza kutetea kwa niaba ya wakimbizi, watu waliokimbia makazi yao, asylees, wanaotafuta hifadhi, wakarudi, waathiriwa wengine wa vita na mateso, na wale walio na mahitaji, ambao sauti zao hazitasikika bila msaada wetu. Tunafanya hivyo kwa wenyewe na kwa mashirika mengine. Tunaweza pia kuzungumza kwa niaba ya wafanyakazi wa IRC au mashirika mengine ya kibinadamu kwa kutafuta hatua bora za usalama au masharti ya kazi yetu.

¹¹Iliyotokana na IRC na Tume ya Wanawake kwa Wanawake na Watoto Wakimbizi, Kitabu cha Ushauri. New York, 2008.

Malengo ya utetezi wa shirika la kibinadamu yanaweza kujumuisha:

- Kuboresha ulinzi wa utoaji wa msaada kwa wakimbizi, IDP, wanaotafuta hifadhi, na wakimbizi;
- Kuboresha sera za kibinadamu na haki za kibinadamu;
- Raslimali za kutosha kwa waathirika wa vita na mateso;
- Upatikanaji usiozuiliwa na usaidizi wa kibinadamu kwa watu wanaohitaji;
- Uhifadhi wa Umoja wa Mataifa kama patakatifu kwa ajili ya wateswaji, na mpango wa kukimbia makazi ya wakimbizi wa Marekani na imara.

Mashirika ya kibinadamu yanapaswa kuzingatia mambo kadhaa kabla ya kuendeleza nafasi ya utetezi:

- Umuhimu wa ujumbe wa shirika
- Athari ya uwezo kwa jamii tunayofanya kazi
- Shirika la usalama wa wafanyakazi wa shamba na uwepo wa uendeshaji
- Rasilimali, muda na utaalamu unaotakiwa kutatuasuala hilo kwa kutosha
- Ikiwa suala hilo lina utata sana kwamba linaweza kuathiri uwezo wa wafanyakazi kutekeleza utume katika siku zijazo au, kwa maneno mengine, ikiwa gharama zinazidi faida

Kukabiliana na unyanyasaji wa kijinsia katika utetezi wetu na kazi ya sera inahitaji uelewa na mipango makini. Kuna wakati ambapo serikali, viongozi wa kisiasa, mashirika ya Umoja wa Mataifa na wengine watapata nafasi za utetezi zisizokubalika. Usalama wa wafanyakazi na jamii ambao tunafanya kazi daima kuwa na wasiwasi mkubwa.

KUBUNI MKAKATI WA UTETEZI

Mikakati ya utetezi inatofautiana, kulingana na mazingira ambayo unafanya kazi. Hatua za msingi katika kubuni mkakati wa utetezi zimeelezwa hapa chini. Kulingana na muktadha maalum na mahitaji yaliyotambuliwa, mkakati wa utetezi hauwezi kuhusisha hatua hizi zote au kutatuavipengele kwa utaratibu wowote.

Katika hali ya dharura, mahitaji ya wanawake na wasichana yanaweza kubadilika haraka kama mabadiliko ya kisiasa au usalama. Washirika muhimu na matukio ambayo mipango yameandaliwa haipatikani, hasa ndani ya matukio ya migogoro na uhamisho. Malengo ya utetezi wako yanaweza kubadilika basi pia.

KUTAMBUA INAWEZA KUTATULIWA KUPITIA HATUA TATIZO WAZI KWAMBA

Tatizo ni hali yoyote ambayo hufanya shida au shida kwa mtu binafsi au kikundi. Katika kutambua tatizo, fikiria maswali yafuatayo:

- Wanawake wanakabiliwa na matatizo gani katika jamii?
- Ni kipaumbele kikubwa kwa wanawake?
- Kwa nini hii ni tatizo?
- Ni nini kinahitajika kufanikiwa kutatuatatizo hili na kusaidia wanawake au waathirika?
- Ni suluhisho gani ambalo linawezekana kufanikiwa?

Anza na shida inayojulikana unayotaka kubadili. Lazima uelewe mambo yote ya tatizo hili. Mkakati wa utetezi wa ufanisi unazingatia tatizo linaloelezwa vizuri ambalo linaweza kushughulikiwa na kutatuliwa.

Baada ya kuamua shida gani itashughulikiwa, uchunguza na kukusanya taarifa kuhusu shida na kiwango cha tatizo.

Kumbuka, sheria za kimataifa, viwango na miongozo inaweza kutumika kama jukwaa la utetezi, kama ilivyojadiliwa mapema. Kwa mfano, Miongozo ya GBV ya GBV inaweza kutumika kama chombo cha kuhamasisha vikundi vingine vya kuratibu-kama afya, ulinzi, na usimamizi wa kambi-kutatuamambo ya ngono ndani ya shughuli zilizopangwa.

KUTAMBUA LENGU LA TAKA AU MATOKEO

Unataka kufikia nini? Ili kutambua lengo linalowezezekana, lazima ujue vizuri na tatizo na ufanyie utafiti kamili kuhusu suala.

Kuchunguza gharama au faida zinazohusiana na matokeo haya. Nani atafaidika kutokana na matokeo haya? Je, mtu yeyote katika jamii anasimama kupoteza kitu chochote kutokana na matokeo haya? Matokeo haya yatapotea nini na ni nani atakayelipa gharama hii?

Fikiria aina zote za gharama, si tu fedha. Hii inaweza kujumuisha gharama za usalama, afya au kihisia. Kwa mfano, kundi fulani la wanawake litakabiliwa na hatari kubwa ya vurugu kutoka kwa waume zao baada ya matokeo yake kufanikiwa? . Kuna gharama zisizo za hiari ili kufikia matokeo haya?

Pia, fikiria vipengele vipi vya lengo lako vinavyoweza kuzingatiwa na vipengele ambazo hazijadiliki. . Kuna matokeo maalum ambayo ungependa kuachana na kufikia matokeo mengine? Katika baadhi ya matukio, unaweza kupata kwamba njia pekee ya kufikia vipengele visivyoweza kujadiliwa vya lengo lako ni kwa kufanya makubaliano kwa wengine.

KUTAMBUA 'WATUNZA MLANGO'

Walinzi ni watu binafsi, mashirika au taasisi zinazofanya maamuzi au ushawishi au kudhibiti mchakato wa kufanya maamuzi. Kutambua walinzi wa mlango ni sehemu muhimu ya kubuni mkakati bora kama wanaweza kusaidia kusaidia kuleta mabadiliko unayotafuta au kuunda vikwazo vya kubadili.

Wakati wa kutambua walinzi wa mlango, fikiria maswali yafuatayo:

- Ni nani anayefanya maamuzi ambayo itakusaidia kufikia lengo lako?
- Ni nani anayeathiri mlinzi wa mlango na jinsi anavyofanya maamuzi?
- Mtunza mlango anaweza kufanya nini kukusaidia? Je, mlinzi wa mlango hawezi kufanya nini kukusaidia?
- Ni nini kinahamasisha mlinzi wa mlango kukusaidia au kukusaidia?

Hakikisha kuelewa kikamilifu jukumu la mlinzi wa mlango na faida na mapungufu ya msaada wao. Jifunze kama unavyoweza kuhusu mlinzi wa mlango kabla ya kupanga mkutano. . Mlinzi wa mlango ana huruma suala lako? . Yeye anahitaji kushinda juu? Kutambua na kumtukua mafanikio ya mlinzi wa mlango katika jamii inaweza kusaidia kujenga mahusiano mazuri.

Kukumbuka kwamba walinzi wa mlango wanaweza kuelewa masuala kama vile unavyofanya. Kwa hiyo, lazima uwe na uwezo wa kuwasiliana na mabadiliko yaliyohitajika wazi, kuelezea kwa nini mabadiliko fulani yanahitajika, na kujibu maswali au mapendekezo ambayo yanakabiliana na matokeo yako ya taka.

Sehemu ya utetezi mafanikio ni kutengeneza uhusiano wa kitaaluma na walinzi wa mlango. Katika suala hili, mikutano haipaswi kuonekana kama tukio moja tu lakini sehemu ya uhusiano unaoendelea.

BUNI MKAKATI YAKO NA MPANGO WA UTEKELEZAJI

Sasa una habari unayohitaji ili kufafanua mkakati wa utetezi na hatua ya utekelezaji ili kufikia lengo lako. Mkakati yako ya utetezi inapaswa kuhusisha habari zifuatazo:

Dhamira : Ni nini dhamira yako au matokeo yako

Malengo: Ni 'walinda lango' wagani ambao utakusudia kupata katika mikakati yako ya utetezi na kwa nini? Ni hatua gani ambazo zinaweza kuchukua ili kusaidia kukuelekeza kwa lengo lako?

Vipi: Unawezaje kushawishi maamuzi au vitendo vya hawa walinda lango? Ikiwa utawapa taarifa, utawapa taarifa gani na utawapa kwa njia gani? Utawapa aje motisha ya kutenda kazi?

Panga jinsi utakachofanya hadharani, kisiri, kwa faragha, kwa kujificha? Vitendo gani ndivyo utafanya kwa kificho kidogo, kwa kificha cha kwa kati na kwa siri kabisa na lini?

Ikiwa imethibitisha kwamba mkakati wa utetezi au ujumbe utahatarisha usalama wa mipango ya IRC, wafanyakazi au jamii ambazo tunapofanya kazi, mbinu ya kufanya kazi kisiri kabisa inaweza kutekelezwa. Wakati mwingine hujulikana kama 'utetezi wa kichini chini.'

Utetezi wa kichini chini unaweza kujumuisha yafuatayo:

- Kutoa habari kwa mashirika ya utetezi
- Kutoa habari kwa makundi ya uratibu, dhamana, miungano
- Kutoa habari kwa vyombo vya habari au wafadhili kwa siri

Unaweza kuamua kuzungumza na waandishi wa habari na kunakiliwa au kufanya kazi kisiri na mashirika ya kutetea haki za binadamu, harakati za mashinani, au kuwasiliana na vikundi vya kutoa mawazo. Kwa kutumia mbinu hizi, unaweza kuangazia masuala muhimu yanayozua wasiwasi bila kuongezeka hatari kwa usalama, utoaji wa huduma au kuwepo kwa uendeshaji.

Mifano ya hatua ambazo unaweza kuchukua ni pamoja na:

VITENDO VYA KIWANGO CHA CHINI	VITENDO VYA KIWANGO CHA KATI	VITENDO VYA KIWANGO CHA JUU
• Majadiliano ya kimya na 'walinda lango' • Shiriki habari kwa njia isiyo rasmi 'walinda lango' • Mikutano inayoendelea na washirika na 'walinda lango'	• Endelea kuzungumza na 'walinda lango' • Kukutana na viongozi wengine kutoka serikalini, Umoja wa Matifa (UN) na mashirikia yasiyo ya kiserikali (NGOs) • Zindua shughuli za kuelimisha na kuhamasisha umma • Shiriki na uwasilishe suala katika mikutano ya jamii • Fanya ushirikiano na makundi na mashirika mengine	• Andika barua kwa maafisa wakuu serikalini, Umoja wa Matifa (UN) na mashirikia yasiyo ya kiserikali (NGOs) • Kukosolewa hadharani • Andika barua au nakala za kusambazwa gazetini au kupitia redio • Andaa mikutano ya hadhara au maandamano • Toa ushahidi mbele ya serikali au mashirika na kamati

Na nani: Peana wajibu na uamue ni nani atafanya nini. Hii inajumuisha hatua ambazo vikundi rafiki au vikundi vingine kama mashirika au mashirika vitaweza kuchukua pamoja na wafanyakazi wako au wanachama wa kikundi.

Baadhi ya shughuli za utetezi zenye nguvu zinaendeshwa na wale waliokumbwa moja kwa moja na tatizo. Ingawa wanawake na wasichana hunusurika kutokana na vitendo vya kikatili vya unyanyasaji wa kijinsia wakati wa dharura, hao pia ni watetezi wenye nguvu katika mazingira haya kama tulivyoona katika nchi nyingi. Ni muhimu kukumbuka kwamba wanawake na wasichana sio tu waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia, lakini pia hao ni nguvu kubwa ya kuleta mabadiliko. Hali ya usalama ikiruhusu, wafanyakazi wanapaswa kutambua njia za kukuza jitihada za uhamasishaji wa mashirika ya wanawake zilizo mashinani.

DAIMA tathmini shughuli unazopanga kufanya ili kuhakikisha kuwa hazikuhatarishi wewe au mtu mwingine yeyote katika jamii. Tathmini maagizo yaliyopendekezwa ili utambue athari mbaya zitakazoweza

Wakati: Utaanza lini kuchukua hatua? Tambua nyakati zinazofaa ili kuchukua hatua, kwa mfano tatizo likiangaziwa au wakati makundi yanapokutana ili kukabiliana na tatizo. Lazima pia ujue wakati walinda lango wanapofanya maamuzi, utaratibu wa kufanya maamuzi hayo na ni lini utakapotarajia matokeo kutokana kwa maamuzi haya.

Kiasi gani: Ni rasilimali gani utkazohitaji ili kutekeleza mkakati huu? Ni rasilimali gani za kibinadamu, za kifedha, zana, na washirika watakaohitajika ili kutekeleza mpango wako? Ni rasilimali gani zinazohitajika ili kufikia lengo lako?

JENGA MIUNGANO NA MAHUSIANO ILI UPATE USAIDIZI

Tambua watu unaoweza kuungana nao katika jamii pamoja na wapinzani. Kumbuka, huenda ukijaribu kubadili mifumo, sera au mazoea ambayo yamekuwapo kwa miaka mingi na hivyo unaweza kukabiliwa na upinzani mkubwa. Kujenga miunganno na vikundi vingine vilivyo na lengo kama lako inaweza kuwashawishi waamuzi.

Tambua mashikirika yasiyo ya kiserikali au makundi mengine ambayo yamehusika katika kazi ya utetezi kama unayoifanya. Hayo mashirika mengine yamejaribu kutatuatitiza hili mbeleni? Mikakati gani ilifaulu na ipi haikufaulu? Makundi haya yanaweza kutoa habari muhimu kuhusu uzoefu wao na inaweza kuleta mabadiliko.

KUTEKELEZA NA KUFUATILIA MKAKATI WAKO NA MPANGO WA UTEKELEZAJI

Unapotekeleza mkakati wako na mpango wa hatua, tathmini na urekebishe hatua zako kama inavyohitajika. Iwapo kuna hatua ambazo hazifui dafu, tambua ni kwa nini na ujifunze hatua ambazo ni bora zaidi. Badilisha mpango wako unapoitekeleza, ukizingatia hatari zilizohusishwa na hatua hizi.

UTETEZI KATIKA DHARURA

Wakati dharura inapotokea, nafasi za utetezi na mikakati zinaweza kuwa muhimu sana kuimarisha msaada unaotolewa na shirika, kuongeza ufadhili wa mpango dhidi ya dhuluma za kimapenzi, na kuhakikisha kuwa mahitaji na haki za wanawake na wasichana yanatambuliwa katika hatua zinazochukuliwa.

Hata hivyo, utetezi katika dharura unaweza kuwa changamoto kwa vile wafanyakazi wanapaswa kuzingatia jinsi ya kufanya kazi za utetezi bila kuhatarisha usalama wa wanawake na wasichana, jamii zao na wafanyakazi wa shirika. Wakati mnapofanya kazi katika mazingira yaliyo na uhasama, wafanyakazi wa

GBV wanapaswa kushirikiana na usimamizi wa wakuu wa nchi ili kutathmini ulinzi na usalama wa wafanyakazi na wafadhiliwa na kuamua viwango vinavyofaa katika kazi ya utetezi.

Mara nyingi, kipaumbele cha shirika la kutoa majibu ya kibinadamu katika mazingira ya uhasma ni kudumisha shughuli za kuokoa maisha na kuhakikisha kuwa kuna huduma za kukidhi mahitaji ya wanaohatarishwa zaidi. Katika aina hizi za mazingira, hatari za ulinzi na usalama zinaweza kuwataka wafanyakazi wa GBV kutumia njia mbadala wa dhidi ya dhuluma za kijinsia.

Mifano kadhaa ni pamoja na:

- **Kutoa habari au kufanya ushirikiano na mashirika ya kuaminika ya kufanya utetezi ili kuwasilisha taarifa nyeti za nchi katika ngazi za kimataifa.** Habari na ufahamu kutoka kwa mashirika ya ya utekelezaji, kama IRC, mara nyingi huthaminiwa na mashirika ya utetezi na mara nyingi watendaji hawa mara nyingi huweza kuzungumza kwa sauti kubwa na hadharani kuhusu maswala nyeti.
- **Kushiriki habari na makundi mashinani, makundi ya uratibu na miungano.** Hii inaweza kutendeka kupitia mashirika ya uratibu au ushirikiano mwingine na makundi yaliyo na maadili, mamlaka au matokeo yanayofanana. Muungano ambapo hakuna shirika moja linatambulika wazi katika taarifa inayotolewa kwa umma ni 'ngao' nzuri kwa mashirika ya utekelezaji.
- **Kutuma habari sahihi kwa waandishi kisiri kuhusu GBV wakati wa dharura** wakati awa dharura. Hii inaweza kuwa njia bora ya kufanya uhamasishaji wa kimataifa kuhusu mahitaji na haki za wanawake na wasichana katika dharura. Hata hivyo, wafanyakazi wanapaswa kufuata miongozo ya IRC ya kufanya kazi na vyombo vya habari na kuwasiliana na usimamizi wa juu wa nchi wakati wanavyofanya hivyo.
- **Kuelimisha mashirika ya wafadhili wa kimataifa.** Kutoa mapendekezo kuhusu jinsi na wapi fedha za wafadhili zinaweza kupata matokeo mazuri zaidi inaweza kusaidia kutoa majibu bora ufanisi kwa dharura. Aidha, mashirika ya wafadhili hufanya kazi katika ngazi za juu za ushawishi, na ni vigumu kwa mashirika mengi yanayotoa usaidizi wa kibinadamu kuyafikia. Kwa hiyo, habari zinazotolewa kwa wafadhili inaweza kuwa na ushawishi wa moja kwa moja katika katika viwango vya juu zaidi vya maamuzi ya kimataifa

Vidokezo na Tafakari

Maswali tata

KIKAO CHA 15: KUJITAYARISHA KWA DHARURA

Malengo ya Mafunzo:

- Kuelewa kusudi la kujitayarisha na shughuli ambazo zinaweza kuboresha kujitayarisha

Maandalizi ya Dharura yanalenga kuanzisha uwezo thabiti wa kukabiliana na hali mbalimbali ambazo zinaweza kuathiri nchi au mkoa kwa kuweka mikakati ya hatua za kujiandaa. Utaratibu huu unatuwezesha kuwa tayari kukabiliana na kutokuwa na uhakika na kukabiliana haraka wakati mazingira yetu yanapobadilika haraka. Inahusu kujisukuma na kujitayarisha kwa yale yanayoweza kutokea. Kujitayarisha kutasaidia kuhakikisha kuwa hatua za dharura zinachukuliwa haraka iwezekanavyo na pia huduma inayotolewa ni ya kiwango cha juu.

Kujiandaa dhidi ya matukio ya unyanyasaji wa kijinsia katika dharura inategemea vitendo kutoka kwa watu mbalimbali ambao wanashirikiana katika ngazi mbalimbali na kazi unayofanya. Kwa vile watu wengi tofauti wanaweza kuwezesha ubora wa kujitayarisha, kujitayarisha unaweza kuonekana kuwa swala la kuchosha. Ni muhimu kuweka mkakati imara ya jinsi ya kujitayarisha.

Kuna safu za kuzingatia wakati unapojitayarisha na ambapo unapaswa kuweka muda wako na nishati yako. Safu hivi zinategemea ushawishi wako za kuwezesha kufanywa kwa shughuli maalum. Fikiria kuhusu boriti ya mwanga kutoka kwa tochi – ni rahisi kuona vitu vilivyo karibu na boriti ya tochi. Itakuwa rahisi zaidi kuwashawish watu walio karibu na mradi wako wakati unapoandaa shughulizi ambazo zinaweza kuusaidia mradi wako kujiandaa vyema dhidi ya dharura. Katika safu ya kwanza ya shirika lako, una udhibiti mwingi kuhusu shughuli ambazo zinaweza kufanywa kwa kutumia rasilimali na muda ulio nao.

Shughuli zingine zitakuwa na viwango tofauti vya msaada kutoka kwa watendaji wengine. Uwezo wako wa kuwezesha shughuli hizo kutendeka itategemea uwezo wako wa kushirikiana na watu wengine, iwe watu kutoka kwa mashirika mengine ambao wanaipa kipaumbele kujitayarisha dhidi ya GBV, wasimamizi wa ngazi za juu, operesheni na sekta zingine ndani ya shirika lako, au jamii nzima la kutoa msaada wa kibinadamu. Jenga uelewano na uzingatie ushauri kutoka kwa walio na ujuzi kabla ya kuanza mradi wako - hasa wale walio na nguvu na rasilimali za kufanya maamuzi muhimu wakati dharura inapotokea. Wakati wa dharura, muda na rasilimali ni haba na vipaumbele vinapaswa kutambuliwa.

Kujitayarisha sio zoezi nzima la kufanywa mara moja. Gawa shughuli zako; fanya shughuli moja au mbili kila wiki kwa kikao cha muda fulani. Ni bora zaidi kuwa tayari kwa kiasi kidogo kuliko kutokuwa tayari kabisa kwa sababu ya kuhairisha shughuli ndogo kama "shughuli za kujiandaa". Kwa vile mara nyingi muda wa kufanya shughuli za kujiandaa, ni vizuri kuanza na shughuli ambazo zitakupa wewe na timu yako ushawishi mkubwa zaidi.

ZANA ZA KUJITAYARISHA

Kuna zana tofauti za kukuwezesha katika mipango yako ya kujitayarisha. Ndani ya pakiti ya kujitayarisha dhidi ya dharura utapata mifano ya mipangilio ya kujitayarisha, mipango ya dharura (ikiwa ni pamoja na kutambua matukio), jedwali la mawasiliano na majukumu na orodha ya vifaa vya kutolewa. Hizi zinapaswa kuangaliwa vyema na kubadilishwa ili kuambatana na muktadha wako kabla ya matumizi. Nyenzo za ziada zinaweza pia kupatikana katika Kiambatisho 3.

¹ https://interagencystandingcommittee.org/system/files/legacy_files/

- **Mfano/kigezo wa Mpango wa Kujitayarisha** – Mfano wa mpangilio wa kutayarisha hapa chini umeundwa ili kusaidia kutafakari kwako wakati wa mafunzo kuhusu vitendo ambavyo huenda wewe au shirika lako mkakumbana nayo wakati wa dharura, kulingana na hatua zako za sasa na nguvu za shirika lako.
- **Kutambua matukio** - Mwongozo wa kutambua matukio zinayoweza kuwa katika mazingira yako. Maswali ya kuongoza ili utambue matukio yanajumuishwa kwenye kichupo cha pili cha Jedwali la Mfano/Kigezo cha Kujiandaa.
- **Mawasiliano na Jedwali la Majukumu ya Watu muhimu kunapotokea Dharura** - Hii ni ramani rahisi ambayo inaonyesha ni nani anapaswa kuwasiliana na nani na nini majukumu yao wakati dharura inapotokea. Inahakikisha kwamba mistari ya mawasiliano yako wazi na kwamba watu wanajua nini cha kufanya wakati inahitajika kufanywa.
- **Sanduku la Vifaa vya Dharura / Orodha ya Vifaa** - Hii ni orodha ya vifaa ambavyo timu ya kutoa majibu huenda ikahitaji iwapo itabidi waingie katika sehemu iliyo na mgogoro. Inaorodhesha aina na viwango vya vifaa vinavyohitajika na ni nani anayewajibika na kuyatayarisha.

Hii ina maananish nini kwangu?

	Hatua zilizopo / shughuli	Nini inahitaji kubadilika katika hali za dharura	Hatari dhidi ya anawake, wasichana, waathirika, wafanyakazi
Usimamizi wa Uchunguzi			
Msaada wa Kisaikolojia			

Huduma ya afya			
Mifumo ya Rufaa			

Kuhamasisha Jamii			
Usimamizi wa Habari na Ushirikiano			
Uratibu, Utetezi, Kuchanga Pesa			

VIAMBATISHO

KIAMBATISHO CHA 1: MANENO MUHIMU

Utetezi	Matumizi ya kimakusudi na mikakati ya kutumia habari- na watu binafsi au makundi ya watu- ili kuleta mabadiliko. Kazi ya utetezi inajumuisha kutumia mikakati ya ushawishi waamuzi na sera, kubadilisha mitazamo, uhusiano na mamlaka, uhusiano wa kijamii na utendaji wa taasisi ili kuboresha hali ya makundi ya watu wanaokumbwa na matatizo yanayofanana.
Tathmini	Tathmini ni mchakato wa kukusanya na kuchambua habari ili kuelewa vizuri suala fulani. Katika mipangilio ya kibinadamu, mashirika yasiyo ya kiserikali na mashirika ya Umoja wa Mataifa mara nyingi hufanya tathmini ili kutambua mahitaji ya jamii na upungufu katika uratibu na kisha kutumia habari hii ili kubuni hatua zinazofaa.
Usimamizi wa Uchunguzi/kesi	Mchakato wa ushirikiano na kushikamana, inayotathmini, kupanga, kutekeleza, kuratibu, kufuatilia na kutathmini chaguo na huduma ili kukidhi mahitaji ya mtu kupitia mawasiliano na rasilimali zilizopo ili kukuza ubora na matokeo mazuri.
Dharura	Hali yoyote ambayo maisha au ustawi wa raia walioathiriwa na majanga ya asili, migogoro au yote yamekuwa au kutishiwa isipokuwa hatua ya haraka na sahihi itachukuliwa, na ambayo inahitaji majibu ya ajabu na hatua za kipekee.
Unyanyasaji wa kijinsia	Muda wa mwavuli kwa tendo lolote lenye madhara linalofanywa na mapenzi ya mtu na linalotokana na tofauti kati ya wanaume na wanawake. Maneno ya unyanyasaji wa kijinsia yanaonyesha mwelekeo wa kijinsia wa aina hizi za vitendo; au kwa maneno mengine, uhusiano kati ya hali ya chini ya wanawake katika jamii na kuongezeka kwa hatari kwa vurugu. GBV inaweza kuwa ngono, kimwili, kisaikolojia na kiuchumi katika asili, na inajumuisha vitendo, jaribio au kutishiwa, kujitolewa kwa nguvu, kudanganywa, au kulazimishwa na bila ridhaa ya wafuasi.
Janga la asili	Matokeo ya matukio yalisababishwa na hatari kama vile tetemeko la ardhi, mlipuko wa volkano, maporomoko ya ardhi, tsunami, mafuriko na ukame ambao huongeza uwezo wa majibu ya ndani. Masoko kama hayo huharibu sana kazi ya jamii au jamii inayosababisha hasara za binadamu, vifaa, kiuchumi au mazingira, ambayo huzidi uwezo wa jamii au jamii inayoathiriwa kukabiliana na kutumia rasilimali zake wenyewe
Kuwa tayari dhidi ya Mipango ya dharura	Mpango wa kujiandaa ni mchakato wa kuanzisha uwezo wa kusimama kwa kukabiliana na hali mbalimbali za hali ambazo zinaweza kuathiri nchi au kanda kwa kuweka nafasi pana ya hatua za kujiandaa, wakati mipango ya upungufu inahusisha kuendeleza mikakati, mipangilio na taratibu za kutatuamahitaji ya kibinadamu ya wale walioathiriwa na migogoro maalum.
Ubakaji	Upungufu usio wa kawaida (hata kidogo) wa uke, anus au kinywa na uume au sehemu nyingine ya mwili. Pia ni pamoja na kupenya kwa uke au anus kwa kitu.
Dhuluma wa kimapenzi	Aina yoyote ya mguso wa kimapenzi bila ruhusa na ambayo haihusu kufanya ngono. Mifano ni pamoja na: hujaribu kubaka, kumpiga mtu busu bila ruhusa,

	kumpapasa, kugusa sehemu nyeti, au matako. Matukio haya hayajumuishi ubakaji, yaani, ambapo kuna kupenya katika ngono.
Kutumiwa kimapenzi	Kumlazimu and kumdhulumu mtu kimapenzi (inajumuisha aina zote za vitendo vya ngono) inayofanywa na mtu aliye katika nafasi ya nguvu ya kutoa aina yoyote ya usaidizi kwa kubadilishana na vitendo vya ngono. Katika hali hizi, mwathirika anaamini kuwa hana chaguo lingine bali tu kukubali.
Unyanyasaji wa kijinsia	Tendo lolote la ngono (au jaribio la kufanya ngono), maoni yasiyofaa kuhusu ngono au kumwandama mtu, au vitendo vya kuuza jinsia ya mtu, kumlazimisha mtu, vitisho vya kumdhuru au kumpiga mtu, na mtu yeyote bila kujali uhusiano na mwathirika, katika mazingira yoyote, ikiwa ni pamoja na nyumbani au kazini.

KIAMBATISHO CHA 2: AKRONIMI

DRC	Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo
ECP	Madawa ya Dharura ya Uzazi wa Mpango
GBV	Unyanyasaji wa kijinsia
HIV/AIDS	Virusi Vya Ukimwi (UKIMWI)
IASC	Kamiti ya Kudumu Taasisi Mbali Mbali
IDP	Wakimbizi walio Ndani ya Nchi
IRC	International Rescue Committee
MISP	Packiti Iliyo na Bidhaa Chache Muhimu Zaidi
MRM	Ufuatiliaji na Utekelezaji wa Ripoti
NGO	Shirika Lisilo la Kiserikali
OCHA	Ofisi ya Umoja wa Mataifa ya Kuratibu Maswala ya Kibinadamu
OHCHR	Office of the Kamishna Mkuu wa Haki za Kibinadamu
PEP	Prophylaxis Tembe Kuzuia Maambukizi
PSEA	Kuzuia Unyanyasaji wa kijinsia na Dhuluma
PTSD	Kugandamizwa Kunaotokana baada ya Hali ya Uchungu
RHRC	Majibu ya Matibabuya Uzazi katika hali ya Vurugu
SEA	Unyanyasaji wa kijinsia na Dhuluma
STI	Magonjwa ya Zinaa
UNFPA	Hazina ya Umoja wa Mataifa ya Wananchi
UNHCR	Kamishna Mkuu wa Umoja wa Mataifa wa kutatua Wakimbizi
UNICEF	Hazina ya Umoja wa Mataifa ya Watoto
UNIFEM	Hazina ya Umoja wa Mataifa ya Wanawake
shirika la afya duniani	Shirika la afya duniani

KIAMBATISHO CHA 3: NYENZO ZA ZIADA

Gender-Based Violence

- Miongozo ya ya Kujumuisha juhudi dhidi ya Unyanyasaji wa kijinsia katika hatua za Kibinadamu: Kupunguza hatari , kukuza ustahimili and kusaidia uponyaji, IASC (gbvguidelines.org)
- Kusimamia mipango ya unyanyasaji wa kijinsia katika dharura, UNFPA <https://extranet.unfpa.org/Apps/GBVinEmergencies/index.html>.
- Kusimamia mipango ya unyanyasaji wa kijinsia katika dharura Mwongozo wa E-learning (inapatikana katika lugha ya kiarabu).
- Dhana za msingi GBV: Kitabu cha mwalimu , International Rescue Committee, (<http://gbvresponders.org/response/core-concepts/>).
- Nyenzo kadhaa za GBV , miongozo na zana, Unyanyasaji wa Kijinsia Maeneo ya Jukumu (gbvaor.net)
- Nyenzo kadhaa za GBV, pamoja na kuzuia, utoaji wa huduma, kuwezesha kwa vijana wa kike, kuhusishwa kwa walemavu, na majibu ya dharura, IRC (gbvresponders.org).

Dharura na Viwango vya kibinadamu

- TAHADHARI Jukwaa la Maandalizi ya Dharura (<http://www.alertpreparedness.org/>)
- Kitabu Sphere: Mkataba wa kibinadamu na viwango katika majibu ya kibinadamu (<http://www.sphereproject.org/handbook/>)
- Viwango vya msigni vya kibinadamu (<https://corehumanitarianstandard.org/the-mara>)
- Mwongozo wa Usalama na zana, Global Protection Cluster (<http://www.globalprotectioncluster.org/en/areas-of-responsibility/protection-mainstreaming.html>)

Mpangilio wa dharura na hatua za kibinadamu: Ukaguzi wa mazoezi, Mtandao wa Mazoezi ya kibinadamu (ODI), 2007 (<https://www.files.ethz.ch/isn/93866/networkpaper059.pdf>)

Usimamizi wa Uchunguzi & Msaada wa Kisaikolojia

- Mwongozo wa Utekelezaji wa Malezi kwa Watoto walioathiriwa, UNICEF & IRC (http://www.unicef.org/pacificislands/IRC_CCSGuide_FullGuide_lowres.pdf)

Miongozo ya IASC kuhusu Afya ya Kisaikolojia na Msaada wa Kisaikolojia katika Mipangilio ya Dharura, Kamati ya Kudumu ya Shirikisho, 2007 (http://interagencystandingcommittee.org/system/files/guidelines_iasc_mental_health_psychosocial_with_index.pdf)

- Lilleston, Pamela et al. Kufikia Wakimbizi walioathiriwa na Unyanyasaji wa Kijinsia:- Tathmini ya Utoaji Huduma nchini Lebanon.

Jibu la Afya kwa Unyanyasaji wa Kijinsia

Huduma ya kliniki kwa waathirika wa unyanyasaji wa kijinsia: Zana ya Mafunzo International Rescue Committee (<http://gbvresponders.org/response/clinical-care-sexual-assault-survivors/>)

- Usimamizi wa Kliniki wa Waathirikaji wa Ubakaji: Kuendeleza Itifaki za Kutumiwa na Wakimbizi na Watu Waliohamishwa Ndani ya nchi. Toleo mpya. Shirika la afya duniani, 2004 (<http://apps.shirika-la-afya-duniani.int/iris/bitstream/10665/43117/1/924159263X.pdf>)
- Pakiti ya huduma za msingi za Afya ya Uzazi katika Hali za Mgogoro: Mfumo wa Kujifunza, Kamati ya Wakimbizi ya Wanawake, Iliyochapishwa 2011 (<http://iawg.net/minimum-initial-service-package/>)

Kuzuia Unyanyasaji wa Kijinsia na Dhuluma

- Kamati ya uchunguzi kuhusu kuzuia unyanyasaji wa kijinsia na dhuluma, Umoja wa Mataifa (pseataforce.org)
- Ripoti unyanyasaji, (www.reporttheabuse.org).
- Mwongozo Bora wa Mazoezi: Mfumo wa Taasisi Mbalimbali wa Kupokea Malalamiko-, Kamati ya Kudumu ya Taasisi Mbalimbali ya Mashirika, 2016 (http://interagencystandingcommittee.org/system/files/cbcm_best_practice_guide.pdf)

Kuhusishwa kwa Ulemavu

- Maelezo kuhusu GBV na Ulemavu, WRC na IRC (gbvresponders.org)
- Kufanya kazi na watu wenye ulemavu waliohamishwa kwa lazima - Mfululizo wa Mwongozo Unaohitajika, UNHCR (www.refworld.org/docid/4e6072b22.html)

Maeneo salama

- Maeneo salama ya Wanawake na Wasichana: Maelezo ya mwongozo kulingana na masomo yanayotokana na Mgogoro wa Syria, UNFPA (<http://www.unfpa.org/resources/women-girls-safe-spaces-guidance-note-based-lessons-learned-syria-mgogoro>)
- Kubuniwa kwa Mpango Unaowalenga Wasichana: Kitabu cha Kuendeleza, Kuimarisha na Kukuza mipango Vijana wa Kike, (<http://www.popcouncil.org/research/girl-centered-program-design-a-toolkit-to-develop-kuimarisha-na-kupanua-ado>)

Ufuatiliaji na Tathmini, Usimamizi wa Taarifa na Ushirikiano

- Mapendekezo ya maadili na usalama kwa ajili ya kutafiti, kuandika na kufuatilia unyanyasaji wa kijinsia katika dharura, shirika la afya duniani (<http://www.shirika-la-afya-duniani.int/hac/techguidance/pht/SGBV/en/>)
- Mfumo wa Kusimamia Taarifa zinazohusu Unyanyasaji wa Kijinsia (gbvims.org)